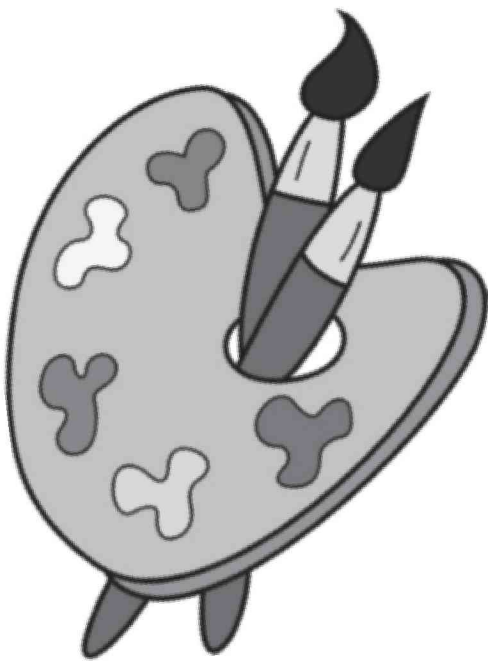

චිත්‍ර කලාව

10 ශ්‍රේණිය

කාර්ය පත්‍රිකා සංග්‍රහය

Art

කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය
අමීපාර

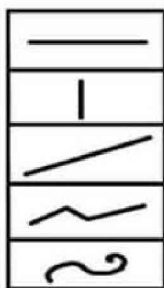
පාඩම් / ඒකකය :-1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5 (10 ශ්‍රේණිය)
ගුරුවරයාගේ නම :- කේ.පී.වී.එස්. කැන්දගොල්ල පාසල :-අම්/මඩවලලන්ද මහ විද්‍යාලය.

පරිසරය ආශ්‍රිත තේමා යටතේ චිත්‍ර සංරචනය කරයි. “වරෙල්ලා වරෙල්ලා වැල්ලට ඔරු ඇවිල්ලා”

ආදරණීය දුවේ, පුතේ, ඔයාලා හැමෝට ම චිත්‍ර සංරචනය පිළිබඳව ඉගෙන ගැනීම අත්‍යාවශ්‍යය යි. මෙම චිත්‍ර සංරචනය යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ චිත්‍ර ඇඳීමට යොදාගන්නා රේඛා, හැඩතල, වර්ණ(සංරචන මූලිකාංග) තලය මත (කඩදාසිය මත) කිසියම් තේමාවක්, අදහසක් අනුව මනා ලෙස සංයෝග කිරීමයි.

දුවේ, පුතේචිත්‍රසංරචනයේදීපළමුව යොදා ගන්නේ රේඛාවයි. රේඛාව ඇසුරෙන් ගොඩනගන ලද හැඩතල වර්ණ කිරීමට යොදා ගන්නවා. ඔබට චිත්‍ර සංරචනයේදී විවිධ රේඛා වර්ග යොදා ගැනීමට සිදු වෙනවා.පහත දැක්වෙන රේඛා වර්ග හඳුනා ගන්න.

භ්‍රමවත් රේඛා

තිරස් රේඛා

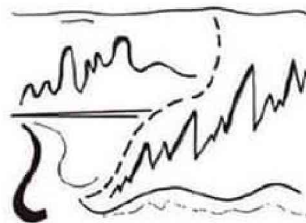
සිරස් රේඛා

අනු රේඛා

සිග් සැග් රේඛා

චක්‍ර රේඛා

අභ්‍රමවත් රේඛා

හැඩතල

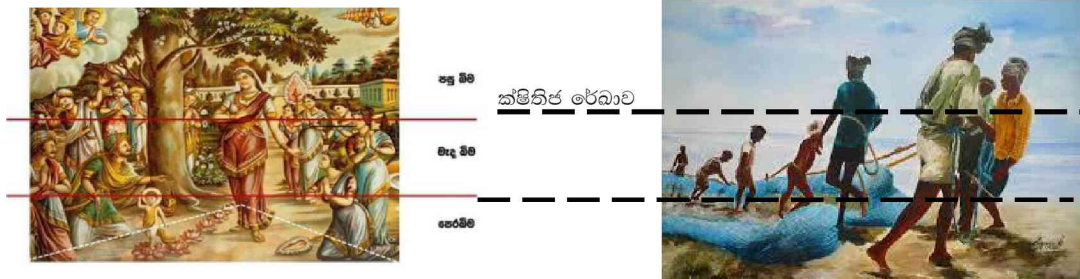
චිත්‍ර සංරචනයේ දී රේඛාව ඇසුරෙන් නිර්මාණය වන හැඩතල පිළිබඳව හඳුනාගත යුතුයි. හැඩතල කියන්නේ දරුවන්, වස්තුවක භාහිර ස්වරූපය රේඛාව මගින් දැක්වීමයි. ඒවගේම තමයි, පරිසරයේ ඇති වස්තූන්ගේ හැඩතල නිවැරදිව අවබෝධ කරගැනීමෙන් චිත්‍ර සංරචනය ඉතා සාර්ථකව සිදුකර ගැනීමටහැකි වෙනවා. මෙහිදී අපේ පරිසරයේ ඇති හැඩ ප්‍රධාන කොටස් දෙකකට වර්ග කරනවා.

1. ස්වභාවික හැඩ - අප ජීවත් වන පරිසරයේ මිනිසාගේ මැදිහත් වීමකින් තොරව නිර්මාණය වූ සියලු ම හැඩ ස්වභාවික හැඩ වේ.
2. නිර්මිත හැඩ - මිනිසාගේ මැදිහත් වීමෙන් නිර්මාණය වූ සියලු ම හැඩ නිර්මිත හැඩ වේ.

දුවේ, පුතේ, මේ ආකාරයට අපේ පරිසරයේ ඇති ස්වභාවික හා නිර්මිත යන හැඩතල උපයෝගී කරගෙන තමයි චිත්‍ර සංරචනය කරන්න ඕන.මෙම හැඩතල ඇඳීමට පෙර තලය (චිත්‍ර කඩදාසිය) පිළිබඳව හොඳ අවබෝධයක් තියෙන්න ඕන. එය චිත්‍ර සංරචනයට පහසුවක් වෙයි.

චිත්‍ර දංරචනයේදී විවිධ හැඩ / රූප තලය මත ගොනු කිරීමේදී න්‍යායාත්මක සිද්ධාන්ත භාවිතා කරනු ලැබේ. ඒවා පහත දක්වා ඇත.

01. තලය භාවිතය -තලය යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන්නේ හිස් කඩදාසි අවකාශයයි.එය පැතලිය එමෙන්ම ද්විමානය.මෙම තලය මත රූප පිහිටවනු ලබන්නේ තල තුනකට බෙදාගෙනය.එනම් පෙරබිම, මැදබිම, පසුබිම යනුවෙනි. එසේ තල කිහිපයකට රූප පිහිටුවීම මගින් චිත්‍රයේ ගැඹුරක් නිරූපණය කෙරේ. ගැඹුර නිරූපණය යනු චිත්‍රයේ දුර ළඟ නිරූපණයයි. එය එක් අතකට පර්යාලෝක ලක්ෂණ පෙන්වීමකි.

පෙරබිම -ඔබේ චිත්‍ර කඩදාසියේ සමීපයේම ඇති පෙරබිම තීරුව ඉතා වැදගත්. මෙහි චිත්‍රයේ සමීපම රූප සටහන් ඇඳිය යුතුයි. ඉහත දසිතුවම් දෙස බලන්න. මෙහි විශාලව ඇඳ ඇති රූප සියල්ලගෙම දෙපා මෙහි පිහිටා ඇත්තේ පෙරපබිම තීරුවේය. එමනිසා මෙහි සමීපවම ඇති රූප පසුබිම අඳින රූපවලට වඩා විශාල විය යුතුයි.

මැදබිම -මෙහිඅපිටචිත්‍රයටඅදාළවිස්තරඇඳදැක්වියහැකිය. උදාහරණලෙස ඉහත සිතුවම් බලන්න. එහි චිත්‍රයේ තේමාවට උචිත ලෙස පරිසරය ඇඳ ඇත.පළමු සිතුවමේ සල්ගස, මාලිගා සහ නෙළුම් මල් ඇත සිටින නගරවාසියෝ උදාහරණ ලෙස සකින්න පුළුවන්. ඒවගේම ධීවරයෝ සිතියමේ ඇත මුහුද, වැල්ල, දැල් ඇඳ ඇති ආකාරය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කරන්න.

පසුබිම -ඇත ක්ෂිතිජ රේඛාවෙන් වෙන්වෙන ඉහළ තීරුව හෙවත් පසුබිමේ ඇත්තේ නිල් අහසයි. ඉහත චිත්‍ර බලන්න. එහි ඇත ඇති ගස් හා අහස ඇඳ ඇත.

02. පර්යාලෝකය- මෙය ඇඳීමේ පර්යාලෝකය හා වර්ණ කිරීමේ පර්යාලෝකය වශයෙන් වර්ග දෙකකි. ඇඳීමේදී දුර රූප කුඩාවටත්, ළඟ රූප විශාලවත් නිරූපණය කෙරේ. වර්ණ පර්යාලෝකයේදී සමීප රූප තද පැහැයෙන්ද, දුර රූප ළා පැහැයෙන්ද දක්වනු ලැබේ.

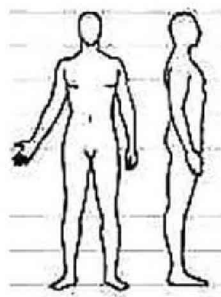
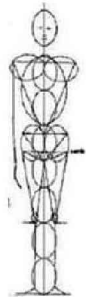

- 03. ත්‍රිමාන හා ද්විමාන බව** - රූපයක ඇති වටකුරු බව නැතහොත් රවුම් බව දැක්වීම ත්‍රිමාණ බව වේ. විශේෂයෙන් දිග පළල හා ගැඹුර දැක්වීම ත්‍රිමාණ බවයි. මෙහි දී එළිය, අඳුර යෙදීමේ ක්‍රමශිල්පව යොදා ගනී. පහත සිතුවමේ අලි වර්ණ කර ඇති ආකාරය බලන්න.

යම් කිසි වස්තුවක ද්විමාන ලක්ෂණ පෙන්වීම සඳහා දිග හා පළල පමණක් නිරූපණය කිරීම සිදු වේ. අපේ සාම්ප්‍රදායික සිතුවම් නිර්මාණය කර ඇත්තේ ද්විමාන ලක්ෂණ මූලික කරගෙනය. මෙහිදී වර්ණ පැතලිව යොදයි.

- 04. පරිමාණය** - මින් අදහස් කරනුයේ යම්කිසි රූපයකට අයත්වන මිනුම් ලක්ෂණයන්ය. උදාහරණ ලෙස මානව රූපයක උස, මුහුණේ ප්‍රමාණයට අනුව ඇදිය යුතුය. එමෙන්ම කුඩා දරුවෙකුගේ උසට සාපේක්ෂව වැඩිහිටි කෙටනකුගේ උස දැක්වීම ආදිය පෙන්වා දිය හැකිය.

- 05. සමබරතාවය** - ඔබේ චිත්‍රයේ රේඛා, හැඩතල හා වර්ණ චිත්‍ර තලය පුරාම සමබරව විහිදී යා යුතුය.
- 06. තේමාවට අනුව සංරචනය කිරීම** - චිත්‍රයෙන් ඔබ අදහස් කරන දේ චිත්‍රණය කරන රූප වලින් හා ඉරියව්වලින් ගොඩනැගිය යුතුවේ. එමෙන්ම පරිසරය ද තේමාවට අනුව ඇදිය යුතුයි. උදාහරණ ලෙස, ගමක් නම් කඳුවැටි, වෙල්යායවල්, පොල්ගස් ආදියෙන් යුක්තයි. නගරයක් නම්, විශාල ප්‍රමාණයේ මාර්ග, වෙළඳසැල්, යානවාහන ආදිය යෙදිය යුතු වේ.
- 07. සමස්ත නිමාව** - දූවේ පුනේ, චිත්‍රයේ නිමාව ඉතාමත් වැදගත්. ඉහත සඳහන් සියලුම සිද්ධාන්තවල ගැලපීම නිමාව ලෙස දකින්න පුළුවන්. මෙහිදී ඔබේ චිත්‍රයෙන් ප්‍රකාශ කරන අදහස ප්‍රේක්ෂකයාට වඩාත් හොඳින් අවබෝධ වෙනම් චිත්‍රයේ නිමාව ඉහළ මට්ටමක ඇත.

දූවේ පුනේ අපි දැන් මුලින්ම ඇති මාතෘකාවට අදාළ සිතුවම ගොඩනගන්න සූදානම් වෙමු. ඔබට දැන් සිද්ධාන්ත පිළිබඳ අදහසක් ඇති. නමුත් මාතෘකාවට අදාළ පරිසරය පිළිබඳව තොරතුරු මතකයේ තිබිය යුතුයි. මුහුදු වෙරළ ධීවර ජනතාව හා ඔවුන්ගේ ජීවිතය දවසේ ඒ ඒ වෙලාවන්හි දී පරිසරය වෙනස්වන හැටි. උදෑසන සවස ආදී ලෙස. බොහෝවිට උදෑසන තමයි ඔරු එන්නතේ . ඒ වෙලාවට හරිම කලබලකාරී වෙරලක් තමයි දකින්න පුළුවන් වෙන්නේ. කඳ වලින් මාලු අරන් එන අය, බෝට්ටු ඔරු වෙරලට ඇදගෙන එන අය, මාලු ගන්න එන අය, මෝටර් බයික් වල පෙට්ටි බැඳගත් අය, පැ

පැදිවල පෙට්ටි බැඳගත් අය, කඳ වලින් මාලු අරන යන අය මාලු කූඩ වලට එකතු කරන ගැහැනු අය මේ ආදී විවිධාකාර පුද්ගල වර්ග වලින් පිරිල තියෙන්නෙ.

හොඳයි එහෙනම් දරුවනේ මේ පුද්ගලයින් හා පරිසරය ත් ඉහතින් ඔබ ඉගෙන ගත් සිද්ධාන්තත් එකතු කරගනිමින් වරෙල්ලා වරෙල්ලා වැල්ලට ඔරු ඇවිල්ලා” විග්‍රය ගොඩනගන්න. ඒ වගේම පහත සඳහන් මාතෘකා සඳහාද පුද්ගලයින් හා පරිසරයත් සිද්ධාන්තත් එකතු කරගනිමින් විග්‍ර අඳින්න.

- 1.1.2 නිදහසේ සැරිසරන සතුන්
- 1.1.3 ප්‍රිය සම්භාෂණයක්
- 1.1.4 ජන ක්‍රීඩාවක සිත්ගත් අවස්ථාවක්
- 1.1.5 ජනාකීර්ණ වීථියක

ක්‍රියාකාරකම

පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු ලියන්න.

01. විග්‍ර සංරචන මූලිකාංග මොනවාද?
02. විග්‍ර සංරචනය සඳහා පළමුව යොදාගන්නේ කුමක්ද?
03. හැඩතලයක් යනු කුමක්ද?
04. අප පරිසරයේ දක්නට ලැබෙන ප්‍රධාන හැඩ වර්ග කීයද?
05. එම හැඩ වර්ග මොනවාද?
06. විග්‍ර සංරචනයේදී “තලය” යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ කුමක්ද?
06. විග්‍ර සංරචනය පහසු කරගැනීම සඳහා තලය කොටස් 03කට බෙදා වෙන්කරයි. ඒ මොනවාද?
07. “පර්යාලෝකය” යනු කුමක්ද?
08. විග්‍ර සංරචනයේදී පර්යාලෝකය වර්ග දෙකකි. ඒ මොනවාද?
09. ත්‍රිමාන බව යනු කුමක්ද?
10. ද්විමාන බව යනු කුමක්ද?
11. හැඩතලයක ත්‍රිමාන ලක්ෂණ මතුකිරීම සඳහා යොදාගන්නා සිද්ධාන්තය කුමක්ද ?
12. ද්විමාන විග්‍රයක ලක්ෂණ 02ක් ලියන්න.
13. “පරිමාණය” යනු කුමක්ද ?
14. විග්‍රයේ “සමබරතාවය” යන්න පැහැදිලි කරන්න.
15. විග්‍රය වර්ණ කිරීම සඳහා පහසු මාධ්‍ය දෙකක් සඳහන් කරන්න.

පාඩම් / ඒකකය :-1.2.1

(10 ශ්‍රේණිය)

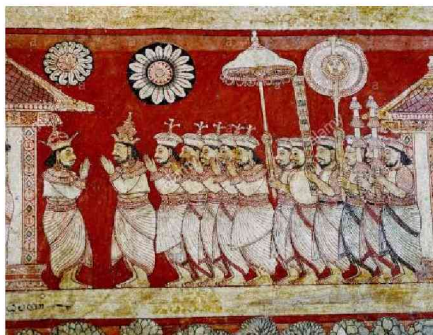
ගුරුවරයාගේ නම :- ඩී.එම්.ඩී. ප්‍රියදර්ශනී

පාසල :- අම් / ඩී.එස්. සේනානායක ජාතික පාසල

ආගමික කටයුතු වල නිරත වන බැතිමතුන්

ආදරණීය දරුවනේ අපි මෙම විග්‍රය අදින්න යන්නේ මහනුවර සම්ප්‍රදායට අයත් විහාර බිතු සිතුවම්හි සාම්ප්‍රදායික කලා ලක්ෂණ පාවිච්චි කර ගෙන. අපි අදින්න කලින් මහනුවර සම්ප්‍රදාය පිළිබඳව පැහැදිලි කරගමු.

අපේ රටටම ආවේනික විග්‍ර කලාවක් තිබෙනවා.ඒ තමයි අපේ සාම්ප්‍රදායික සිතුවම් කලාව. එහිදී ප්‍රධාන තැනක් හිමිවෙන්නේ මහනුවර යුගයේ සිතුවම් වලට.මහනුවර යුගයේ සිතුවම් බටහිර සිතුවම් ශෛලියේ මෙන් සොබාදහමේ අනුකරණ හෝ ඒවායේ පිටපත් නොවේ.සොබාදහම නැරඹීමෙන් ඒ ඇසුරින් මනසේ මවා ගන්නා හැඩතලයන්ය. පහත සිතුවම හොඳින් අධ්‍යනය කරන්න.එය අයබෝධ වේවි.

ඔබට මෙම පාඩමේදී මහනුවර යුගයේ සිතුවම් ඇසුරින් සිතුවමක් නිර්මාණය කිරීමට සිදුවෙනවා. එමනිසා මහනුවර සිතුවම් වල ලක්ෂණ හඳුනාගත යුතුයි.

මහනුවර සම්ප්‍රදායේ සිතුවම්වල ලක්ෂණ,

- ❖ අඟල් 05 පමණ තීරුවල කතා වස්තුව ගලායන ආකාරයට නිර්මාණය කර තිබේ.
- ❖ පසුබිමට වැඩිවශයෙන් රතු වර්ණය යොදාගෙන තිබේ. අනෙක් රූප මතුකර පෙන්වීම සඳහා එසේ කරනු ලබයි.මිනිස් රූප හා බුද්ධ රූප සඳහා කහ පාට ද ගස්වැල් සඳහා කොළ, නිල්, අළු වැනි සීමිත වර්ණ යොදාගෙන ඇත.
- ❖ පර්යාවලෝකන මූලධර්ම නැත. (දුර ළඟ පෙන්වීම)
- ❖ මානව රූපවල සියලුම මුහුණු පැත්තට පෙනෙනඇසුරින් ඇඳ ඇත.
- ❖ සෑම සිතුවමක්ම කිසියම් රටාවක් අනුව නිර්මිතය.රූප එකම තලයක ඇඳ ඇති අතර ගස්, ගල්, සතුන් එකම උසකින් දක්වා තිබීමත් විශේෂ වේ.
- ❖ මිනිස් රූප ඇදීමේ දී පිරුණු ඇඟපසහ, පටු නළල, පිරුණු තොල්, පිරුණු ඇස් දක්වා තිබේ.පිරිමි උඩුකය නිරාවරනය කර ඇත. කාන්තා සහ පිරිමි ඇදුම් රේඛා වලින් අලංකාර කර ඇත. (සිතුවම් බලන්න)

- ❖ පසුබිමෙහි ඇති හිස් බව නැති කිරීම සඳහා පසුබිමට නෙළුම් මල්, සපු මල්, කඩුපුල්, වැටකේ ආදී මල් වර්ග යොදා ගෙන ඇත.
- ❖ සියලුම රූප වටා රේඛාවක් යොදා ඇත. මෙම සිතුවම් වල රේඛාවට ප්‍රධාන තැනක් හිමි වේ.

සිතුවම් නිර්මාණය. කිරීමේ දී ඔබ පළමුව කඩදාසිය ගෙන එහි ඉහළින් සහ පහළින් අඟල් 01ක පමණ රේඛාවක් අඳින්න. මැද තීරුවේ සිතුවම් සැලසුම් කර අඳින්න. තමන්ට අවශ්‍ය රූප සටහන් වෙනත් කඩදාසියක ඇඳ පිටපත් කිරීමටද පුළුවන්. පහත දැක්වෙන සිතුවමේ ආකාරයට පැන්සල් රේඛාවෙන් ඇඳ සම්පූර්ණ කර වර්ණ කරන්න. වර්ණ කිරීමේ දී සාම්ප්‍රදායික සිතුවම් උදව් කර ගන්න. පැතලිව වර්ණ යොදන්න.

ක්‍රියාකාරකම

පහත මාතෘකාව යටතේ ද සිතුවමක් මහනුවර සම්ප්‍රදාය ඇසුරින් නිර්මාණය කරන්න.

1.2.2 රන් දැතයි සරු පොළොවයි.

පහත දැක්වෙන වාක්‍යවල හිස්තැන් පුරවන්න.

- I. මහනුවර යුගයේ සිතුවම් වල පසුබිම සඳහා වර්ණය බහුල ලෙස යොදාගෙන ඇත.
- II. පසුබිමේ ඇති හිස්බව නැති කිරීමටත්, අලංකාරය මතුකිරීමටත් මෝස්තර යොදා තිබේ.
- III. සියලුම සිතුවම් අඟල් 05ක පමණ නිර්මාණය කර තිබේ.
- IV. මිනිස් රූපවල ශරීරය සඳහා වර්ණය යොදා ගෙන තිබේ.
- V. සියලුම මානව රූපවල මුහුණුපෙනෙන ආකාරයට ඇඳ ඇත.
- VI. වර්ණ කිරීමේදී සියලුම හැඩතල වටා යොදා ඇත.
- VII. මෙම සිතුවම් සියස්ලම තේමා යටතේ නිර්මාණය කර තිබේ.

පහත වැකි නිවැරදි නම් (V) ලකුණ ද වැරදි නම් (X) ලකුණ ද යොදන්න.

- I. මහනුවර යුගයේ සියලු ම සිතුවම් තාත්විකව ඇඳ ඇත. (.....)
- II. මහනුවර යුගයේ සිතුවම් දක්නට ලැබෙන ස්ථානයකි දෙගල්දොරුව විහාරය. (.....)
- III. සිතුවම් සඳහා පර්යාවලෝකන මූලධර්ම භාවිතා කර ඇත. (.....)
- IV. රිද්මයට හා සරලභාවයට විශේෂ තැනක් දී ඇත. (.....)
- V. විග්‍ර කතාවක් ලෙස පියවරෙන් පියවර තීරු වශයෙන් දක්වා ඇත. (.....)
- VI. සියලුම රූප එකම තලයක ඇඳ ඇති අතර, එකම උසකින් දක්වා ඇත. (.....)
- VII. පිරිමි උඩුකයනි රාවණයකර ඇඳ ඇති අතර සියලුම කාන්තා හා පිරිමි ඇඳුම් සරල රේඛා භාවිතයෙන් අලංකාර කර ඇත. (.....)
- VIII. මහනුවර සම්ප්‍රදායේ සිතුවම් වල රේඛාවට ප්‍රධාන තැනක් හිමි වී තිබේ (.....)

පාඩම් / ඒකකය -2.1.1, 2.1.2 (ශ්‍රේණිය- 10)

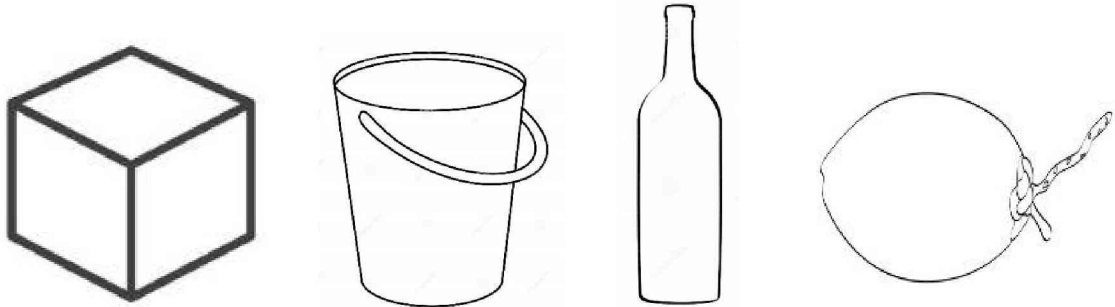
නම _____ - ඔ.කේ ජී පී එච් දිල්ශානි

පාසල _____

- අම්/ වීරගොඩ විද්‍යාලය

විවිධ ස්වභාවික හා නිර්මිත වස්තූන් නිරීක්ෂණය කර දළ රූපසටහන් අදියි.

ආදරණීය දුවේ පුතේ පහත තිබෙන රූප සටහන් ඔයාලා අදුරනවද බලන්න.

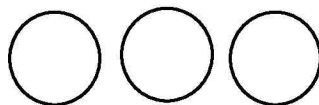
මේ තියෙන්නේ පුතේ විවිධ භාණ්ඩ එහෙම නැත්නම් විවිධ ද්‍රව්‍ය වගේ විවිධ භාණ්ඩ කිහිපයක් පිළිවෙලකට එක් ස්ථානයක තබා ඇදීමට අපි කියනවා ද්‍රව්‍ය බලා ඇදීම කියලා. තලය නැත්නම් මේසයක් මත සුදුසු ආකාරයකට සකස් කර ඇදීම සිදු කරයි. ද්‍රව්‍ය බලා ඇදීම සඳහා විත්‍ර මූලිකාංග වන රේඛා, හැඩතල, වර්ණ භාවිතා කරනවා. මුලින්ම අපි බලමු මොනවද මේ රේඛා වර්ග කියලා.

01 තිරස් රේඛා _____

02 සිරස් රේඛා

03 කඩ රේඛා _____

04 වෘත්තාකාර රේඛා

05 ඇල රේඛා

මේ තියෙන්නේ මම කිව්ව රේඛා වර්ග කීපයක්.

දැන් බලමු ද්‍රව්‍ය බලා ඇදීමකදී වැදගත් වන හැඩ මොනවද කියලා.

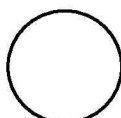
සමචතුරස්‍ර

සෘජුකෝණාස්‍රය

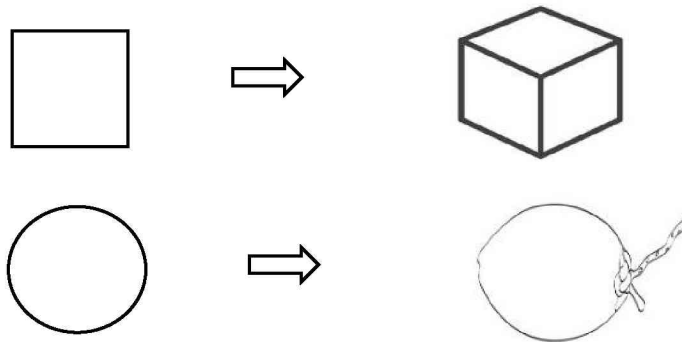
වෘත්තය

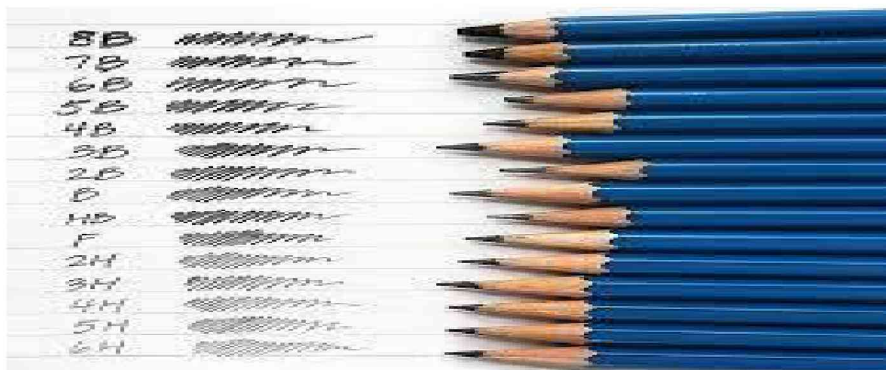
ත්‍රිකෝණය

මේ ජ්‍යාමිතික හැඩ මූලික කරගෙන තමයි විත්‍රයක් නිර්මාණය වෙන්නේ.

ද්‍රව්‍ය බලා ඇඳීම පැන්සල් රේඛාවෙන් කරන විට පැන්සල් රේඛාව ගැන සැලකිලිමත් වෙන්න ඕන. විවිධ සනකම් සහිත පැන්සල් රේඛා කිහිපයක් දැන් අපි බලමු.

මේ විදියට රේඛාවේ සනකම වෙනස් කරමින් අපි අඳින විත්‍රය තුළ හැඩතල මතු කිරීමට (ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ, පර්යාවලෝකන ලක්ෂණ) උපයෝගී කරගන්න පුළුවන්.

ද්‍රව්‍ය බලා ඇඳීමක් කරන විට මූලික සිද්ධාන්ත කිහිපයක් භාවිතා කරනවා. දැන් අපි බලමු මොනවද මේ සිද්ධාන්ත කියලා

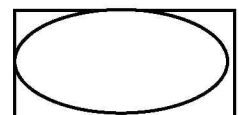
- 01 තලය භාවිතය
- 02 ඇස් මට්ටම
- 03 පර්යාවලෝකය
- 04 සනත්වය/ ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ
- 05 පරිමාණය
- 06 වයනය

මුලින්ම අපි බලමු මොකක්ද මේ තලය භාවිතයේ කියන්නේ කියලා. තලේ ප්‍රධාන ආකාර දෙකක් ලෙස අපි භාවිතා කරනවා. ඒ සිරස් ලෙස හා තිරස් ලෙසයි.

සිරස් ලෙස කඩදාසිය භාවිතා කිරීම

තිරස් ලෙස කඩදාසිය භාවිතා කිරීම

ද්‍රව්‍ය බලා ඇඳීම කරන විට විත්‍ර අඳින කොළය ඉහත ආකාර දෙකටම අපිට භාවිතා කරන්න පුළුවන්.

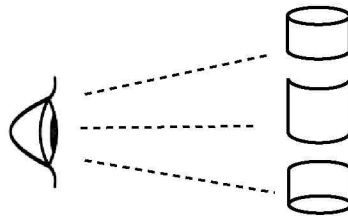
ඒක අපි තීරණය කරන්න ඕන අපිට දීල තියන ද්‍රව්‍ය සම්පිණ්ඩන දිහා බලලා. කඩදාසියට සමබර වෙන ලෙස ද්‍රව්‍ය සියල්ල අඳින්න ඕන. ඒකට තමයි අපි තලය භාවිතය කියන්නේ.

රීළභව අපිට ඉගෙන ගන්න තියෙනවා ඇස් මට්ටම කියන සිද්ධාන්තය. බොහෝ විට ද්‍රව්‍ය සම්පිණ්ඩනයක් අදින්නෙ ඇස් මට්ටමට ජෙන විදියට. දැන් අපි බලමු ඇස් මට්ටම තීරණය වෙන්නේ කොහොමද කියලා.

ඇස් මට්ටමින් ඉහළ

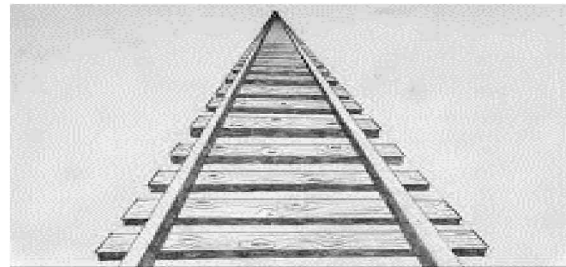
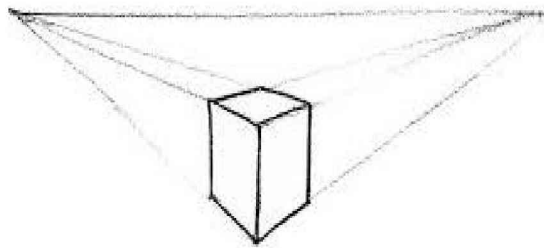
ඇස් මට්ටම

ඇස් මට්ටමෙන් පහල

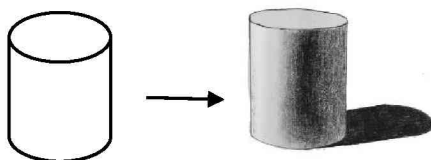
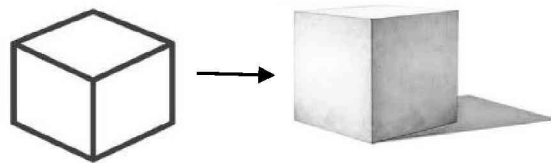
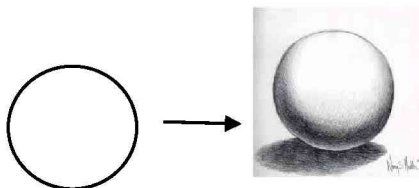
ඉහත තියෙන රූපයේ විදියට අපේ ඇස කෙලින්ම පිහිටන ලෙස ද්‍රව්‍ය තැබීමට තමයි ඇස් මට්ටම කියන්නේ.

දැන් අපි බලමු පර්යාවලෝකය කියන්නේ මොකක්ද කියලා.

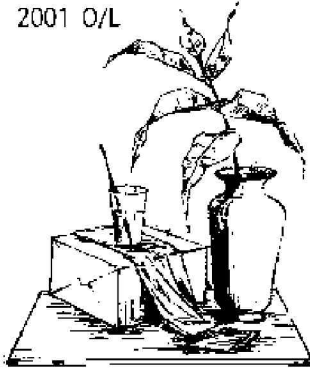
ඉහත රූප සටහන් හොඳින් නිරීක්ෂණය කරන්න. මේකේ ළඟ තියෙන රූපය විශාල ලෙසත් ඇතට යන කුඩා ලෙසත් ජෙනවා නේද? අන්න ඒකට තමයි පුතේ අපි කියන්නේ පර්යාවලෝකය කියලා. අපි ද්‍රව්‍ය බලා ඇඳීමක් විතරක් නෙමෙයි ප්‍රකාශන විත්‍රයක් අදින විටත් මේ ලක්ෂණ භාවිතා කරන්න ඕන.

ද්‍රව්‍ය බලා ඇඳීම කරනවිට දරුවනේ ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ හෙවත් සනත්වය දැක්වීම ඉතාම වැදගත් ලක්ෂණයක්. ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ මතු කිරීම සඳහා එළිය අඳුර දැක්වීම කළ යුතුය. මේ විදියට සිදුකිරීමෙන් අපි අදින රූපය ස්වභාවික නිර්මාණයක් බවට පත්වෙනවා. පහත තියෙන උදාහරණ මගින් ඔයාලට මේ ගැන අවබෝධ කරගන්න සුළුවන්.

පරිමාණය ගැන කතා කරනකොට පුතේ එක් එක් භාණ්ඩය ඇති ප්‍රමාණය ගැන කතා කළ යුතුමයි. ද්‍රව්‍ය බලා ඇදීමක දී මෙය ඉතාම වැදගත් ලක්ෂණයකි. බලන්න මේ රූප සටහනෙන්

2001 O/L

ද්‍රව්‍ය බලා ඇදීමක් කරන විට ඉදිරියේ තියෙන ද්‍රව්‍යවල ප්‍රමාණය කඩදාසිය මත අඳින විට ප්‍රමාණය අඩු කරල හරි වැඩි කරලා හරි අඳින්න වෙනවා. අපි මූලින් ඇඳීමට තෝරා ගන්නා එක් භාණ්ඩයක දිග පළල සාමාන්‍ය ප්‍රමාණයට ගෙන ඒකට සමානව අනිත් භාණ්ඩ වල දිග ,පළල, උස කඩදාසිය මත ඇඳීම තුළින් අපට නිවැරදිව ද්‍රව්‍ය සම්පිණ්ඩනයක් අඳින්න පුළුවන්.

මිලන සිද්ධාන්තය තමයි පුතේ වයනය කියන්නේ. ඕනෑම ද්‍රව්‍යක මතුපිට ස්වභාවයට තමයි අපි වයන කියලා කියන්නේ. එක් එක් භාණ්ඩය ට ආවේණික වයනයක් තියෙනවා. සමහර භාණ්ඩ රළු,ගොරෝසු,සිනිඳු,මෘදු,ලිස්සන සුළු,දිලිසෙන ආදී ස්වභාවයන් ගන්නවා. ද්‍රව්‍ය බලා ඇඳීමකදී අපි ඒ මතුකරන්නේ වර්ණ තුළින් හෝ පැන්සල් රේඛා භාවිතා කරලා.

දැන් ඔයාලට ද්‍රව්‍ය බලා ඇඳීම ගැන අවබෝධයක් ලැබෙන්න ඇති කියල හිතනවා. එහෙනම් දැන් අපි ද්‍රව්‍ය බලා ඇඳීම් කිහිපයක් කරමු..

- 1 සනක හැඩැති වස්තුවක් ,බාල්දියක් ,වීදුරු බෝතලයක් ,තැඹිලි ගෙඩියක්, රේඛාවෙන් අඳිමු.
- 2 ගඩොල් කැටයක්, පෝච්චියක බලු මලක් සහිත ඇන්තුරියම් පැළෑටියක් ,ලේලි නොගැසූ මපොල් ගෙඩියක් රේඛාවෙන් අඳිමු.

පහත සඳහන් ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න

- 01 ද්‍රව්‍ය බලා ඇඳීමක් යන්න අර්ථ දක්වන්න.
- 02 විග්‍ර මූලික අංග නම් කරන්න.
- 03 රේඛා වර්ග දෙකක් නම් කරන්න.
- 04 ද්‍රව්‍ය බලා ඇඳීම කිරීමේ භාවිතා කරන මූලික සිද්ධාන්ත නම් කරන්න.
- 05 විග්‍රයක් නිර්මාණය කිරීමට භාවිතා වන මූලික ජාමිතික හැඩ නම් කරන්න.
- 06 තලය භාවිතය යන්න අර්ථ දක්වන්න.
- 07 ද්‍රව්‍ය බලා ඇඳීමක දී කඩදාසිය භාවිතා කරන ආකාර දෙක නම් කරන්න.
- 08 ඇස් මට්ටම, ඇස් මට්ටමෙන් ඉහළ සහ පහළ රූපසටහනක් ඇසුරෙන් පහදන්න.
- 09 පර්යාවලෝකනය යන්න අර්ථ දක්වන්න
- 10 පර්යාවලෝකය දැක්වෙන රූප සටහනක් අඳින්න.
- 11 ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ නම් කරන්න.
- 12 ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ දැක්වෙන රූප සටහනක් අඳින්න.
- 13 පරිමාණය යන්න අර්ථ දක්වන්න.
- 14 වයනය යන්න අර්ථ දක්වන්න.
- 15 විවිධ භාණ්ඩ වල ඇති වයනයක් නම් කරන්න.

පාඨමි / ඒකකය - 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6, 10 ශ්‍රේණිය

ගුරුවරු වරයාගේ නම- වන්දන කරුණාරත්න

පාසල - අම්/ ගාමිණී මහා විද්‍යාලය

පරිසරයේ ඇති ස්වභාවික හා නිර්මිත හැඩ සම්පිණ්ඩනය කර ඇඳ වර්ණ ගන්වයි.

පුනේ ද්‍රව්‍ය බලා ඇදීම ආධාරකයක් ලැල්ලක් මත යම් ද්‍රව්‍ය සමූහයක් තබා ඇඳ වර්ණ ගන්වීම ලෙස හඳුන්වන්න පුළුවන් සරලවම. මේ ක්‍රියාකාරකම ඉතාම රසවත් එකකි. හබැයි අපි හරියටම අදින ක්‍රමවේද දැනගන්න ඕනි. මේ වන විට ඔයාලා ඒ ගැන පසුගිය ශ්‍රේණි කිහිපයකදීම ඉගෙන ගෙන ඇති. ද්‍රව්‍යවල මූලික හැඩ, ද්‍රව්‍ය වල මතුපිට ස්වභාවය, ආලෝකයේ ස්වභාවය අනුව ද්‍රව්‍යවල එළිය අඳුර සැකසෙන ආකාරය, ද්‍රව්‍යයක අභ්‍යන්තර මූලික හැඩ හඳුනාගෙන ඒ ඇසුරින් එහි භාහිර හැඩය පහසුවෙන් ඇඳිය හැකි ආකාරය, සමස්ත ද්‍රව්‍ය සමූහයට ගැලපෙන සේ විග්‍ර අදින තලය භාවිත කිරීම පර්යාලෝකනය. පසුබිම, ආධාරකය ආදිය. අපි අදින වස්තු සමූහය තමයි පහතින් දක්වලා තියෙන්නේ.

- සෂකාභ හැඩැති වස්තුවක්, මැටි බදුනක බහාලූ අරලිය අත්තක්, අත් පන්දුවක් හෝ පාපන්දුවක් හෝ සම්පිණ්ඩනය කර වර්ණ කරමු.

එහෙම ඇඳල වර්ණ කරපු ද්‍රව්‍ය බලා ඇදීම කිහිපයක්

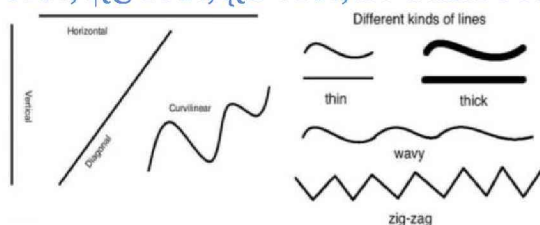

ද්‍රව්‍ය සමූහය ආධාරකයක් මත සුදුසු පරිදි ඇස් මට්ටමට පහතින් තබා ගන්න ඕනි ඊට පස්සේ හොදින් ඒ ද්‍රව්‍ය සමූහය ඉහතින් කිව්ව කරුණු එක්ක හොදින් නිරීක්ෂණය කරගන්න.

දැරුවනි ද්‍රව්‍ය බලා ඇදීමක දී වැදගත් වන මූලිකාංග මොනවාදැයි විමසා බලමු ඒවා රේඛාව, වර්ණ, හැඩය, අවකාශය, වයනය, ආකෘතිය ලෙස නම් කරන්න පුළුවන්.

❖ රේඛාව

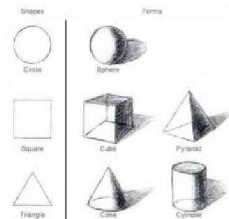
විවිධාකාරයේ රේඛා ඇදීමේදී හමුවෙනවා. සෘජු රේඛා , වක්‍ර රේඛා, කඩ රේඛා, තිරස් රේඛා , සිරස් රේඛා, ඇල රේඛා, දැති රේඛා, තරංගාකාර රේඛා, සිහින් රේඛා, සෘණ රේඛා, භාවිතා කරන්න පුළුවන්

❖ වර්ණ - මූලික වර්ණ ,ද්විතීක වර්ණ, විරුද්ධ වර්ණ, සිත වර්ණ ,උෂ්න වර්ණ.

- ❖ හැඩය- ද්‍රව්‍යවල මූලික හැඩ (වෘත්තය, චතුරස්‍රය, ත්‍රිකෝණය) මෙම ජ්‍යාමිතික හැඩ මුල්කරගෙන ආකෘතික් සහිතව ද්‍රව්‍යන් ගොඩනැගීමට හැකිය. උදා- ගෝලය සඳහා වෘත්තය මූලික වීම (සෂකය කේතුව සෂකාභය සිලින්ඩරය ගෝලය)

- ❖ (අවකාශය)සමස්ත ද්‍රව්‍ය සමූහයට ගැලපෙන සේ විත්‍ර අදින තලය භාවිත කිරීම

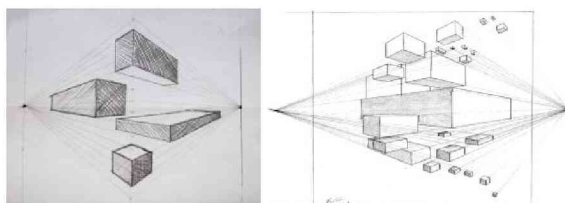

- ❖ ද්‍රව්‍ය වල මතුපිට ස්වභාවය (වයනය)

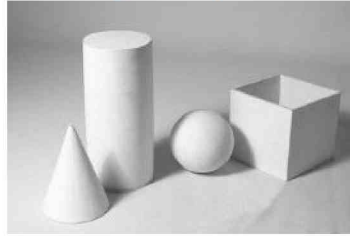

ද්‍රව්‍ය බලා ඇදීමක දී සැලකිලිමත් විය යුතු මූලධර්ම කිහිපයක් ද ඇත. ඒවා පර්යාලෝකය, අනුපාතය, ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ වේ.

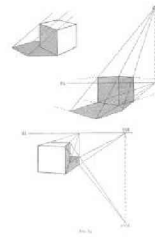
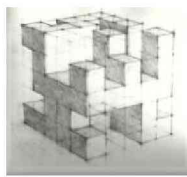
- ❖ පර්යාලෝකනය (වස්තූන් ලඟ ඇති විට විශාලව හා එම වස්තූන්ම ඇතට යනවිට කුඩා වී පෙනීම)

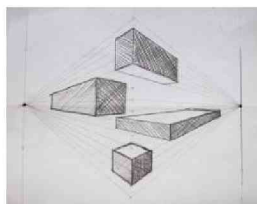
- ❖ අනුපාතය (පරිමාණය)භාණ්ඩ එකකින් අනෙක ප්‍රමාණය තීරණය වීම. පහත ද්‍රව්‍ය වලින් කේතුව මෙන් සිලින්ඩරය කී ගුණයක්ද යන්න.

- ❖ ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ පෙන්වීම (වස්තුවක දිග පළල උස සමඟ එලිය අඳුර යොදා ගැනීම)සෙවනැල්ල යොදාගැනීම මගින් ද්‍රව්‍යයන්ගේ සංකල්පය ස්පර්ශකරගත හැකිය.

- ❖ ඇස් මට්ටම ද්‍රව්‍ය සම්පිණ්ඩනයක් ඇදීමේ දී වස්තූන් අපිට පෙනෙන විදිය ඉතාම වැදගත් වෙනවා. ඒවා තියෙන තැන අනුව අපට පෙනෙන ස්වභාවය වෙනස් වෙනවා.

දුරේ පුනේ දැන් අපි ද්‍රව්‍ය සමූහය අපේ ඇස් මට්ටමට මදක් පහලින් තියෙන විදියට තමයි තබා ගන්නේ.ඉහත කරුණුත් සමග හොදින් නිරීක්ෂණය කරමින් අදින්න පටන් ගන්නවා. පළමුවෙන්ම බලන්න ඕනි මේ ද්‍රව්‍යයන් වැඩිපුර උසයිද පළලයිද කියල. ඒකෙන් පුලුවන් අපි ගාව තියෙන අදින කොලේ දිග අතටද පළල අතටද අදන්නෙ කියල නිශ්චය කරගන්න.

ඊට පස්සෙ ද්‍රව්‍යය සමූහය තලයට ගැලපෙන විදියට ඔයාලා ඉගෙන ගෙන තියෙන මැනීමේ ක්‍රමයක් අනුව මැන ගන්නවා නේද. ඒක තලයට අරගෙන ද්‍රව්‍ය සමූහය ඇඳගන්නවා. භාණ්ඩ එකිනෙකට ආවරණය වී ඇති ආකාරය හා සාපේක්ෂ පරිමාණය හොදින් නිරීක්ෂණය කරගන්න. ඇදීමේදී රේඛාව සංකල්පයෙන් හා සිහිනිව භාවිතා කිරීම අනුව රේඛාවේ ශක්තිය වෙනස් වෙමින් භාවිතා කල හැකිය. ඉහත දක්වපු කාරණා පිළිබඳව හොදින් මතක තබා ගනිමින් දැන් තියෙනතේ වර්ණ කිරීමයි. වර්ණ කිරීම සඳහා අපිට පැස්ටල් දියසායම් වගේ මාධ්‍යයන් භාවිතා කරන්න පුලුවන්. අපි ඉහල තියෙන ද්‍රව්‍ය

වල ඉදන් තමයි වර්ණ කරන්න පටන් ගන්නේ. පසුබිම අවසානයට වර්ණ කරමු. මොකද පසුබිම වර්ණ කිරීමෙන් තමයි ද්‍රව්‍ය සමූහය ස්මතුවී පෙනෙන්නේ. වර්ණ කරන විට එලිය අඳුර දැක්වීම, ගැඹුර සංකල්පය දැක්වීම, ද්‍රව්‍යයන්ගේ ආවේණික වර්ණ මතු කිරීම ආදිය පිළිබඳව සැලකිලිමත් විය යුතුයි. ඉතා සියුම් තැන් වර්ණ කිරීමේදී දියසායම් නම් කුඩා පින්සල්ද පැස්ටල් නම් හොඳින් තුඩු සහිතව ද පාවිච්චි කරන්න ඕන.

පහත සඳහන් ද්‍රව්‍ය සමූහයන්ද ඔබ විසින් ඇඳ වර්ණ කරන්න.

- ශබ්ද කෝෂයක් වැනි විශාල ප්‍රමාණයේ පුස්තකයක් , වීදුරු බෝතලයක ඇමු වද මල් අත්තක්, ගස් ලඬු ගෙඩියක්
- සංකාභ හැඩැති පෙට්ටියක්, සිලින්ඩ්‍රාකාර බදුනක බහාලූ පළල් පත්‍ර සහිත ක්‍රෝටන් අත්තක්, ලෙලි ගැසු පොල් ගෙඩියක් හා රෙදි කඩක්
- සංකාභ හැඩැති වස්තුවක්, ගුරුලේත්තුවක බහාලූ මල් අත්තක්, වට්ටක්කා හෝ එවැනි හැඩ ගත් ගෙඩියක්
- ප්ලාස්ටික් පෝඟුවක්, රෝල් කරන ලද කඩදාසි, පළතුරු ගෙඩියක් (දොඩම්, දිවුල්, ඇපල්) හා මුද්‍රිත රෙදි කැබැල්ලක්
- සංකාභ හැඩැති වස්තුවක්, ගෝලාකාර වස්තුවක්, වීදුරුවක ඇමු රුක අත්තන මල් අත්තක් , මුද්‍රිත රෙදි කඩක්

ඉහත සඳහන් ද්‍රව්‍ය සමූහයන් ඇදීමේදී ද මුලින් සාකච්ඡා කල අරමුණු සිහියට ගන්න. මුල් පාඩමේ සඳහන් ද්‍රව්‍යයන්ට අමතරව ඇති වීදුරු යොදාගත් භාණ්ඩ ඇදීමේදී විනිවිද භාවය පිළිබඳව වඩා සැලකිලිමත් විය යුතුය. වීදුරුවෙන් ඊට එහා ඇති පසුබිම හෝ වීදුරු භාණ්ඩය තුල ඇති ද්‍රව්‍ය පෙනීම ස්මතූ කිරීම කල යුතුය.

පහත සඳහන් ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සපයන්න.

- ❖ අංක 01 සිට 05 දක්වා ඇති වාක්‍ය වල නිස්තැන් පුරවන්න.
 1. ත්‍රිමාන ලක්ෂණ යනු කුමක්ද?
 2. පර්යාලෝකනය යනු කුමක්ද?
 3. සම්පිණ්ඩනය යනු කුමක්ද?
 4. ද්‍රව්‍ය සම්පිණ්ඩනයක ද්‍රව්‍ය සමූහය තබන්නේ ඇස් මට්ටමට
 5. ද්‍රව්‍ය සම්පිණ්ඩනයක ද්‍රව්‍ය සමූහය මතුවී පෙනෙන්නේ වර්ණ කිරීමෙනි
- ❖ අංක 06 සිට 10 දක්වා ප්‍රකාශ හරි (✓) ලකුණුද වැරදි නම් (X) ලකුණුද ඉදිරියේ ඇති තිත් ඉර මත යොදන්න .
 6. උස දිග පළල සහිතව පමණක් ඇදීම ත්‍රිමාණ බව වේ (.....)
 7. පර්යාලෝකන ලක්ෂණ දැක්වීම ද්‍රව්‍ය සම්පිණ්ඩනයක අත්‍යාවශ්‍ය නොවේ (.....)
 8. වර්ණ කිරීමේදී මතුපිට ස්වභාවය වඩා වැදගත් නොවේ (.....)
 9. සෙවනැල්ල දැක්වීම මගින් සංකල්පය මතුකරගත හැකිය (.....)
 10. පළමුවෙන්ම ද්‍රව්‍ය සමූහය උසයිද පළලයිද යන්න සලකා බැලිය යුතුය. (.....)
- ❖ ප්‍රශ්න අංක 11 සිට 15 තෙක් දී ඇති වචනවල අර්ථය පැහැදිලි වන සේ සම්පූර්ණ වාක්‍ය බැගින් ලියන්න
 11. වයනය
 12. තලය
 13. අවකාශය
 14. පරිමාණය
 15. මූලික හැඩ

පාඩම / ඒකකය - 3.1.1,3.1.2,3.1.3

10 ශ්‍රේණිය

ගුරුවරු වරයාගේ නම - ඩී. එම්. ඩී. කල්පන

පාසල - අම් / පොල්වත්ත මහා විද්‍යාලය

ආදරණීය දුවේ පුතේ පහන් ගැන අපි දන්නවා. දැකලා තියනවා. අපි හැමෝම පහන් පත්තු කරලා තියෙනවා. පහනක් දැල්වුනාම වෙන්තේ ආලෝකය ලැබෙන එක. ආලෝකය ලැබෙනවා, අඳුර මැකෙනවා නේද. ඒ වගේම පහනක් දැල්වීම තුළින් විවිධ ආගම් තුළ විවිධ ජාතීන් තුළ විවිධ සංස්කෘතීන් තුළ සංකේතවත් වෙන අර්ථයන් වල සමාන කම් මෙන්ම අසමානකම් ද දකින්නට තියෙනවා. බොහෝ පාසල් හා අධ්‍යාපනයට සම්බන්ධ ආයතන වල ලාංඡන තුළට දැල්වූ පහනක රූපයක් ඇතුළත් කරල තියෙනව. පහන් ආලෝකය දැනුමට සමානයි. පහතේ ආලෝකය මගින් අවිද්‍යාව නැමති අඳුර දුරලන නිසා.

ඒ වගේමයි අපි විවිධ උත්සවවල දී පහන පත්තු කරනවා. සමහර තැන් වල ආගමික උත්සව වල සමාජය පොදු වැඩ කටයුතුවල දී. සිංහල භික්ෂු අලුත් අවුරුද්ද වගේ සංස්කෘතික අංග වලදී තෙයිපොංගල් උත්සවයේ දී පහන් පත්තු කරනවා නේද ඒ වගේම ගෙයක් හදනකොට ගෙපලක් කපන කොට අපි පහන් පත්තු කරනවා උත්සවයක් ආරම්භ කරනකොට අපි දැකල තියනවා පහන් පත්තුකරනවා. ස්කෝලෙන් ඕනෑ තරම් උත්සව වලදී අපි පහන් පත්තු කරල තියෙනවා. ඒ අනුව පහන් පත්තු කිරීමට එදා ඉදන් අද දක්වාම සමාජය තුළ ප්‍රමුඛතාවක් දී තිබෙනවා. අපේ සමාජයේ මොකද මේ පහන පත්තු කරන්න ඒකෙන් බලාපොරොත්තු වෙන්නේ. සෞභාග්‍යය, එළිය ආලෝකවත් වීම වගේ අපි කරන වැඩේ ඉතා සාර්ථක වෙන්න ඕන කියන අදහසකින් තමයි.

විවිධ වර්ගයේ විවිධ මාධ්‍යයන්ගෙන් නිර්මාණය කරපු පහන් අපිට හම්බවෙනවා. වෙළඳ පොළෙන් ලබා ගත හැකි පහන්, විවිධ කෘතීම දේවල් එකක එකතු කරල හදපු පහන් ස්වභාවික අමුද්‍රව්‍ය භාවිතා කරල හදපු පහන්. මොනවද අපිට එහෙම හම්බවෙන පහන්, පිත්තල පහන්, මැටි පහන්, ගොක්කොල වලින් සැරසිලි කරපු පහන්, හබරල ගස් වලින් හදපු පහන් ,මැටි භාණ්ඩ එකතු වලින් හදපු පහන් , විවිධ භාජන වලට මල් වර්ග එකතු කරලා හදපු පහන්, යකඩ කම්බි වගේ දේවල් වලින් කරපු පහන් ලී ආදියෙන් නිම කරපු පහන්, කෙසෙල් ගස් වලට මල් වර්ග ආදිය එකතු කරල හදපු පහන් සඳහන් කරන්න පුලුවන්.

කොහොම හරි දරුවනේ මෙම සාම්ප්‍රදායික පහනට ආදේශකයක් අපිට නිර්මාණය කරන්න පුළුවන්. කුමන මාධ්‍යයෙන්ද අපි හදන්නේ. මාධ්‍යයක් තෝරා ගැනීමේ දී මාධ්‍යයේ සුවිශේෂී බව, භාවිතයට සුදුසු නුසුදුසු බව, අදාළ කාර්යයට ගැළපෙන බව, ගොඩනැගීම පිළිබඳ ව සැලකිළිමත් වෙන්න ඕනි. අපි ගොප් කොළවලින් පහනක් හදමු. වටපිටාවෙන් ඉතාම පහසුවෙන් ගොක්කොල අපිට හොයාගන්න පුළුවන්. ඒ වගේම අපට අඩු වියදමකින් කරගන්නත් පුළුවන්. අපිට ඒකෙන් හුඟක් ලස්සන අලුත් අලුත් වැඩ කරන්නත් පුළුවන් නිසා. හොඳයි ඒ වගේම තව මොනවද ඕන අපට.

- විවිධ තරමේ ගොප් කොළ කිහිපයක්, පොල් කොල නිහිපයක්
- හොඳින් කැපෙන පිහි(පේපර් කටර්)
- කෙසෙල් කඳක්
- මල් වර්ග කීපයක්

සැලසුමක තිබිය යුතු ලක්ෂණ

- ඉදිරි පෙනුම පැති පෙනුම පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීම.
- අවශ්‍යතාවයට ගැලපෙනවා සේම ගොඩනැගීමට පහසු වන පරිදි නිර්මාණය කල යුතුය.
- තෝරාගන්නා ලද මාධ්‍යයන්ට ගැලපෙන මෝස්තර යොදා ගැනීම.
- එහි සරල බව හා ප්‍රායෝගික බවේදී ගැටලු අවම වීම.
- තෝරා ගන්නා මාධ්‍යයට ආවේණික එහි අන්‍යායතාවය තහවුරු වන පරිදි වර්ණ කිරීම.
- ආකර්ෂණීය තත්ත්වය, නැවුම් බව රැකෙන පරිදි මූලික සිද්ධාන්ත භාවිතය.
- මානව සාධක- මිනිසා විසින් භාණ්ඩය භාවිතා කිරීමේ පහසුව

දුටුවේ පුතේ පළමුවෙන්ම කරන්න ඕනේ අපි මේක සැලසුම් කරන්න ඕන. ඒ කියන්නේ මේක කොහොමද ගොඩනගන්නේ කියලා. පහතේ ප්‍රමාණය, තියන ස්ථානය, ඒ නිසා පහන් පත්තු කරන අයට එක වටේ ගිහිල්ලා පත්තු කරන්න පුළුවන් වෙන්න ඕන පහන් කියක් තියෙනවද ඒ කියන්න අපි කොහොමද මොනවද පාවිච්චි කරන්නේ. අදිනකොට පහතේ උස ගැන හිතන්න ඕන. ඒ වගේම සම්පූර්ණ ප්‍රමාණය ගැන හිතන්න ඕන. ඒ වගේම ලස්සන වෙන්නත් ඕන. මේක සරල වෙන්නත් ඕන. අපි ආකෘතිය ඇඳගන්න ඕන. හොඳයි ආකෘතිය ඇඳ ගන්නකොට එකේ ඉදිරි පෙනුම පැති පෙනුම පිළිබඳ අපි හොඳින් අවධානය යොමු කරන්න ඕන. ගොප් කොළ වලට ගැළපෙන මෝස්තර රටා පිළිබඳව හිතන්න. සරල බව වගේම භාවිතා කිරීමේදී සරලව හසුරුවා ගන්න පුළුවන් වෙන්නත් ඕන.

හොඳයි දුටුවේ පුතේ ඔන්න දැන් අපි ඇඳගෙන ඉවරයි. ඊට පස්සේ මොකද කරන්නේ. දැන් මේක අපි වර්ණ කරගන්න ඕන. මොකද අපි මේක වර්ණ කරනකොට තමයි දැනගන්න පුළුවන් වෙන්නේ අපිට මේකට කොහොමද මොනවාද යොදන්න ඕන වර්ණ කියලා. ගොක්කොල වල ඇති වර්ණ පිළිබඳ හොඳ අධ්‍යයනය කරන්න. ලා කොළ පාට, කහ පාට, තද කොළ පාට, සහ කොළය දිගහැරුනම තියෙන වර්ණ, ගැන අපි හිතන්න ඕන

❖ 3.1.2 උත්සව සරසන මනහර පතාක

දරුවන් ඔයාල දැකල ඇති විශාල එළිමහනෙ නියෙන උත්සව සඳහා ඒ වගේම ගෘහස්ථ උත්සව සඳහා ඒ එන මහ දෙපස සහ සීමාව වටේට විශාල ප්‍රමාණයක් ලස්සන ලස්සන පතාක යොදා ගෙන අලංකාර කරලා තියනවා. මොනවද මේ පතාක කියන්නේ හොඳයි පතාක කියන්නේ කොඩියකට සමාන පහලට එලලන රෙදිවලින් කල අලංකාර නිර්මාණයක්. මේවා බොහෝ විට කරන්නේ රෙදි වලින් වුවත් දැන් නම් විවිධ ද්‍රව්‍ය භාවිතා කරනවා. අපි මුද්‍රණය කරපු පතාක දැකලා තියෙනවා. ඒ වගේම බතික් වලින් කරපු පතාක තියෙනවා. අතින් ඇඳපු පතාක තියෙනවා. මේවාට යොදන රටා විවිධ වෙනවා. සාම්ප්‍රදායික සැරසිලි, ජ්‍යාමිතික හැඩ. මේ වගේ පතාක අපිට සැලසුම් කරන්න පුළුවන්. අපි ඉහත පාඩමේ කරා වගේ හැඩය බාවිතා කරලා අපි පතාක නිර්මාණයක් සැලසුම් කරමු. එහෙම ඇඳපු පතාක කිහිපයක් පහතින් දක්වලා තියෙනවා. ඒ වත් ආදර්ශයට ගන්න.

❖ 3.1.3 විදුලි පහන් ආවරණයක් නිර්මාණය කරමු

විදුලි පහන් ආවරණයක් කියන්නේ විදුලි බල්බයෙන් නිකුත් වන ආලෝකය කාමරය පුරා හෝ ගේ පුරා නැත්නම් අවකාශය පුරා විහිදී යාමට උපකාරී වන ආධාරකයයි. විදුලි පහන් ආවරණයෙන් අපේ ඇට දැඩි ආලෝකයෙන් වෙන්න පුළුවන් හානිය අවම කරනවා වගේම, බල්බය ද දුඹුවිල්ලෙන් ආරක්ෂා කරනවා. එහි අලංකාරය පවතින්නේ හැඩය වර්ණය මෝස්තර වගේ දේවල් වලින් තමයි. මේවා බොහෝ විට හඳල තියෙන්නේ විදුරු, ලෝහ, සෙරමික්, ප්ලාස්ටික්, දැව, කඩදාසි, නූල්, රෙදි වැනි මාද්‍ය භාවිතා වේ. ඒ වගේම මේ සඳහා භාවිතා වන ප්‍රධාන හැඩ ලෙස කේතු හැඩය, ගෝලාකාර හැඩය, සිලින්ඩරාකාර හැඩය, මල් කොළ සත්ව ආදී විශිෂ්ට හැඩ අරගෙන තියෙනවා. දැන් අපි පහන් ආවරණ නිර්මාණයක් සැලසුම් කරමු.

හැඩයක් තෝරා ගන්න- ආධාරකයක් මත හෝ ආධාරකයක එල්ලෙන

ස්ථානය අනුව - නිදන කාමර,ලදරු කාමර, විසික්ත කාමර

ඉහත පාඨම උපයෝගී කරගෙන පහත සඳහන් ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සපයන්න.

❖ අංක 01 සිට 05 දක්වා ඇති වාක්‍ය වල හිස්තැන් පුරවන්න.

1. සැලසුමක් කිරීමේදීපැති පිළිබඳ අවධානය යොමු කළ යුතුය.
2. අවශ්‍යතාවයට ගැලපෙනවා සේමපහසු වන පරිදි නිර්මාණය කළ යුතුය.
3. මාධ්‍යයට ගැලපෙන රටා යොදා ගත යුතුය
4. නිර්මාණය..... හා නැවුම් බව රැකෙන පරිදි මූලික සිද්ධාන්ත භාවිතා කළ යුතුය.
5. ආකර්ෂණීය තත්ත්වය,නැවුම් බව රැකෙන පරිදි මූලික සිද්ධාන්ත භාවිතය.

❖ අංක 06 සිට 10 තෙක් දී ඇති ප්‍රශ්න වලට F,G,H,I,J, යන රූප සටහන් ඇසුරින් පිළිතුරු සපයන්න

F

G

H

I

J

6. F අක්ෂරයෙන් දැක්වෙන ඡායාරූපයේ ඇති සැලසුම කුමක්ද.....
7. G අක්ෂරයෙන් දැක්වෙන රූපයේ දක්නට ඇත්තේ සැරසිළි රටාවකි.
8. H අක්ෂරයෙන් දැක්වෙන නිර්මාණය සඳහා යොදාගත් අමු ද්‍රව්‍ය මොනවාද.....
9. I අක්ෂරයෙන් දැක්වෙන නිර්මාණය නිවසේ කිනම් ස්ථානයකට ගැලපෙනවාද.....
10. J අක්ෂරයෙන් දැක්වෙන නිර්මාණය කුමක් පිණිස කරවන ලද්දක්ද?

❖ ප්‍රශ්න අංක 11 සිට 15 තෙක් දී ඇති වචනවල අර්ථය පැහැදිලි වන සේ සම්පූර්ණ වාක්‍ය බැගින් ලියන්න

11. මාධ්‍යය
12. පතාක
13. මානව සාධක
14. පැති පෙනුම
15. ආධාරකය

පාඩම්/ඒකකය :- 3.2.1, 3.2.2, 3.3.3 (10 ශ්‍රේණිය)

ගුරුවරයාගේ නම:- එච්.ඒ.එන්.එස්.අඹේපිටිය. පාසල :- අම්/ ඩී.එස්.සේනානායක ජාතික පාසල

නව සැලසුම් සංකල්ප භාවිතා කර පාරිභාරික අවශ්‍යතා සඳහා ව්‍යාප්ත සැරසිලි නිර්මාණය කරයි

සිහිති ඇඳුමට මැවෙන රටා

දූවේ පුතේ, අපි අද ඉගෙන ගන්නේ සිහිති ඇඳුමකට සුදුසු මෝස්තර ගැන. ඔයාලා දන්නවද සිහිති ඇඳුමක් කියන්නේ මොකකටද කියලා. "සිහිති" කියලා අදහස් කරන්නේ ගොඩක්ම පුංචි දරුවන්ට. සාමාන්‍යයෙන් වයස අවුරුදු 2 සිට අවුරුදු 5ක් වගේ වයස තියෙන දරුවෝ තමයි "සිහිති" නැතිනම් පුංචි ළමයි කියලා කියන්නේ. දූවේ පුතේ, අපි කාට හෝ ඇඳුමක් නිර්මාණය කරද්දී හිතන්න ඕන කරුණු කිහිපයක් තියෙනවා. ඒ අතර වයස් මට්ටම, කැමති අකමැති පාට නැතිනම් වර්ණ, විවිධ ඇඳුම් විලාසිතා, රූප, හැඩතල හෝ මෝස්තර. මෙන්න මේ වගේ කරුණු කාරණා ගැන හිතන්න ඕන. ඉතිං දරුවන් අද අපි කතා කරන්නේ මේ පුංචි දරුවන්ගේ ඇඳුම් වලට සුදුසු මෝස්තර ගැන.

පුතේ..., අපි ඇඳුම් තියෙන කඩේකට ගිහින් ඇඳුමක් තෝරද්දී අපේ පුංචි දරුවෝ විවිධ දේවල් වලට ආශා කරනවා. ඒ කියන්නේ ඒ ඇඳුමේ මෝස්තරයට කාටුන් චරිතයක් තියෙන්න පුලුවන්. නැතිනම් මල් , සමනල්ලු වෙන්න පුලුවන්. නැතිනම් ස්කන්ගේ රූප වෙන්න පුලුවන්... මේ වගේ වෙනස් වෙනස් දේවල් තියෙන්න පුලුවන්. ඒ වගේම, ගැහැණු දරුවන්ගේ හා පිරිමි දරුවන්ගේ ඇඳුම් වල වර්ණය හා මෝස්තරත් වෙනස් වෙනවා. ඒ විතරක් නෙවෙයි පුතේ, සිහිති දරුවන්ගේ ඇඳුම් ගොඩක්ම සරල බවක් ගන්නේ.

අපි දැන් ඒ වගේ රටා සහිත සිහිති ඇඳුම් කිහිපයක් බලමු.

අපි දැන් බලමු සිහිති ඇඳුම් වලට යෙදිය හැකි රටා නැතිනම්, මෝස්තර මොනවද කියලා....

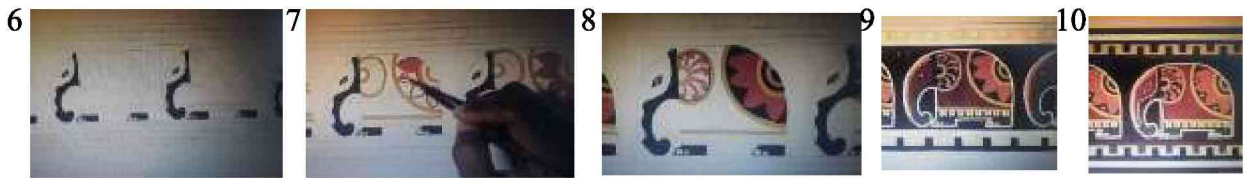
ඉතිං දරුවන් මයාලටත් පුලුවන් කවකටුව, අඬුරුල වුණත් පාවිච්චි කරලා මේ වගේ සරල හැඩ ඇඳගෙන, සිහිති දරුවකුගේ ඇඳුමක් ලස්සනට නිර්මාණය කරන්න. ඒ සඳහා දියසායම්, පැස්ටල්, පාට පැන්සල් කියන ඕනෑම වර්ණ මාධ්‍යයක් යොදා ගන්නත් පුලුවන්. ඒ වගේම මයාලට රෙදි කැලි හෝ කොළකැලි කපලා හෝ ඉරලා අරන් කොලාප් නිර්මාණයක් විදිහටත් මේක කරන්න පුලුවන්.

සත්ත්ව රූ ඇඳුරින් සරම් වාටියක් නිර්මාණය කරමු

දරුවන් , දැන් අපි ඉගෙනගමු සරම් වාටියක් නිර්මාණය කරන්න. ඊට කලින් අපි බලමු සරම් වාටියක් කියන්නේ මොකක්ද කියලා. අපි අදින සරම් යටම කොටස තමයි සරම් වාටිය නැතිනම් යටම දාරය කියලා කියන්නේ. සමහර සරම් වල මේ වාටිය කිසිම රටාවක් නැතුවත් තියෙනවා. ඒත් දරුවන් වාටියේ මෝස්තර තියෙන ලස්සන සරම් අපට රෙදි කඩවලින් දැක ගන්න පුලුවන්. ගොඩාක් දුරට බිත්ති සරම්වල මේ වගේ වාටි මෝස්තර දකින්න ලැබෙනවා. අපි සරම් වාටියක් නිර්මාණය කරද්දී විවිධ මෝස්තර යොදා ගන්නවා. ඒ අතර තියෙන රූප හෝ හැඩතල ස්වභාවික හෝ ජ්‍යාමිතික හැඩතල විදිහටත්, සාම්ප්‍රදායික සැරසිලි හා මෝස්තර වලින් දකින්න ලැබෙනවා.

අපි දැන් බලමු කොහොමද පියවරෙන් පියවර සරම් වාටි මෝස්තරයක් අදින්නේ කියලා. මේ සඳහා විග්‍ර අදින කඩදාසිය දිග අතට නැතිනම් තිරස් අතටයි යොදා ගන්නේ. පැන්සල්, අඬුරුල් , කවකටු භාවිතා කරන්නත් පුලුවන්. ඒ වගේම ටිෂූ කඩදාසි කැල්ලක් හෝ භාණ්ඩ කඩදාසි කොටසක්ද ගන්න පුලුවන් ඒ කොටසේ තමයි අපි සරම් වාටියට අදින රූපය ඇඳ ගන්නේ. ඊට පස්සෙ ඒ ඇඳ ගත් රූපය තියෙන කොලය අනෙක් පිට හරවලා පැන්සලේ මිනිරන් සම්පූර්ණයෙන්ම පිට පැත්තෙ ගානවා. ඊට පස්සෙ අපි සරම් වාටි මෝස්තරය අදින කඩදාසියේ අවශ්‍ය තැනින් තියලා ඇඳ ගත්ත රූපයේ තියෙන් පැන්සල් රේඛාව උඩ නැවත තදට අදිනවා. එතකොට යට තියෙන විග්‍ර අදින කොළයේ අදාල විග්‍රය සටහන් වෙනවා. පහත පියවරෙන් පියවර අදින රූප සටහන් බැලුවම දරුවන්ට තේරුම් ගන්න පුලු වන් වෙයි.

දූවේ පුත්තේ...,අපි දැන් බලමු ඇත් රූපයක් යොදාගෙන සරලව ඇඳපු ලස්සන සරම් වාටි කිහිපයක්.

ඉතිං දරුවනේ, ඔයාලටත් පුළුවන් මේ වගේ ලස්සන සරම් වාටි නිර්මාණය කරන්න ඔයාලා කැමති රූපයක් යොදාගෙන.

මල් පෝච්චියක බඳ කොටසට සුදුසු මෝස්තරයක් නිර්මාණය කරමු

දූවේ පුත්තේ, අපි වෙළඳ පොළෙන් මිලදී ගන්න විසිතුරු මල් බඳුන් එහෙමත් නැතිනම් මල් පෝච්චි කියෙනවා.පෝච්චියට දමන මල් වලට අමතරව අපිට පුළුවන් මල් පෝච්චියත් අලංකාර කර ගන්න.මල් බඳුනේ මැද කොටස වටේට අපි කියනවා මල් පෝච්චියේ "බඳ කොටස" කියලා.අපිට පුළුවන් ඒ කොටසත් ලස්සන කරන්න. මල් රටා වලින්,ජ්‍යාමිතික හැඩතල හෝ ස්වභාවික හැඩතල වලින් .දැන් අපි බලමු ඒ වගේ කරපු නිර්මාණයක්.

ඉතිං දරුවනේ,ඔයාලටත් පුළුවන් විවිධ හැඩ අධ්‍යයනය කරලා මල් බඳුන් අඳින්න.ඊට පස්සෙ ඒ ඒ හැඩවලට අදාලව මෝස්තර අඳින්න.උස පෝච්චියක්නම් උස හැඩයක් තියෙන්න ඕනි. පළල් පෝච්චියක්නම් පළලටයි බඳ වටා මෝස්තරය යන්න ඕනි. අපි අඳින මෝස්තරය මල් බඳුනට ගැළපෙන්නනම් ඒකෙ හැඩයත් බලපානවා.

පහත සඳහන් ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.

➤ පහත අංක 01 සිට 05 තෙක් අසා ඇති ප්‍රශ්න වලට නිවැරදි පිළිතුරු සපයන්න.

- 1) සරම් වාටියකට මෝස්තරයක් ඇඳීමේදී කඩදාසිය භාවිතා කළ යුත්තේ කිනම් අතටද?
- 2) මල් බඳුනකට මෝස්තරයක් ඇඳීමේදී සැලකිය යුතු කරුණු දෙකක් ලියන්න?
- 3) සිහිති ඇඳුමක් නිර්මාණයේදී භාවිතා කරන හැඩතල මොනවාද?
- 4) සරම් වාටියක් ඇඳ වර්ණ ගැන්විය හැකි වර්ණ මාධ්‍ය දෙකක් ලියන්න.
- 5) සරම් වාටියක් ඇඳීමේදී භාවිතා කළ හැකි ජ්‍යාමිතික උපකරණ දෙකක් ලියන්න.

➤ ප්‍රශ්න අංක 06 සිට 10 තෙක් අසා ඇති වාක්‍ය නිවැරදිනම් හරි(V) ලකුණද වැරදිනම් වැරදි ලකුණද(X) ඉදිරියේ ඇති තිත් ඉර මත යොදන්න.

- 6) උස මල් බඳුනකට මෝස්තරයක් ඇඳීමේදී කඩදාසියේ උස අතට භාවිතා කළ යුතුය. (.....)
- 7) සරම් වාටියක් ඇඳිය යුත්තේ ස්වභාවික මල් මෝස්තර යෙදීමෙන් පමණකි. (.....)
- 8) සරම් වාටියක් යනු සරමේ යට වාටියයි. (.....)
- 9) සිහිති ඇඳුමක් නිර්මාණයේදී වයස් මට්ටම පිළිබඳව සැලකිලිමත්විය යුතුයි. (.....)
- 10) සරම් වාටියකට ජ්‍යාමිතික හැඩතල සහිත මෝස්තරය යෙදිය හැක (.....)

➤ අංක 11 සිට 15 දක්වා ප්‍රශ්න වලට පහත රූප සටහන ඇසුරින් නිවැරදි පිළිතුරු සපයන්න.

- 11) මෙම රූප සටහනේ දැක්වෙන මල් මෝස්තරය වඩාත් සුදුසු කිනම් හැඩයේ මල් බඳුනකටද? (උස/ පළල)
- 12) මෙම මෝස්තරය සරම් වාටියක් සඳහා ගැළපේද?
- 13) නිල් පාට මල් බඳුනකට මෙම මෝස්තරය යෙදුවේ නම්, බඳුනේ ඇති නිල් පැහැයෙන්ම එය වර්ණ ගැන්වීම සුදුසු වේද? නැතිනම්, ඔබේ අදහස දක්වන්න.
- 14) සංකීර්ණ ලියවැල් සහිත මල් මෝස්තර සිහිති ඇඳුමක් නිර්මාණය කිරීමේදී එයට සුදුසු වේද?
- 15) මෙම මල් රටාව කහ පැහැයෙන් වර්ණ ගැන්වුවහොත් එයට ගැළපෙන සංගත වර්ණ දෙකක් ලියන්න. (සංගත වර්ණ යනු එකම වර්ණයේ ප්‍රභේද අඩුවැඩි වශයෙන් යෙදීම)

පාඩම්/ඒකකය :- 4.1.1 (10 ශ්‍රේණිය)

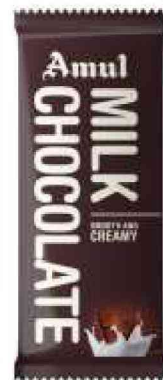
ගුරුවරයාගේ නම:- එච්.ඒ.එන්.එස්.අබේපිටිය.

පාසල :- අම්/ ඩී.එස්.සේනානායක ජාතික පාසල

දවටන,ඇසුරුම්,බහාලුම් නිර්මාණය කරමු

දුවේ පුතේ....., "දවටන, ඇසුරුම් හා බහාලුම්" කියලා කියන්නේ මොනවටද කියලා අපි ඉගෙන ගනිමු.

දවටනයක් කියලා කියන්නේ කිසියම් දෙයක් ඔතා තබා ගත හැකි ආකාරයට සකසන ලද්දක්.උදාහරණ වීදිහට ගත්තොත් වොෆි,වොක්ලට්,සබන් දවටන වගේ දේවල් ගන්න පුලුවන්.

ඇසුරුමක් කියලා කියන්නේ බීම,දියර, කිරි වගේ දේවල් අසුරා නැතිනම් ආරක්ෂාකාරී ලෙස තබා ගත හැකි ක්‍රමයකටයි.දුවලා පුතලා දැකලා ඇති විවිධ බීම වර්ග.ඒවා අසුරලා නැතිනම් දියර ලෙස දාලා කියෙන්නෙ බෝතල් වල වෙන්න පුලුවන්.ඉතිං මේ වගේ දේවල් අයත් වෙන්නේ ඇසුරුම් වර්ගයටයි.

බහාලුම් කියලා කියන්නේ කිසියම් දෙයක් ආරක්ෂිත ලෙස සකසා තවත් දෙයක් තුලට බහාලූ ලෙස සැකසීමයි.ඒ කියන්නේ දරුවන් කිරිපිටි පැකට් එකක් ගත්තොත් එය මුලින්ම පැකැට්ටුවක අසුරා

කාර්ඩබෝඩ් වලින් තැනූ තවත් පෙට්ටියක බහාලූ ලෙස තැන්පත්කර තියෙනවා. එතකොට පිටත පෙට්ටිය බහාලුම් වර්ගයටයි අයත් වෙන්නේ.

දැවුණේ..., "දවටන, ඇසුරුම් හා බහාලුම් " අයත් වෙන්නේ ග්‍රැෆික් කලාවට. ග්‍රැෆික් කලාව කියලා කියන්නේ මුද්‍රණ කලාව හා බැඳුණු කලාවක්.ඒ වගේම ව්‍යාපාර ,වාණිජ,මුදල් ඉපයීමට වැදගත්වන කලාවක් තමයි ග්‍රැෆික් කලාව කියන්නේ.එතකොට දූවේ,පුතේ දවටන, ඇසුරුම් හා බහාලුම් අයත් වෙන්නේ මේ කියන මුදල් ඉපයීමේ අරමුණ සඳහානෙ.එහිදී රූපය,වර්ණය,හැඩතල,විවිධ සංකේත,අකුරු වගේ දේවල් මේ සඳහා යොදා ගත්තම ලස්සනක් සහ හිත් ඇදගන්නා පෙනුමක් ලබා ගන්න පුලුවන්.අපි කඩයකට ගිහින් රාක්ක වල තියෙන වෙළඳ භාණ්ඩ දිහා බලාගෙන යද්දී එක් වරම අපේ ඇස එක භාණ්ඩයක් ළඟ නතර වෙනවාම ඒ දේ මොකක්හරි විශේෂත්වයක් තියෙන්න ඕනි. සමහරවිට වර්ණය වෙන්න පුලුවන්,නැතිනම් හැඩය හෝ ප්‍රමාණය වෙන්න පුලුවන්.එහෙමත් නැතිනම් ඒකෙ තියෙන අකුරුවල වෙනසක් වෙන්නත් පුලුවන්.

අපි දැන් බලමු ග්‍රැෆික් විග්‍ර වලට අයත් වන අනෙකුත් නිර්මාණ මොනවද කියලා.....

ලේබල් / ආරාධනා පත්‍ර / පොත් පිටකවර / ලාංඡන / පෝස්ටර් / නාම පුවරු / දැන්වීම් / සන්නිදර්ශන විග්‍ර මේ වගේ දේවල්.

දූවේ පුතේ.... අපි මොන ආකාරයක නිර්මාණයක් කළත් ඒකට අරමුණක් තියෙන්න ඕන. ඉතිං අපි බලමු "දවටන, ඇසුරුම් හා බහාලුම්" කිරීමේ අරමුණු මොනවද කියලා.

- අදාළ භාණ්ඩයේ ආරක්ෂාව
- පාරිභෝගිකයා නැතිනම් භාණ්ඩය මිළදී ගන්නා තැනැත්තාගේ ආකර්ශනය
- ගබඩා කිරීමේ හා ප්‍රවාහනයේ පහසුව
- පාරිභෝගිකයා හට භාවිතා කිරීමේ පහසුව
- කල් තබා ගැනීමේ පහසුව
- භාණ්ඩයේ ගුණාත්මක භාවය පිළිබඳව තව කෙනෙකුට සන්නිවේදනයක් ලබා දීම
- පාරිභෝගිකයාගේ කැමැත්ත,වයස් මට්ටම හා ආර්ථික මට්ටමට සලකා බැලීම

දැරුවන්, "දවටන, ඇසුරුම් හා බහාලුම්" නිර්මාණයේදී එහි අඩංගු විය යුතු කරුණු මොනවද කියලා අපි බලමු.

- නිෂ්පාදන ආයතනයේ නම
- නිෂ්පාදන වර්ගයේ නම
- අත්කරගතය
- මිල
- බර
- නිෂ්පාදිත දිනය
- කල් ඉකුත්වන දිනය
- ප්‍රමිති සහතික

ඉතිං, දුටුවේ පුත්.....අපි මේ වගේ දවටනයක්, ඇසුරුමක් හෝ බහාලුමක් නිර්මාණය කිරීමේදී හිතන්න ඕන කරුණු කිහිපයක් තියෙනවා.අපි බලමු ඒ මොනවද කියලා...

- අදාල ආයතනයේ අවශ්‍යතාවයට ගැලපෙන හා නිර්මාණශීලී ප්‍රචාරණයක් වීම.
- පිරිසිදු හා පැහැදිලි නිමාවකින් යුතු වීම.
- මුද්‍රණයට සුදුසු වීම.
- විශාල කිරීමේදී හෝ කුඩා කිරීමේදී පැහැදිලිව දර්ශනය වන සේ නිර්මාණය කිරීම
- සරල බව හා ආකර්ශනීය බව
- නිර්මාණාත්මක අකුරු හා රූප සුදුසු ලෙස යොදා ගැනීම
- සීමිත වර්ණ භාවිතය
- අවශ්‍යතාවයට ගැලපෙන ලෙස වර්ණ භාවිතා කිරීම.

පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

❖ අංක 01 සිට 05 තෙක් අසා ඇති ප්‍රශ්න වලට නිවැරදි පිළිතුරු සපයන්න.

- 1) ග්‍රැෆික් නිර්මාණයක් යනු කුමක්ද?
- 2) දවටන හා ඇසුරුම් කරණයේ අරමුණු දෙකක් ලියන්න.
- 3) දවටන, ඇසුරුම් හා බහාලුම් නිර්මාණයේදී සැලකිය යුතු කරුණු දෙකක් ලියන්න.
- 4) දවටනයක් නිර්මාණයේදී එහි අඩංගු වියයුතු කරුණු දෙකක් ලියන්න.
- 5) ඇසුරුමක් නිර්මාණය කිරීමේදී ඔබ සැලකිලිමත් වියයුතු කරුණු දෙකක් ලියන්න.

❖ ප්‍රශ්න අංක 06 සිට 10 තෙක් අසා ඇති වාක්‍ය නිවැරදිනම් හරි(V) ලකුණද වැරදිනම් වැරදි ලකුණද(X) ඉදිරියේ ඇති තිත් ඉර මත යොදන්න.

- 6) බීම සහ දියර කිරි "දවටන" ලෙස හඳුනාගත හැක. (.....)
- 7) කිරිපිටි පෙට්ටි අයත් වනුයේ "බහාලුම්" ගණයටයි (.....)
- 8) බහාලුම් නිර්මාණයේදී "කල් ඉකුත්වන දිනය" යෙදීම අත්‍යාවශ්‍යම නොවේ. (.....)
- 9) දවටනයක් නිර්මාණයේදී අසීමිතව වර්ණ යොදා ගැනීමෙන් එහි ලස්සන වැඩිවේ. (.....)
- 10) පාරිභෝගික ආකර්ශනය ඇසුරුමක තිබිය යුතුම ලක්ෂණයකි. (.....)

❖ A,B,C,D,E යන රූප සටහන් ඇසුරෙන් අංක 11 සිට 15 ප්‍රශ්න වල නිවැරදි පිළිතුරු යටින් ඉරක් අඳින්න.

- 11) දවටන වර්ගයට අයත් වනුයේ, A ය. ,B ය. ,C ය. ,D ය. ,E ය.
- 12) ඇසුරුම් වර්ගයට අයත් නොවනුයේ, BDE, ACD, CEB, ABC, ADEය.
- 13) බහාලුම් වර්ගයට අයත් වනුයේ, AB ය., BC ය., CD ය., DE ය., EA ය.
- 14) එක් වර්ගයකට පමණක් අයත් නිෂ්පාදනයක් වනුයේ, A ය., B ය., C ය., D ය., E ය.
- 15) ඇසුරුම් හා දවටන වර්ගයට අයත් වනුයේ, ABCය, BDEය, ACDය, CDEය, BCDය.

පාඩම්/ඒකකය :- 4.1.2, 4.1.3 (10 ශ්‍රේණිය)

ගුරුවරයාගේ නම:- එච්.ඒ.එන්.එස්.අඹේපිටිය. පාසල :- අම්/ ඩී.එස්.සේනානායක ජාතික පාසල

අලුතින් හඳුන්වාදෙන බැංකුවක් සඳහා ලාංඡනයක් හා ආරාධනා පත්‍රයක් නිර්මාණය කරමු

දුවේ පුතේ, අපි බලමු මුලින්ම "ලාංඡන" කියන්නේ මොනවටද කියලා....

- යම් ආයතනයක හෝ සේවාවක විශේෂ අවස්ථාවක් පෙන්වීම සඳහා අඳිනු ලබන සංකේතාත්මක චිත්‍ර වලට අපි "ලාංඡන" කියලා කියනවා.
- අදාළ ආයතනයේ හෝ සේවාවේ කාර්යභාරය,ස්වභාවය,අරමුණු,පරමාර්ථ නියෝජනය කිරීම හා ඒ සඳහා සංකේතාත්මක හැඩතල,අක්ෂර,වර්ණ යොදා ගන්නවා.

අලුතින් හඳුන්වාදෙන බැංකුවක් සඳහා ලාංඡනයක් නිර්මාණයේදී සැලකිය යුතු කරුණු,

- නිර්මාණාත්මක බව හා ආකර්ශනීය බව
- සංකීර්ණ අදහසක් සරලව ප්‍රකාශ කිරීම
- සීමිත වර්ණ භාවිතය
- වර්ණ හෝ හැඩතල මගින් අදහස වඩාත් පැහැදිලි ලෙස මතු කිරීම
- පිරිසිදු හා පැහැදිලි නිමාවකින් යුතු වීම
- විශාල හෝ කුඩා කිරීමේදී නිර්මාණය පැහැදිලි වීම මේ වගේ කරුණු වලට අනුව තමයි අපි ලාංඡනයක් නිර්මාණය කරන්න ඕනි.

අපි දැන් බලමු ඉහත කරුණු යටතේ බැංකු සඳහා නිර්මාණය කරපු ලාංඡන කිහිපයක්.

දරුවනේ,අපි සරල හැඩ වලට නිර්මාණය කරපු ලාංඡන කිහිපයක් බලමු.මේවගෙන් ඔයාලට ලාංඡන පිළිබඳව අවබෝධයක් ගන්නත් පුලුවන්.

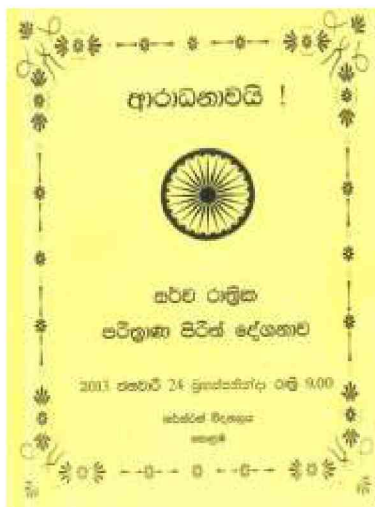
ඉතිං දුචේ පුතේ , අපි දැන් බලමු ආරාධනා පත්‍රයක් කියන්නේ මොකක්ද කියලා...

- කිසියම් විවෘත කිරීමකට,නැරඹීමකට හෝ සහභාගී වීම සඳහා එක් අයෙකුට හෝ පිරිසකට කරනු ලබන ඇරයුම සනිටුහන් කළ පත්‍රයට අපි ආරාධනා පත්‍රයක් කියලයි කියන්නේ.
- විවිධ උත්සව හෝ සුඛ කටයුතු සඳහා තමයි මේවා නිර්මාණය කරන්නේ.
- මේ සඳහා සංකේතාත්මක හැඩතල,රූප,අකුරු හා වර්ණ යොදා ගන්නවා.

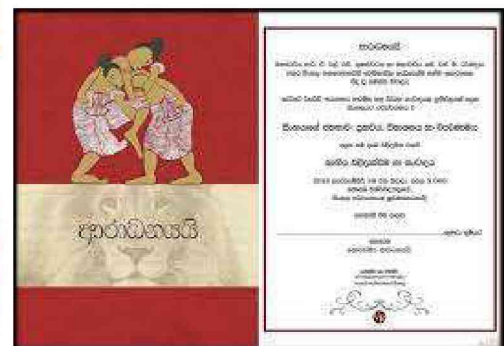
ආරාධනා පත්‍රයක් නිර්මාණයේදී සැලකිය යුතු කරුණු මොනවද කියලා බලමු,

- ඇරයුම් කරන්නාවූ කාරණය	- අක්ෂර හෝ සංකේත
- දිනය	- වර්ණ භාවිතය
- වේලාව	- නිර්මාණයේ ප්‍රමාණය
- ස්ථානය	- සරල බව
- ආරාධිත පිරිස් කවුරුන්ද යනවග	- රූප
- නිර්මාණාත්මක බව	

මේ කරුණු ගැන ආරාධනා පත්‍රයක් නිර්මාණයේදී නිර්මාණයට පෙර සිටම හිතන්න ඕනි.අපි දැන් බලමු ඉහත කරුණු වලට අදාලව සකස් කරන ලද ආරාධනා පත්‍ර කිහිපයක්.

දුචේ පුතේ..., නිර්මාණාත්මකව පියවරෙන් පියවර ආරාධනා පත්‍රයක් හදන්න කොහොමද කියලා රූප සටහන් මගින් අපි බලමු.

දරුවන්...,ඉහත කරුණුවල "වර්ණ භාවිතය" ගැන කියලා තියෙනවා.ආරාධනා පත්‍ර නිර්මාණයේදී එයත් ගොඩාක් වැදගත් වෙනවා.මොකද අපේ ජාති,ආගම් අනුවත් මේ ඇරයුම්පත් වල වර්ණ වෙනස් වෙන්න පුලුවන්.ඉහත පළමු රූප සටහනේ තියෙන ආරාධනා පත්‍රය බෞද්ධ ආගම හා සම්බන්ධ වූවක්. ඒ නිර්මාණය සඳහා කහ වර්ණය යෙදූ පමණින්ම අපට එය බුදු දහම හා සම්බන්ධ බවට හැඟීමක්ද ඇති කරනවා.ඒ කියන්නේ දූවේ පුත්,සමහර වර්ණ අපේ සංස්කෘතියෙන්ම අපට හුරු කරලා තියෙනවා.ඒකයි අපට එහෙම හැඟීමක් දැනෙන්නේ. "ලාංඡන හා ආරාධනා පත් " අයත් වෙන්නේ ග්‍රැෆික් කලාවට.ග්‍රැෆික් කලාව කියලා කියන්නේ මුද්‍රණ කලාව හා බැඳුණු කලාවක්.

දරුවන්, අපිට ආරාධනා පත්‍රයක් හෝ ලාංඡනයක් නිර්මාණය කිරීමට විවිධ අමුද්‍රව්‍ය හෝ මාධ්‍යයන් යොදා ගන්න පුලුවන්.ඒ අතර,

- කඩදාසි,ටිෂූ කඩදාසි හෝ කාඩ්බෝර්ඩ්
- පෑන් හා පෑන්සල්
- දියසායම්,පැස්ටල්,පාට් පෑන්සල් හෝ වෙනත් වර්ණ මාධ්‍යයන්
- විවිධ හැඩතල, රූප ,ගම් හා විවිධ හැඩයේ අකුරු රටා
- කවකටු,අඬුරුල්
- පරිගණක භාවිතය

පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

❖ අංක 01 සිට 05 තෙක් අසා ඇති ප්‍රශ්න වලට නිවැරදි පිළිතුරු සපයන්න.

- 1) ග්‍රැෆික් නිර්මාණයක් යනු කුමක්ද?.....
- 2) ආරාධනා පත්‍රයක ඇතුලත් වියයුතු කරුණු හතරක් ලියන්න
.....
- 3) ලාංඡන නිර්මාණයක් අවශ්‍ය වන්නේ කුමක් සඳහාද?.....
- 4) ලාංඡනයක් නිර්මාණයට අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය හතරක් ලියන්න
.....
- 5) ග්‍රැෆික් විග්‍ර වලට අයත් නිර්මාණ තුනක් සඳහන් කරන්න.....

❖ ප්‍රශ්න අංක 06 සිට 10 තෙක් අසා ඇති වාක්‍ය නිවැරදිනම් හරි(V) ලකුණද වැරදිනම් වැරදි ලකුණද(X) ඉදිරියේ ඇති තිත් ඉර මත යොදන්න.

- 6) ආරාධනා පත්‍රයක "වේලාව" සඳහන් කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය කරුණකි. (.....)
- 7) බැංකුවකට සුදුසු ලාංඡනයක් නිර්මාණයේදී තනි වර්ණයෙන් යෙදිය යුතුය (.....)
- 8) ග්‍රැෆික් නිර්මාණ සන්නිවේදන කලාවට අයත්වේ (.....)
- 9) ආරාධනා පත්‍රයක් නිර්මාණයේදී ප්‍රමාණය වැදගත් නොවේ. (.....)
- 10) පාරිභෝගික ආකර්ශනය ග්‍රැෆික් නිර්මාණයක තිබිය යුතුම ලක්ෂණයකි. (.....)

❖ ප්‍රශ්න අංක 11 සිට 15 තෙක් ප්‍රශ්න වලට නිවැරදි පිළිතුරු සපයන්න.

11) ආරාධනා පත්‍රයක් නිර්මාණය කිරීමේ අරමුණක් නොවනුයේ,

1. පිරිසකට හෝ එක් අයෙකු සඳහාය.
2. කිසියම් විවෘත කිරීමකටය.
3. සහභාගී වීමකට හෝ නැරඹීමකටද විය හැකිය.
4. කිසියම් නැකතකට අනුව උදාසනකදීය.

12) ලාංඡනයක් නිර්මාණයේදී එහි තිබිය යුතු ලක්ෂණයක් නොවනුයේ,

1. සීමිත වර්ණ භාවිතය.
2. පැහැදිළි බව හා පිරිසිදු බව.
3. සංකීර්ණ අදහසක් සංකීර්ණව ප්‍රකාශ කිරීම.
4. වර්ණ හෝ හැඩතල භාවිතය.

13) ආරාධනා පත්‍රයක් නිර්මාණයට වඩාත් සුදුසු මාධ්‍යයක් නොවනුයේ,

1. කඩදාසි
2. තුනී ලෑලි
3. කාර්ඩ් බෝඩ්
4. ඩිමයි කඩදාසි

14) ග්‍රැෆික් කලාවට අයත් නොවනුයේ,

1. පොත් පිටකවර
2. නාම පුවරු
3. ප්‍රකාශන චිත්‍ර
4. සන්නිවේදන චිත්‍ර

15) ලාංඡනයක හා ආරාධනා පත්‍රයක දෙකේම තිබිය යුතු ලක්ෂණයක් වනුයේ,

1. නිර්මාණාත්මකබව හා සරල බවින් යුතු වීම.
2. කඩදාසි භාවිතයෙන් නිර්මාණය කිරීම.
3. වර්ණ කිරීමට දියසායම් මාධ්‍ය පමණක් භාවිතා කිරීම.
4. එකම අරමුණක් සඳහා ලාංඡන හා ඇරයුම් පත් නිර්මාණය කිරීම.

පාඩම්/ඒකකය :-4.2.1 (10 ශ්‍රේණිය)

ගුරුවරයාගේ නම:- එච්.ඒ.එන්.එස්.අමේසිටිය. පාසල :- අම්/ ඩී.එස්.සේනානායක ජාතික පාසල

පද්‍යා පංතියකට සන්නිදර්ශන විත්‍රයක් නිර්මාණය කරමු

දූවේ පුතේ, අපි අද අපි කතාකරන්නේ සන්නිදර්ශන විත්‍ර ගැන. සන්නිදර්ශන විත්‍ර ගැතික් කලාවට තමයි අයිති වෙන්නේ.ගැතික් කලාව කියන්නේ මුද්‍රණ කලාවට සම්බන්ධයි කියන එක. අපි දැන් බලමු සන්නිදර්ශන විත්‍ර කියන්නේ මොකක්ද කියලා.

පුවත්පතක,පොතක හෝ සඟරාවක ඇති යම් රචනාවක්,විශේෂාංග ලිපියක්,කෙටි කතාවක්,කවියක් කියන මේ දේවල් වල අදහස ගොඩාක් හොඳට මතු කිරීම නැතිනම් පෙන්වීමට අදිනු ලබන විත්‍ර තමයි සන්නිදර්ශන විත්‍ර කියලා කියන්නේ.අපේ රටෙන් දරුවනේ ඒ වගේ සන්නිදර්ශන සිතුවම් වලට ප්‍රසිද්ධ ශිල්පීන් දෙදෙනෙක් ඉන්නවා.අපි ඔවුන් දෙදෙනාවත් මතකයේ තියාගමු.ඒ තමයි,

සුමන දිසානායක මහතා සහ ඩී. සිවසුබ්‍රමණියම් කියන ශිල්පීන් දෙදෙනා.

දූවේ පුතේ...,මේ සන්නිදර්ශන විත්‍ර අදින ක්‍රම දෙකක් තියෙනවා.අපි බලමු ඒ මොනවද කියලා.

1. ලිපිය,කෙටි කතාව හෝ කවිය කියවා බලා එහි එක් වැදගත් සිද්ධියක් විත්‍රයෙන් ඉදිරිපත් කිරීම හෝ අවස්ථාවක් විත්‍රයට නැගීම.
2. ලිපිය,කෙටි කතාව හෝ කවිය කියවා බලා එහි අන්තර්ගතය නැතිනම් සම්පූර්ණම නිර්මාණයෙන් අදහස් වන දේ එක විත්‍රයක් තුළින් පෙන්වීම.

හොඳයි දරුවනේ, අපි දැන් බලමු සන්නිදර්ශන විත්‍රයක තියෙන්න ඕන විශේෂ ලක්ෂණ මොනවද කියලා.

- අදාල නිර්මාණයට අදින ලද විත්‍රය ගැලපිය යුතුයි.
- ආකර්ෂණීය බව තිබිය යුතුයි.
(ආකර්ෂණීය බව කියන්නේ අදිනලද විත්‍රයට හිත ඇදගන්නා සුළු වීම)
- විත්‍රය නිර්මාණයට බාධාවක් නොවිය යුතුයි.

පුතේ, සන්නිදර්ශන විත්‍රයක් අදිනවිට අදින්න පුලුවන් ආකාර තුනක් තියෙනවා.ඒ ආකාර කියන එකට අපි කියනවා "ශෛලීන්" කියලත්. දැන් බලමු ඒ ශෛලීන් තුන මොනවද කියලා.

1. යථාරූපී ශෛලිය (ස්වභාවික විදිහට විත්‍ර ඇඳීම)
2. භාවරූපී ශෛලිය (කිසියම් වූ භාවයක් නැතිනම් හැඟීමක් මතුවන සේ ඇඳීම)
3. කාටූන් ශෛලිය (කාටූන් වර්ත ආකාරයට රූප ඇඳීම)

අපි දැන් බලමු ඉහත දක්වලා තියෙන ශෛලීන් තුනට අදාළ වන නිර්මාණ මොනවද කියලා.

1. යථාරූපී ශෛලිය

දරුවනේ බලන්න ඉහත රූප සටහන් වල තියෙන විග්‍ර නිර්මාණ දිහා. ඒ රූප දිහා බැලුවම අපට පෙනවා අපි සැබෑ ලෝකයේ දකින මිනිස්සු,ගස් වැල් හා පරිසරයට ඒවා සමානයි කියලා.ඒ ඒ මිනිස්සුනගේ හැසිරීම්,ක්‍රියාකාරී ලක්ෂණ මේ හැම ස්වභාවික දෙයක්ම ඒ විග්‍රවල තියෙනවා. සමහර විග්‍ර වලින් කතාවේ හෝ සිද්ධියේ එක අවස්ථාවක් විතරයි පෙන්නලා තියෙන්නේ.ඒත්,බලන්න දරුවනේ.,මැද තියෙන විග්‍රයේ සම්පූර්ණ කතාවේම එකතුවක් විදිහට එකට එක් කරලා පෙන්නලා තියෙනවා. හතරවන රූපයේ හිඳ සිටින මිනිස් රුව විතරයි දක්වලා තියෙන්නේ.ඒකෙ පසුබිමක් පෙන්වලා නැ.නමුත්, කතාවේ තේමාව නැතිනම් මාතෘකාවත් එක්ක අපට හිතන්න යමක් ඉතුරු කරලා තියෙනවා. පස්වන රූපයේ වීර චරිතයක් පෙන්වලා තියෙන්නේ.වීරත්වය,එඩිතරබව ,තරුණබව,ශක්තිය මේ හැමදේම ඒ පුද්ගල රුවෙන් පෙනවා.ඉතිං අපි සන්නිදර්ශන විග්‍රයක් යථාරූපී ශෛලියෙන් අඳිනකොට මේ කරුණු ගැන අවබෝධයෙන් අඳින්න ඕනි.

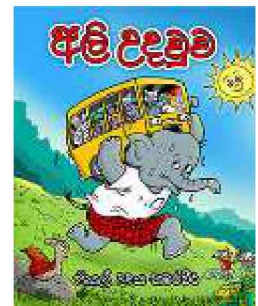
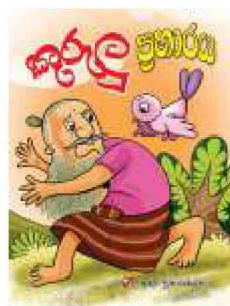
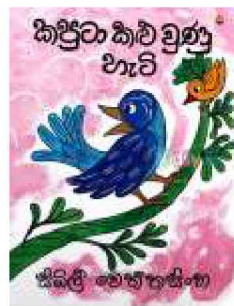
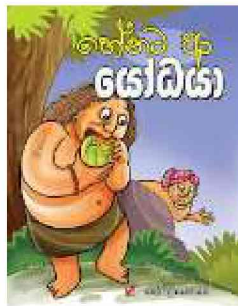
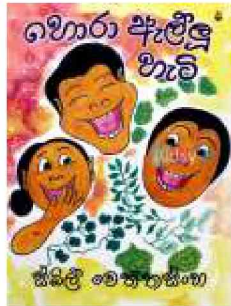
2. භාවරූපී ශෛලිය

දරුවනේ.....භාවමය ශෛලියේ සිතුවම් දිහා බලද්දී අපට එක පාරටම විග්‍රයෙන් කියන්නේ මොකක්ද කියලා තේරුම් ගන්න අපහසුතාවයකුත් තියෙනවා.මොකද ඒ විග්‍රවල ගොඩක් විස්තර පෙන්වලා නැතත් සාමාන්‍ය යථාරූපී සන්නිදර්ශන විග්‍රයක් තේරුම් ගන්නවට වඩා අමාරු බවක් ගන්නවා.මේ විග්‍රවල වර්ණ වලින්, ඒ වගේම හැඩතල වලින් ලොකු අදහසක් කියා පානවා.එනිසා දරුවනේ සන්නිදර්ශන විග්‍රයක් භාවරූපී විදිහට නිර්මාණය කරද්දී ගොඩක් හිතලයි අඳින්න සහ වර්ණ

කරන්න ඕනි. බලන්න, මේ විග්‍ර අතර තියෙන පස්වන නැතිනම් අන්තිම විග්‍රය.ඒකක් අර යථාරූපි විග්‍රවල වගේ කතාවේ හෝ කවියේ සම්පූර්ණ අදහසම ඉදිරිපත් වන විදිහටයි නිර්මාණය කරලා තියෙන්නෙ.

3. කාටූන් ශෛලිය

දූවේ පුතේ.,ඔයාලා වැඩිපුරම රූපවාහිනියෙන් කාටූන් බලනවා.ඒ අතර පොඩි දරුවෝ විතරක් නෙවෙයි වැඩිහිටියෝත් ආදරේ කරන ,ආස කරන කාටූන් වර්ත තියෙනවා.ඒ කාටූන් වගේම තමයි පුතේ...,කවියකට,ගීතයකට නැතිනම් කෙටි කතාවකට අදින කාටූනුත්.සමහර පත්තර වලත් කාටූන් තියෙනවා.සමහර ඒවා දේශපාලන කාටූන් කියනවා.ගොඩාක් වෙලාවට සමාජයේ සිදුවන සිද්ධියක් උපහාසාත්මකව නැතිනම් බලන අයට හිනා යන විදිහට කරන නිර්මාණයක් තමයි කාටූන් එකක් කියන්නෙ.හැබැයි පුතේ මෙතනදි ඒක ටිකක් වෙනස් වෙනවා.අපි සන්නිදර්ශන විග්‍ර පද්‍යා පංතියකට නැතිනම් කවි පෙළකට අදිද්දි කවියේ අදහස මතුවන ආකාරයට කාටූන් කියන ශෛලිය උපයෝගී කරගෙනයි අදින්නේ. ඉතිං දරුවනේ සන්නිදර්ශන විග්‍ර කලු,සුදු හෝ විවිධ වර්ණ භාවිතා කරලත් අපට පාට කරන්න පුලුවන්.

පහත සඳහන් ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.

➤ පහතඅංක 01 සිට 05 තෙක් අසා ඇති ප්‍රශ්න වලට නිවැරදි පිළිතුරු සපයන්න.

- 1) සන්නිදර්ශන විග්‍රයක් යනු කුමක්ද?
- 2) සන්නිදර්ශන විග්‍ර අදිනු ලබන ශෛලීන් තුන කුමක්ද?
- 3) සන්නිදර්ශන විග්‍රයක් වර්ණ කළ හැකි ආකාර තුන කුමක්ද?
- 4) සන්නිදර්ශන විග්‍රයක තිබිය යුතු විශේෂ ලක්ෂණ දෙකක් ලියන්න.
- 5) සන්නිදර්ශන විග්‍ර අදිනු ලබන්නේ කුමක් සඳහාද?

- ප්‍රශ්න අංක 06 සිට 10 තෙක් අසා ඇති වාක්‍ය නිවැරදිනම් හරි(V) ලකුණද වැරදිනම් වැරදි ලකුණද(X) ඉදිරියේ ඇති තිත් ඉර මත යොදන්න.

- 6) වී.සිවසුමුමණියම් යනු සන්නිදර්ශන චිත්‍ර ශිල්පියෙකි. (.....)
- 7) භාවමය ශෛලියේ සන්නිදර්ශන චිත්‍රවල මානව රූප වල ඉරියව් හොඳින් පෙන්වයි. (.....)
- 8) පත්තර කාටූන් ද සන්නිදර්ශන චිත්‍ර වලටම අයත්ය. (.....)
- 9) කවියක් තේරුම් ගැනීමට සන්නිදර්ශන සිතුවමක්ද එහි තිබිය යුතුමය. (.....)
- 10) කතාවක සම්පූර්ණ අදහසම සන්නිදර්ශන චිත්‍රයකින් පෙන්විය හැක . (.....)

- අංක 11 සිට 15 දක්වා ප්‍රශ්න වලට දී ඇති රූප සටහන් ඇසුරින් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

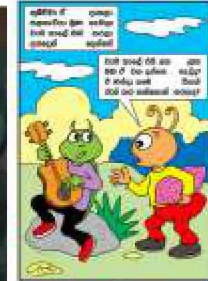
A

B

C

D

E

- 11) මෙම රූප සටහන් අතරින් කාටූන් ශෛලියේ රූප වනුයේ,
 1. A,C 2. B,D 3. A,E 4. A,D
- 12) මෙම රූප සටහන් අතරින් භාවමය ශෛලියේ රූප වනුයේ,
 1. B,C,D 2. E,A,C 3. B,C,E 4. D,E,A
- 13) මෙම රූප සටහන් අතරින් නිර්මාණයේ සම්පූර්ණ අදහසම එක චිත්‍රයකින් පෙන්වන්නේ,
 1. A. 2. C. 3. B. 4. E.
- 14) සෞභාග්‍යය වැනි තේමාවකට සුදුසු සන්නිදර්ශන චිත්‍රයක් ලෙස සිතිය හැක්කේ,
 1. A 2. B. 3. C. 4. E.
- 15) පිටකවරයකට සුදුසු සන්නිදර්ශන චිත්‍රයක් ලෙස දැක්වෙනුයේ,
 1. A 2. E 3. B 4. C

පාඩම් / ඒකකය -5.1.1

10 ශ්‍රේණිය

ගුරුවරු වරයාගේ නම- ටී. ඩී. පී. ගයාංග

පාසල -අම්/ දිසවාපිය සිංහල විද්‍යාලය

විග්‍ර විෂය ඉගෙන ගන්නා දරුවන් වන ඔයාලා ළඟ තියෙන්නේ හරිම කලාත්මක සිතුවිලි. ඔයාලගේ නිවසේ සාලය, කාමරය, පාසලේ පන්තිකාමරයේ, කාර්යාලයේ, වුණත් අපිට පුළුවන් අලංකාර බිත්ති සැරසිල්ලක් නිර්මාණය කරන්න. අපි මේ සැරසිල්ල උන්නට කැටයමක් විදියට කරමු. මේ වැඩේ ලේසියෙන්ම කරන්න පුළුවන් මාධ්‍යයක් කියන්න බලන්න. අපි සෘජිලෝම් වලින් කරමු. කැටයම් නිර්මාණය කරන්න පුළුවන් තවත් මාධ්‍ය වර්ග ලෙස මැටි, ලී, ගල් භාවිත කරන්න පුළුවන්. මොනවද දරුවනේ අපට ඕන කරන්නේ

1. අහල් 3/4 හෝ අහල් 01ක් සංකම සෘජිලෝම් බෝර්ඩ් 01ක්.
2. කියත් පටියවලින් සැදූ පිහි හෝ පේපර් කටර්
3. බ්ලේඩ් එකක්
4. කාබන් කොළ, ඩිමයි කොළ, වැලි කොළයක්.
5. රබර් ජෙන්ට් හෝ බැනර් ජෙන්ට්

හොඳයි දරුවනේ උපකරණ වික නම් හරි. දැන් වැඩේ පටන් ගමු. උන්නත කැටයමක් කරනකොට තලයේ (සෘජිලෝම් බෝර්ඩ් එකේ) හැඩතල භාගයකට අඩුවෙන් මතු කරනවා නම් අපි කියන්නේ අල්ප උන්නත කැටයම් කියලා. එතකොට හැඩතල භාගයක් පමණක් මතු කරනවා නම් කියන්නේ අර්ධ උන්නත කියලා. මේ ශිල්ප ක්‍රම දෙකම අපිට වැඩේ දී භාවිතා කරන්න පුළුවන්. මේ නෙළීමේ ශිල්ප ක්‍රම දෙකක්. නෙලීම කියන්නේ තලයේ අනවශ්‍ය කොටස් ඉවත් කර අවශ්‍ය හැඩතල මතු කරගැනීමයි. අධි උන්නත හා පූර්ණ උන්නත කියලා තවත් ශිල්ප ක්‍රම දෙකක් තියෙනවා. මේ ශිල්ප ක්‍රම දෙක මුර්ති නිර්මාණයේදී භාවිතා කරනවා.

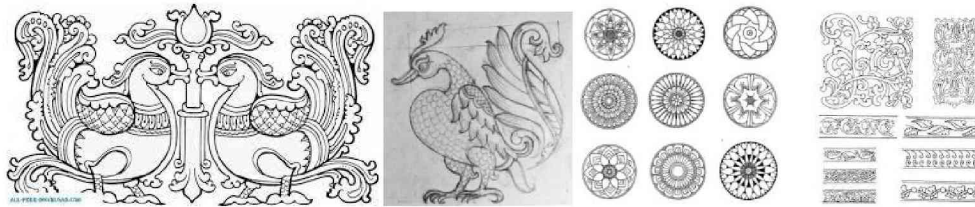
අල්ප උන්නත කැටයම් වලට ඉසුරුමුණියේ ඇත් රූප කැටයම ඉතා ප්‍රසිද්ධයි. ඒ වගේම ඉසුරුමුණිය පෙම් යුවළ කැටයම අර්ධ උන්නත ලෙසත් සලකනවා. ඒ වගේම අධි උන්නත කැටයම් ලෙස අවුකන පිළිමයත් ලංකාවේ ගල් කැටයම් සඳහා ඉතා ප්‍රසිද්ධ ගල් විහාරයේ බුදුපිළිම සලකන්න පුළුවන්. ඒ වගේම ලී කැටයම් සඳහා ඇම්බැක්කේ දේවාලයේ කැටයම් ඉතා ප්‍රසිද්ධයි. වෙස් මුහුණු කර්මාන්තය සඳහා අම්බලන්ගොඩ ප්‍රසිද්ධ ප්‍රදේශයයි. විශේෂයෙන්ම වෙස් මුහුණු කර්මාන්තය සඳහා කදුරු ලීය භාවිතා කරලා තියෙනවා.

හොඳයි මොකක්ද කැටයම් කරන මාතෘකාව. සාම්ප්‍රදායික සැරසිලි මෝස්තර වල දී අපි ඉගෙනගත් මල්, තුරු ලතා, සත්ව රූප නිර්මාණශීලීව භාවිතා කරලා අපි මේ කැටයම නිමවමු.

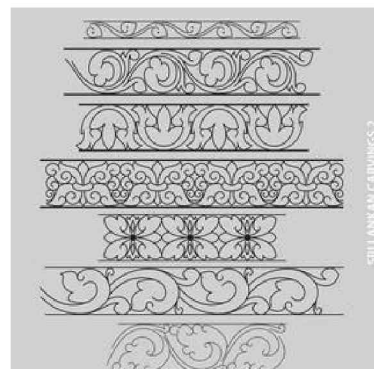
ආදර්ශ කැටයම් කිහිපයක්

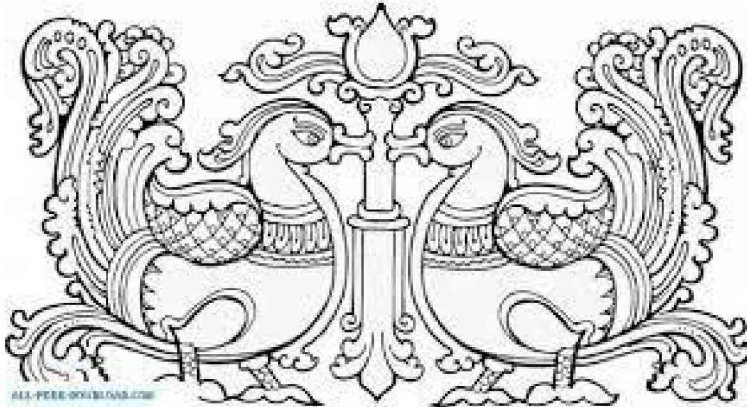
සම්ප්‍රදායික හැඩ කිහිපයක්

නිර්මාණශීලී සිතුවම් කිහිපයක්

- සාම්ප්‍රදායික සැරසිලි එකක නිර්මාණශීලීව භාවිතා කරමින් ඔබේ සැලසුම ඩිමයි කොළය මත විත්‍රණය කරන්න.
- කාබන් කොළ භාවිතයෙන් ඔබ ඇඳගත් විත්‍රය සෘජිතෝම් තලය මත පිටපත් කරගන්න.

- පිහිතල ආධාරයෙන් කැටයම මතුවන සේ පරිස්සමට කපාගන්න. වැලි කඩදාසි භාවිතා කර කැටයම සුමට කරගන්න.
- පළමුව ඇතුළට නෙරාගිය කොටස් තද පැහැයෙන් හා ඉහළට මතු වූ කොටස් ක්‍රමයෙන් පැහැය අඩු වන ලෙස වර්ණ කරන්න.
- ඔබට අවශ්‍ය නම් මොනෝක්‍රෝම් ආකාරයට (එක් වර්ණයක ප්‍රභේද) සංගත වර්ණ භාවිතයෙනුත් ආදී ලෙස විවිධ ශිල්ප ක්‍රම වලට කරන්නත් පුළුවන්.
- ගෝල්ඩ් සිල්වර්(ජලයෙන් දිය කරන) ආදී වර්ණ අවශ්‍ය නම් භාවිතා කර අලංකාරය වැඩි කරගන්න පුළුවන්.

හොඳයි දරුවනේ උන්නත කැටයම නිර්මාණය කිරීමෙන් පසු පහත ප්‍රශ්න 15 ට පිළිතුරු සපයන්න.

1. උන්නත කැටයම් කිරීමට උචිත මාධ්‍ය හතරක් ලියන්න.
2. උන්නත කැටයම් මතු කිරීමේ ප්‍රමාණය අනුව අවස්ථා තුනක් නම් කරන්න
3. අල්ප උන්නත යනු
 - i. කැටයමෙන් හැඩතල භාගයකට අඩුවෙන් මතු මතුකිරීම
 - ii. හැඩතල සම්පූර්ණයෙන් මතු මතුකිරීම
 - iii. හැඩතල භාගයකට වැඩියෙන් මතු කිරීම
4. අල්ප උන්නත කැටයමකට උදාහරණයකි
 - i. පෙම් යුවල
 - ii. ඉසුරුමුණිය ඇත් රූප
 - iii. නටරාජ රුව
5. අධි උන්නත පිළිමයකි
 - i. නටරාජා පිළිමය
 - ii. මහමෙව්නා පිළිමය
 - iii. අවුකන පිළිමය
 - iv. තොලුවිල පිළිමය
6. පහසුවෙන් කැටයම මතුකර ගත හැකි මාධ්‍යයකි
 - i. මැටි
 - ii. ගල්

- iii. ලී
7. ලංකාවේ ලී කැටයම් සඳහා ප්‍රසිද්ධ විහාරයකි
- දෙගල්දොරුව විහාරය
 - ගඩලාදෙණිය විහාරය
 - අම්බැක්ක දේවාලය
8. ලංකාවේ ගල් කැටයම් සඳහා ප්‍රසිද්ධ විහාරයකි
- දළදා මාළිගය
 - පොළොන්නරුව ගල්විහාරය
 - තිවංක පිළිම ගෙය
9. සෘජුලෝම් කැටයම් වර්ණ ගැන්වීම සඳහා නුසුදුසු වර්න මාධ්‍යයකි.
- එනමල් තීන්ත
 - ඉමල්ෂන් තීන්ත
 - බැනර් පේන්ට්
10. කැටයම් නෙලීම යනු කුමක්ද
-
-
11. සෘජු ලෝම් මාධ්‍යයේ විශේෂ ලක්ෂණ තුනක් ලියන්න
-
 -
 -
12. අධි උන්නත යනු
- හැඩතලයෙන් භාගයක් මතු කිරීම
 - හැඩතලය සම්පූර්ණයෙන් මතුකිරීම
 - හැඩතලයෙන් හතරෙන් තුනක් මතුකිරීම
13. ලංකාවේ වෙස් මුහුණු කැටයම් කලාව ජනප්‍රිය ප්‍රදේශ වන්නේ
- අම්බලන්ගොඩ
 - මහනුවර
 - අනුරාධපුර
14. වෙස්මුහුණු කැටයම් කිරීමට සුදුසුම ලී වර්ගයක් වන්නේ
- කොහොඹ
 - බුරුත
 - කදුරු
15. ඔබ උගත් උන්නත ශිල්ප ක්‍රම හතරෙන් මුර්ති නිර්මාණයට භාවිතා කරන ශිල්ප ක්‍රම දෙක කුමක්ද?
-
 -

පාඩම් / ඒකකය - 5.2.1

10 ශ්‍රේණිය

ගුරුවරු වරයාගේ නම- ඩී. එම්. ඩී. කල්පන

පාසල -අම්/ පොල්වත්ත මහා විද්‍යාලය

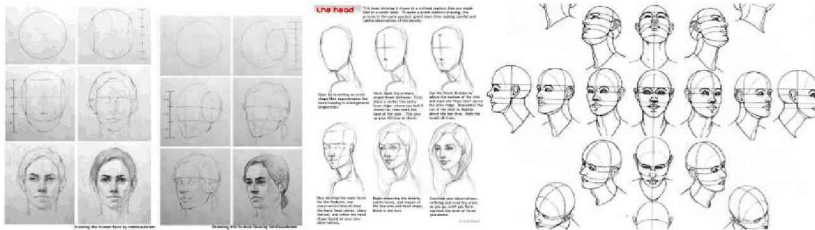

දරුවන් පළමුව තිබෙන කැටයම් දෙක හා දෙවනුව තිබෙන කැටයම් ඔබට පෙනෙනවා ඇති. ඒම කැටයම් අතර වෙනස්කමක් තියෙනවා. විවිධ මූර්ති හා කැටයම් අපට හමුවෙනවා. තාත්වික මූර්ති, ශෛලීගත මූර්ති විස්තෘත හැඩ සහිත මූර්ති. උන්නත කැටයම්. ඒ තමයි පළමුව තියෙන කැටයම් දෙක නෙලීම ශිල්ප ක්‍රමය අනුව කරන ලද උන්නත කැටයමක. දෙවනුව තියෙන්නේ ඇඹීම ක්‍රමය යටතේ කරන ලද උන්නත කැටයමක්. උන්නත කැටයම් ප්‍රධාන කොටස් තුනකි. අල්ප උන්නත, අර්ධ උන්නත හා පූර්ණ උන්නත වශයෙනි. හොඳයි නෙලීම කියන්නේ ඔබ හොඳින් දන්නවා කොටස් භාරා ඉවත් කර ගනිමින් අවශ්‍ය රූපය මතුකර ගැනීමයි. ඇඹීම කියන්නේ කොටස් එකතු කර ගනිමින් අවශ්‍ය රූපය ගොඩනගා ගැනීමයි. ඒ අනුව අද අපි කරන්න බලාපොරොත්තු වෙන්නේ උන්නත මිනිස් හිසක් ඇඹීමයි.

නිර්මාණය කිරීම සඳහා අපට අවශ්‍ය වන ද්‍රව්‍ය

ඩිමයි කොල, පැන්සල්, මකන, ලී හෝ තහඩු කැබැල්ලක්, පදම් කළ මැටි, ඇඹීම සඳහා උපකරණ, වර්ණ, (රබර් ජෙන්ට් බැනර් ජෙන්ට් හෝ ලැකර්) පින්සල් වර්ණ දැමීමට භාජන.

ඉතින් පළමුවෙන්ම අපි මේක සැලසුම් කරගන්න ඕන. අපි මිනිස් හිසක් උන්නත විදියට තමයි අද අඹන්න කටයුතු කරන්නේ. ඒ නිසා පළමුව මිනිස් හිසක ඉදිරිපස පෙනුම ,පැති පෙනුම පහල රූපයේ දැක්වෙන ආකාරයට අපි ඇඳ ගන්නට ඕන

දැන් අපි පදම් කර ගත් මැටි ඇරගෙන ලිය හෝ තහඩු කැබැල්ල මත අඟල් බාගයක් විතර මැටි තවරා ගැනීමයි. තවරාගත් මැටි පුවරුව මතට ඇඳගත් චිත්‍රය අතුරා පැන් තුළින් හෝ පැන්සලින් ඇඳ ගන්නවා . ඉතින් අපි හොයාගත්ත වූල් ටික, අපි ගෙනාපු උපකරණ පාවිච්චි කරලා අපේ රූපය අවශ්‍ය තැන් මතු කරගන්න ඕන. අනවශ්‍ය කොටස් ඉවත් කර ගනිමින් ඒ වගේම තවත් කොටස් එකතු කරමින් අපි මිනිස් හිස ඉතා හොඳින් ඉස්මතු කර ගන්නවා. ඊට පස්සේ වේලෙන්න තියලා. දවස් කීපයකට පස්සේ වර්ණ කරන්න පටන් ගන්න.

- ඔබේ දළ දළ සටහන් වලට අනුව මූර්තිය ඉදිරි පැති හා පසුපස පෙනුම නිවැරදිව ගොඩනගන්න
- ත්‍රිමාණ බව පරිමාණ ලක්ෂණ ගැනත් අවධානය යොමු කරන්න
- මෙම සියුම් මතු මතු කිරීම් කිරීමට පිහි තල හෝ ඔබ විසින්ම සකස් කළ හෝ සපයා ගත් උපකරණ භාවිතා කළ හැකිදැක්වියේ දී ඇට්ටේන්සන් ලියෙන්නේ මෙම උපකරණ සකසා ගෙන ඇත.
- ඒ වගේම දරුවන් මූර්තිය රිද්මය සමබරතාවය ඔබේ මාතෘකාවට අනුව හැඹිම් හැඟීම් නිරූපනය මතු කිරීම වැදගත්
- නිමකල මූර්තිය මද පවනේ වේලා ගන්න වියළුණු පසු වර්ණ කරන්න

හොඳයි දරුවනි අද ඔබ මැටි භාවිතයෙන් මූර්තියක් නිර්මාණය කළා. පුලුවන් නම් පුළුස්සා ගන්නත් පුළුවන්. ඒක වෙනමම ඉගෙන ගන්න ඕන ක්‍රම කිහිපයක්. මැටියෙන් සදා පුළුස්සන ලද මූර්ති හෝ වෙනත් භාණ්ඩ ටොරාකොටා ලෙස හඳුන්වනවා. ෆයිබර් සිමෙන්ති වැනි මාධ්‍ය භාවිතා කර උද්‍යාන මූර්ති නිර්මාණය කළ හැක.

පහත සඳහන් ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සපයන්න

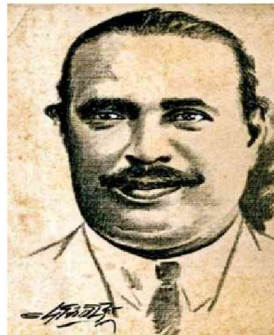
1. ඇඹීමට සුදුසු මාධ්‍ය තුනක් ලියන්න
 - I.
 - II.
 - III.
2. කුඩා ළමුන්ට ඇඹීමට පහසු මාධ්‍යයකි
 - I. සිමෙන්ති
 - II. මැටි
 - III. ගයිබර්
3. ඇඹීම යනු
 - I.
4. අතීත ශිල්පියා බිමට අවශ්‍ය උපකරණ සකසා ගත් ලී වර්ගය කුමක්ද
 - I. රුක්කන්තන
 - II. ඇට්ටේරියා
 - III. පිහිඹියා
5. ඇඹීමේ ශෛලීන් දෙකක් නම් කරන්න
 - I.
 - II.
6. උන්නත මූර්ති යනු කුමක්ද
.....
7. මූර්ති වර්ණ කිරීමට උචිත වර්ණ මාධ්‍යයන් 3 ක් නම් කරන්න.
 - I.
 - II.
 - III.
8. දක්ෂ උද්‍යාන මූර්ති ශිල්පියෙකි
 - I. හෙන්රි මුවර්
 - II. පැබ්ලෝ පිකාසෝ
 - III. මයිකල් ආන්ජලෝ
9. ප්‍රබුදු යුගයේ සිටි දක්ෂ තාත්වික මූර්ති ශිල්පියෙකි
 - I. හෙන්රි මුවර්
 - II. පැබ්ලෝ පිකාසෝ
 - III. මයිකල් ආන්ජලෝ
10. විශුක්ත හැඩ යනු
 - I. ස්වභාවික හැඩයි
 - II. ජාමිතික ලක්ෂණ සහිත වෙනස් හැඩයි
 - III. නිර්මාණශීලීව රිද්මයානුකූල හැඩයි
11. මූර්තියක්
 - I. අල්ප උන්නත වේ
 - II. අර්ධ උන්නත වේ
 - III. පූර්ණ උන්නත වේ
12. ස්වභාවික ශෛලිය මූර්තියකි
 - I. ඩේවිඩ්
 - II. රජ පවුල
 - III. දුෂ්කර ක්‍රියාව
13. පාද දෙකම සමාන බර දී ඇති මූර්ති
 - I. සමභංග වේ
 - II. ත්‍රිභංග වේ
 - III. ආභංග වේ
14. සමබංග ප්‍රතිමාවකි
 - I. ගල් විහාරයේ හිටිප්‍රතිමාව
 - II. අවුකන ප්‍රතිමාව
 - III. පාර්වතී ප්‍රතිමාව
15. ටෙරාකොටා මූර්තියක් නිර්මාණය කර ගනු ලැබේ.

පාඩම් ඒකකය - 6.1.1

ශ්‍රේණිය - 10

ගුරුවරියගේ නම - එස්.බී.කේ.ඒ. ධම්මිකා

පාසල - කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය

බලන්න පුතේ ඔයාලා දැකලා තියෙනවද කියලා ඉහත දි ඇති ඡායාරූපය ඒ තමයි එම්. සාර්ලිස් කියන ලංකාවේ බෞද්ධ කලා ඉතිහාසයේ විශාල සේවයක් කළ විත්‍ර ශිල්පියෙක්.

මෙතුමා 1880 ජුනි 25 දින අම්බලන්ගොඩ දිස්ත්‍රික්කයේ උපත ලබා අධ්‍යාපනය සඳහා කොළඹ මාළිගාවත්තේ පිහිටා තිබූ විද්‍යෝදය පිරිවනට එක් හික්කඩුවේ ශ්‍රී සුමංගල නිමිසන්ගෙන් බෞද්ධ අධ්‍යාපනය හැදෑරුවා. මෙතුමාගේ විත්‍ර කලාවේ ආරම්භයද වන්නේ මාළිගාවත්තේ පිරිවෙන .

ඉන්පසුව මෙතුමා බ්‍රිතාන්‍ය ජාතිකයෙක් වූ රිචඩ් හෙන්රික්ස් නම් වූ ශිල්පියාගෙන් විත්‍ර කලාව ඉගෙන ගත්තා . මේ රිචඩ් හෙන්රික්ස් නම් වූ ශිල්පියාගෙන් විත්‍ර කලාව ඉගෙන ගත්තා. මේ රිචඩ් හෙන්රික්ස් ශිල්පියා බටහිර ශාස්ත්‍රාලීය විත්‍ර කලාවේ ලක්ෂණ අනුව විත්‍ර ඇදි අයෙක්. ඒ කියන්නේ ස්වභාවිකවාදී හා නිරූපණාත්මකවාදී ලක්ෂණ ඔහුගේ විත්‍ර වල දකින්න තිබුණා. ඒ කියන්නේ පුතේ ස්වභාවික ලක්ෂණ වගේම නිර්මාණාත්මක ලක්ෂණ ඇතුළත් වුණා.මෙතුමා ලංකාවේ ටවර් හෝල් රහහලේ තිර විත්‍ර ඒ කියන්නේ පසුබිම් සඳහා ඇන්දා මොහු යටතේ සාර්ලිස් විත්‍ර ඉගෙන ගැනීමෙන් සාර්ලිස් මහතාගේ විත්‍ර වලත් බටහිර ලක්ෂණ දකින්න ලැබුණා.

සාර්ලිස්ගේ විත්‍ර කොටස් 2කට ප්‍රධාන වශයෙන් වර්ග කරන්න පුළුවන්.

1. විහාර බිතු සිතුවම්
2. ලිතෝ මුද්‍රිත සිතුවම්

මොහමම අනිත් නිර්මාණ තමයි පුතේ ලිතෝ මුද්‍රිත විත්‍ර මේ ශිල්පියා ශ්‍රී ලංකීය ජාතියට මහා මෙහෙවරක් කළ අයෙක්. මොකද දන්නවද අපේ රටේ ඉංග්‍රීසි ජාතික නැත්නම් සුද්දන්ගේ පාලනයට යටත්ව සිටි කාලයේ ලංකාවේ මිනිසුන්ගේ ගෙවල් වල දකින්න ලැබුණේ බ්‍රිතාන්‍ය රැජිණගේ රූපය හා රජ පවුල දැක්වෙන ඡයාරූප මේ අවධියේ ඇති වූ බෞද්ධ පුනරුදය නිසාවෙන් බෞද්ධ විත්‍ර ජනතාව අතර ජනප්‍රිය කිරීමට පුරෝගාමී වූ ශිල්පියෙකු වන්නේ සාර්ලිස් මහතා.

මෙතුමා බෞද්ධ සිතුවම් දුර නිර්මාණය කලා මේ බෞද්ධ විත්‍ර ජර්මනියට යවලා තමයි ලිතෝ මුද්‍රණය කලේ මේ වැඩ කටයුත්තට අනුග්‍රහය දැක්වූයේ විලියම් හෙන්රි ජේද්ස් සමගම. දරුවන් ඔයාලා ඉහතින් දක්වා ඇති විත්‍ර ගෙවල් වල තියෙනවා දැක ඇති. සිවිලි පින්තූරය ඇදලත් නිවෙස් වල තියෙනවා.

දැන් බලමු දුවේ පුතේ මෙතුමාගේ විත්‍ර වල දකින්න ඇති පොදු ලක්ෂණ මොනවාද කියලා. ඒවා තමයි,

- තලය මත මණ සම්පිණ්ඩනය
- පර්යාලෝක ලක්ෂණ දැක්වීම
- දිස්තිමත් වර්ණ භාවිතය
- එළිය අදුර ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ දැක්වීම.
- විවිත්‍ර සැරසිලිකරණය
- බටහිර ස්වභාවිකවාදී ගෞලියේ ආභාෂය

ඒ වගේම පුතේ සාම්ප්‍රදායික විග්‍ර වල තිබූ රේඛාකරණය වෙනුවට ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ සහිතව සියුම්ව වර්ණ ප්‍රභේද දැක්වීම දකින්න පුළුවන්. ඒ වගේම පෙරදිග සංස්කෘතික ලක්ෂණද ඇතුළත් වෙනවා. ඒ කියන්නේ ටවර්නෝල් මුර්ති නිර්මාණ වල ඇඳුම් පැළඳුම් බොහෝ දුරට දකුණු ඉන්දිය ඇඳුම් පැළඳුම් වල ලක්ෂණ ඇතුළත් වෙනවා. මේ විග්‍ර දිහා හොඳින් බැලුවම ඔයාලට පෙනේවි අපේ රටේ දකින්න ලැබෙන ඇඳුම් පැළඳුම් වලට වඩා මේවා තරමක් වෙනස් වී ඇති බව මෙය බටහිර ස්වභාවිකවාදී ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරයි. බලන්න මරියතුමී හා ජේසු බිළිදා බටහිර පුනුරුද යුගයේ විග්‍ර ශිල්පීන් නිර්මාණය කරපු ආකාරය හා සැසඳෙනවා නේද කියා.

ඒ එක්කමයි මෙහි ප්‍රකාශනය බටහිර විත් වල එන මරියතුමිය ජේසු බිළිදා දෙස බලා සිටින ආකාරය හා කෙතරම් සමාන බවත් පෙන්වනවාද කියා මැඩෝනා විග්‍රවල මට සිලිටු සුන්දරත්වය මෙම විග්‍රයෙන් පෙන්වනවා. ඒ එක්කමයි ඇඳුම් නිර්මාණයේදී වස්ත්‍රාභරණ බොහෝ දුරට ඉන්දිය ලක්ෂණ පෙන්වනවා.

වර්ණ කිරීමේදී ලාංකීය ශිල්පියා රේඛාකරණයෙන් පෙන්වූ ත්‍රිමාණ බව මොහු පෙන්වා ඇත්තේ වර්ණවල ප්‍රභේද යොදා ගනිමින් තද වර්ණත් නොවන ලා වර්ණත් නොවන මධ්‍යම වර්ණ මාලාවක් යොදා ගත්තා. ඒ වගේමයි විග්‍ර වර්ණ මාලා දකින්න ලැබුණි.

මෙතුමාගේ විග්‍ර වල පෙරබිම හා පසුබිම පෙන්වා තිබෙනවා. පෙරබිම සිදුහත් කුමරු හා මව් බිසව පෙන්වා තිබෙනවා. කවුළුවෙන් පෙනෙන භූමි දර්ශනය යුරෝපීය විග්‍ර කලාවේ එන පසුතලය හා සමාන බවක් පෙන්වනවා.

මේ විග්‍රයෙන් පෙර කියන ලද ලක්ෂණ ඒ ආකාරයේම පෙන්වනවා හොඳින් බලා මතක තබා ගන්න ඕන මේ ශිල්පීන්ගේ විග්‍ර වල තිබුණා වූ කලා ලක්ෂණ ඒ වගේමයි. මොහු විසින් මුර්තිද නිර්මාණය කරලා තිබෙනවා. මාතර වෙහෙරහේන අසුඅටරියන් බුද්ධ ප්‍රතිමාව ඒ අතර වැදගත් වෙනවා.

දැන් දරුවන් අපි ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරක් ලියමු.

- දි ඇති රූප සටහන් භාවිතයෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරක් සපයන්න.

1. හඳුනාගත් බව.....
2. ආභාෂය.....
3. ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ.....
4. වර්ණ භාවිතය.....
5. තලය භාවිතය.....

6. හඳුනාගත් බව.....
7. ආභාෂය.....
8. ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ.....
9. වර්ණ භාවිතය.....
10. තලය භාවිතය.....

11. හඳුනාගත් බව.....
12. ආභාෂය.....
13. ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ.....
14. වර්ණ භාවිතය.....
15. තලය භාවිතය.....

පාඩම්/ඒකකය :- 6.1.2 (10 ශ්‍රේණිය)

ගුරුවරයාගේ නම:- එච්.ඒ.එන්.එස්.අඹේපිටිය. පාසල :- අම්/ ඩී.එස්.සේනානායක ජාතික පාසල

සෝලියස් මෙන්ඩිස් ශිල්පියාගේ සිතුවම් අගයමු

දූවේ පුතේ, අපි අද කතා කරන්නේ සෝලියස් මෙන්ඩිස් ශිල්පියාගේ සිතුවම් ගැනයි.සෝලියස් මෙන්ඩිස් කියන්නේ 1897 ජුනි 17 වන දින උපත ලැබුවෙක්.මොහු කැළණියේ නව විහාරයේ සිතුවම් ඇඳි අතර ඒවා නව ශෛලියකට නැතිනම් අලුත්ම විදිහකටයි ඇඳලා තියෙන්නේ. ලංකාවේ විවිධ ශිල්පීන් කැළණි විහාරයේ සිතුවම් ශෛලියට අනුව බෞද්ධ විහාරවල විග්‍ර අඳින්නට පටන් ගත්තා.ඒ තරමටම මොහු ඇඳි විග්‍ර ලස්සනක් ගෙන දුන් නිසා.මොහු විහාර විග්‍ර අඳින්නට පෙර ඉන්දියාවේ අජන්තා,භාග් වගේ බෞද්ධ ලෙන් වල තියෙන සිතුවම් හොඳින් අධ්‍යයනය කළා.ඒ වගේම,පොළොන්නරුවේ තිවංක පිළිමගෙය, සීගිරියවැනි ස්ථානවල තියෙන විග්‍රත් අධ්‍යයනය කරලා මොහුටම ආවේණික ශෛලියකුත් සමගින් තමයි මේ විහාර විග්‍ර ඇඳලා තියෙන්නේ.

සෝලියස් මෙන්ඩිස්ගේ විග්‍ර කැළණි විහාරයේ විතරක් නෙවෙයි. රණස්ගල්ල විහාරය,ගිරි උල්ල මැද්දෙපොළ විහාරය,හබරාදුව පිටියව කැළණිගොඩ විහාරය,පොළොන්නරුව ශ්‍රී විජය විහාරය වගේ විහාර වලත් දකින්නට ලැබෙනවා.

ඉතිං දරුවනේ නව කැළණි විහාරයේ තියෙන සිතුවම් තේමාව නැතිනම් මාතෘකාවෙන් කොටස් දෙකකට බෙදලා දක්වන්න පුළුවන්.ඒ තමයි,

1. බුද්ධ චරිතයේ අවස්ථා
2. ඓතිහාසික සිද්ධි/ පුවත් (කතා)

අපි දැන් බලමු කැළණි විහාර විග්‍රවල දක්නට ලැබෙන බුද්ධ චරිතයේ අවස්ථා මොනවද කියලා.

1. මහාමායා දේවිය දුටු සිහිනය
2. වජ්‍ර මගුල
3. සිප් සතර හැදෑරීම
4. සුජාතාවගේ කිරිපිඩු දානය
5. සම්බුද්ධත්වයට පත්වීම
6. සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණය

අපි දැන් බලමු කැළණි විහාර විග්‍රවල දක්නට ලැබෙන ඓතිහාසික සිද්ධි මොනවද කියලා.

1. විජය කුමරුගේ ලංකාගමනය
2. අනුරාධපුර මහා සීමාව බැඳීම
3. අළු විහාරයේදී ත්‍රිපිටකය ග්‍රන්ථාරූඪ කිරීම
4. බුදුන්ගේ ලංකාගමනය-මහියංගනං,නාගදීපං,කල්‍යාණං,පදලාංඡනං යන ප්‍රධාන සිතුවම් හතර
- 5.හේමමාලී හා දන්ත කුමරු ලංකාවට දළදාව වැඩමවීම
6. සංඝමිත්තා තෙරණියෝ ශ්‍රී මහා බෝධිය වැඩමවීම

කැළණි විහාර සිතුවම්වල තියෙන පොදු කලා ලක්ෂණ මොනවද කියලා බලමු.

1. රිද්මයානුකූල හා විස්තරාත්මක මානව රූප යෙදීම හා වියළි බදාමය මත විග්‍ර ඇඳීම
2. අඳුරු කහ,දුඹුරු,කළු,සුදු වර්ණ භාවිතය හා ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ පෙන්වීම හා සියුම් රේඛාකරණය

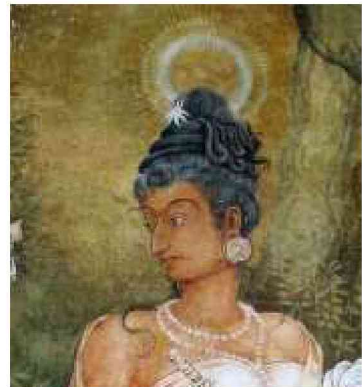
3. කියරෝස්කුරෝ ශිල්ප ක්‍රමය(අඳුර තුළින් ආලෝකය මතුකර පෙන්වීම)
4. විශාල ඉඩ ප්‍රමාණයක ක්‍රියාකාරී රූප බොහෝමයක් යෙදීම.

දරුවන්, අපි දැන් කරුණු විදිහට ඉගෙනගනු කැළණි විහාරයේ කියෙන විග්‍ර අතරින් "හේමමාලි කුමරිය හා දන්ත කුමරු ශ්‍රී දළදා වහන්සේ ලක්දිවට වැඩම කරවීම" කියන විග්‍රයේ කලා ලක්ෂණ ගැන.

- මේ විග්‍රයෙන් පෙන්වන්නේ කීර්ති ශ්‍රී මේඝවර්ණ රජ සමයේ කලිඟු රට ගුහසිව නම් රජතුමා විසින් දළදා වහන්සේගේ ආරක්ෂාවට හේමමාලා හා දන්ත කුමරු අත ලංකාවට දන්ත ධාතුව වැඩම කරවීමයි.
- විශාල අවකාශයක් නැතිනම් තලයක් මත ලාලිතයෙන් යුතුව රූප ඇඳ ඇත
- අඳුරු කහ,දුඹුරු,කළු,සුදු වැනි සංගත වර්ණ භාවිතය(සංගත වර්ණ ලෙස හඳුන්වන්නේ එකම වර්ණ වල ප්‍රභේද අඩු වැඩි ලෙස යොදා ගැනීම) හා ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ පෙන්වීම හා සියුම් රේඛාකරණය
- හේමමාලා කුමරියගේ හිසකේ තුල දන්ත ධාතුව ගෙන එන බව පෙන්වීමට දන්ත ධාතුව සැහවු තැන රැස් මාලාවක් යොදා ඇත
- ඇඳුම් පැළඳුම්වල විසිතුරු බව හා අලංකාරය පෙන්වා ඇත.
- පසුබිමෙහි දක්වා ඇත්තේ වනයක ඇති සුන්දර බවයි.

හේමමාලා කුමරිය හා දන්ත කුමරු

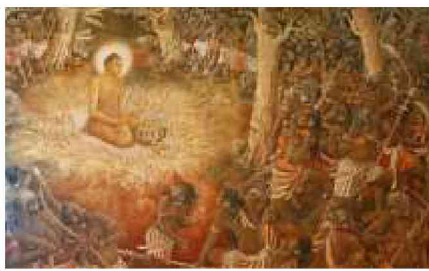

සංඝමිත්තා තෙරණිය විසින් ජය ශ්‍රී මහා බෝධිය ලංකාවට වැඩම කරවීම සිතුවම

- ඉංදියාවේ ධර්මාශෝක රජුගේ දියණිය වූ සංඝමිත්තා තෙරණිය විසින් ශ්‍රී මහා බෝධි ශාකාවක් ලංකාවට වැඩම කරවීම හා ලංකාවේ රජ කළ දේවානම් පියතිස්ස රජු දියට බැස ශ්‍රී මහා බෝදිය භාර ගැනීමට සූදානම්වන අවස්ථාව මින් පෙන්වා ඇත.
- රූප,වර්ණ හා රේඛා මගින් වික්‍රමයේ තේමාව හොඳින් මතුකර ඇත.
- අඳුරු කහ,දුඹුරු,කළු,සුදු වැනි සංගත වර්ණ භාවිතය(සංගත වර්ණ ලෙස හඳුන්වන්නේ එකම වර්ණ වල ප්‍රභේද අඩු වැඩි ලෙස යොදා ගැනීම) හා ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ පෙන්වා ඇත.
- කියරෝස්කුරෝ ශිල්ප ක්‍රමය(අඳුරු තුළින් ආලෝකය මතුකර පෙන්වීම) භාවිතා කර ඇත.

සෝලියස් මෙන්ඩිස් ශිල්පියා විසින් කැළණි විහාරයේ ඇඳි වෙනත් සිතුවම් කිහිපයක්

පහත සඳහන් ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.

➤ **පහත අංක 01 සිට 05 තෙක් අසා ඇති ප්‍රශ්න වලට නිවැරදි පිළිතුරු සපයන්න.**

- 1) සෝලියස් මෙන්ඩිස් ශිල්පියා විසින් සිතුවම් ඇඳි විහාර දෙකක් නම් කරන්න.
- 2) සෝලියස් මෙන්ඩිස් ශිල්පියාගේ සිතුවම් සඳහා ආභාස කරගත් ඉංදිය සිතුවම් ඇති ස්ථාන දෙකක් ලියන්න.
- 3) කැළණි විහාරයේ ඇඳි සිතුවම් තේමාත්මකව කොටස් දෙකකි.ඒ මොනවාද?
- 4) සෝලියස් මෙන්ඩිස් ශිල්පියාගේ සිතුවම්වල දැකිය හැකි කලා ලක්ෂණ දෙකක් ලියන්න.
- 5) සෝලියස් මෙන්ඩිස් ශිල්පියාගේ සිතුවම් සඳහා යොදාගත්තේ කිනම් වර්ණයන්ද?

➤ **ප්‍රශ්න අංක 06 සිට 10 තෙක් අසා ඇති වාක්‍ය නිවැරදිනම් හරි(V) ලකුණද වැරදිනම් වැරදි ලකුණද(X) ඉදිරියේ ඇති තිත් ඉර මත යොදන්න.**

- 6) ගිරිඋල්ල මැදදෙපොළ විහාර සිතුවම්ද සෝලියස් මෙන්ඩිස් විසින් ඇඳි ඒවාය (.....)
- 7) බුදුන්ගේ ලංකාගමනය විග්‍ර අයත් වනුයේ ඓතිහාසික සිතුවම් අතරටය. (.....)
- 8) සිතුවම්වල මානව රූ බහුලව යෙදීම කැළණි විහාර විග්‍රවල දැකිය හැක (.....)
- 9) සිගිරි සිතුවම් තුළින්ද සෝලියස් මෙන්ඩිස් තම විග්‍ර වලට ආභාසයන් ගෙන ඇත (.....)
- 10) කැළණි විහාරයේ විග්‍ර අතර හේමමාලා හා දන්ත කුමරු ප්‍රසිද්ධ විග්‍රයකි. (.....)

➤ **ප්‍රශ්න අංක 11 සිට 15 තෙක් දී ඇති වචනවල අර්ථය පැහැදිළි කොට ඉදිරියේ ඇති තිත් ඉර මත ලියන්න.**

- 11) කියරෝස්කුරෝ
- 12) සංගත වර්ණ
- 13) පර්යාලෝකය
- 14) ආභාසය
- 15) ප්‍රෙස්කෝ සිකෝ

කාර්ය පත්‍රිකාව

පාඩම/පාඩම් ඒකකය: පෝර්ජ කිට් ශිල්පියාගේ නිර්මාණ අගයමු - 6.1.3 ශ්‍රේණිය: 10

නම: අජිත් රණවක

කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය - අම්පාර

071-1484957

- දූවේ පුතේ ආසියාවේ පිකාසෝ නමින් ප්‍රසිද්ධ විග්‍ර ශිල්පියා ලෙස හඳුන්වන්නේ පෝර්ජ කිට් මහතායි. අද අපි ඔහුගේ නිර්මාණ ගැන සොයා බලමු.
- ක්‍රි.ව.1901 අප්‍රේල් 17 දින මහනුවර අම්පිටියේ දී සිංහල බර්ගර් පවුලක උපත ලැබූ මෙතුමා මහනුවර ත්‍රිත්ව විද්‍යාලයේ අධ්‍යාපනය ලබා ගෙන ඇත. 43 කණ්ඩායමට අයත් විග්‍ර ශිල්පියෙකු වන මෙතුමා කොළඹ බොරැල්ල ගෝතමී විහාරයේ බිතු සිතුවම් නිර්මාණය කර ඇත.
- ප්‍රවීණ විග්‍ර ශිල්පියෙකු වන මෙතුමා තමන්ගේ නිර්මාණවලට භික්ෂු කලා ආභාෂය හා යුරෝපයේ පැබ්ලෝ පිකාසෝගේ සනිකවාදී විග්‍ර ශෛලියක් නිර්මාණය කරගෙන ඇති බවත් ඔහුගේ නිර්මාණ දෙස බැලීමේ දී පෙනේ.
- කොළඹ ගෝතමී විහාරයේ සිතුවම් ඇදීම වර්ෂ 1939 – 1940 කාලය තුල සිදු කර තිබේ. මේ සිතුවම් විශ්‍රාවලියක් සේ ඇද ඇති අතර සුවිශේෂ සිතුවම් කිහිපයක් දැකගැනීමට පුළුවන. ඒවා නම්,
 - මහා මායා දේවිය දුටු සිහිනය
 - සිද්ධාර්ථ කුමාරෝප්පත්තිය
 - සරණ මංගල්‍යය
 - නළඟනන්ගේ විකාර දැකීම
 - සතර පෙර නිමිති දැකීම
 - මාර පරාජය
- සිතුවම් වල විශේෂ ලක්ෂණ
 - ❖ ගෝතමී විහාරයේ සිතුවම් ජීව ප්‍රමාණයෙන් ඇද තිබේ.
 - ❖ රේඛාවට ප්‍රධාන තැනක් ලබා දී ඇති අතර එම රේඛා කෙටි රේඛා, වක්‍ර රේඛා වශයෙන් හඳුනා ගැනීමට පුළුවනි.
 - ❖ නිකැතින්ම ගලායන ජීවමය ගුණයෙන් යුත් රේඛාවෙන් රූපවල පිරුණු බව දක්වා තිබේ.
 - ❖ රතු, සුදු, දුඹුරු, කහ, නිල්, කොළ යන වර්ණ භාවිත කරමින් සියුම් ලෙස ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ මතුකර තිබේ.
 - ❖ මෙම සිතුවම් ප්‍රෙස්කෝ සිකොන් ශිල්ප ක්‍රමය (වියලි බදාමය) මත නිර්මාණය කර ඇත.
- මාර පරාජය සිතුවම්

- ❖ මාර පරාජය සිතුවම හින්දු කලා ලක්ෂණ හා පිකාසෝගේ සනිකවාදී ශෛලිය ලක්ෂණ දක්නට ලැබේ.
- ❖ සනිකවාදී හැඩතල භාවිත කිරීමෙන් මාර සේනාවේ මුහුණුවල රුදුරු හයංකර විලාසය මැනවින් ඉස්මතු කර ඇත.
- ❖ මාර පිරිසට දුඹුරු, අළු, කළු, වැනි අයුරු වර්ණත් බුදුන් වහන්සේ සඳහා අයුරු කහ ලා දුඹුරු වැනි වර්ණත් යොදාගෙන ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ සහිතව සිතුවම වර්ණවත් කර තිබේ.
- ❖ රූප වටා පරිපූර්ණත්වය හා නිමාව පෙන්වන නිර්මාණශීලී රේඛාකරණය ඔහුටම ආවේණික වූවකි.

• නායිකා චිත්‍ර

- ❖ ජෝර්ජ් කිට් ශිල්පියා විසින් නායිකා චිත්‍ර ගණනාවක් ඇඳ තිබේ. මෙම සිතුවම් තෙල් සායම් මාධ්‍යයෙන් කැන්වස් මත නිර්මාණය කර ඇත. නායිකා සිතුවම් අනුරාගී බවින් යුක්ත වන අතර ඒ බව දැක්වීම සඳහා පුළුල් ඇස් හා පුළුල් දෙතොල් නිරූපණය කර තිබේ.
- ❖ නිර්මාණයේ අලංකරණය මෙන්ම ප්‍රකාශන ශක්තිය තීව්‍ය කිරීම සඳහා ද රේඛාකරණය භාවිත කර තිබීම දැකිය හැක.
- ❖ මෙම කලා නිර්මාණ සඳහා ආභාෂ වශයෙන් බටහිර සනිකවාදී කලා ලක්ෂණ මෙන්ම හින්දු දර්ශනයේ තත්ත්වයාන ලක්ෂණ ද ලැබී ඇති බව විචාරක මතයයි.
- ❖ අයුරු වර්ණ මෙන්ම පැහැදිලි දිස්තිමත් වර්ණ එකට සංකලනය කර වර්ණවත් කර තිබීම මෙම නායිකා සිතුවම් වලින් දැකිය හැකිය.

පහත සඳහන් ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු ලියන්න

1. ජෝර්ජ් කිට් මහතා හඳුන්වනු ලබන අන්වර්ත නාමය කුමක් ද?
2. මෙතුමා උපන් දිස්ත්‍රික්කය හා ගම සඳහන් කරන්න.
3. මෙතුමා අයත් කලා සංගමය කුමක් ද?
4. ජෝර්ජ් කිට් මහතා සිතුවම් අදින ලද විහාරය කුමක් ද?
5. මෙතුමාගේ සිතුවම් නිර්මාණ සඳහා බලපෑ ආභාෂයන් මොනවා ද?
6. ගෝතම් විහාරයේ සිතුවම් නිර්මාණය කළ කාල වකවානුව සඳහන් කරන්න.
7. අදින ලද සුවිශේෂ සිතුවම් නම් කරන්න.
8. ගෝතම් විහාරයේ ඇඳ ඇති සිතුවම් වල විශේෂ ලක්ෂණ මොනවා ද?
9. මේ සිතුවම් ඇඳි ශිල්ප ක්‍රමය සඳහන් කරන්න.
10. මෙම සිතුවම් ඇඳීම සඳහා භාවිතා කළ වර්ණ මොනවා ද?

පහත දැක්වෙන සිතුවම පිළිබඳව ඇගයීමක් කරන්න

11. තේමාව.....
12. ශෛලිය.....
13. ආභාෂය.....
14. ශිල්ප ක්‍රමය.....
15. කලා ලක්ෂණ.....

කාර්ය පත්‍ර

පාඩම/පාඩම් ඒකකය: ඩේවිඩ් ජේන්ටර් ශිල්පියාගේ නිර්මාණ අගයමු - 6.1.4 ශ්‍රේණිය: 10

නම: අජිත් රණවක

කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය - අම්පාර

071-1484957

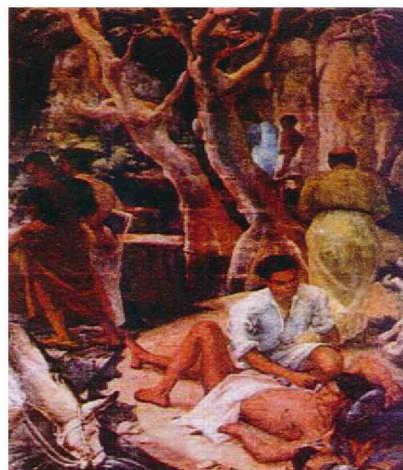
- අද දුවලා පුතාලට හඳුන්වා දෙන්නේ අපේ රටේ හිටිය දක්ෂ විග්‍ර ශිල්පියෙක් ගැනයි. ඔහු ගේ නම තමයි ඩේවිඩ් ජේන්ටර්. මෙතුමා 1900 වර්ෂයේ දී උතුරු ඉන්දියාවේ ඇල්මෝරා ප්‍රදේශයේ දී ඉංග්‍රීසි ජාතික මිෂනාරි පියෙකුට හා සිංහල මවකට දාව උපත ලැබුවා. මෙතුමා එංගලන්තයේ රෝයල් ඇකඩමියෙන් විග්‍ර කලාව පිළිබඳව අධ්‍යාපනය ලබා ගෙන තිබෙනවා මොහුගේ විග්‍ර නිර්මාණ දෙස බලන විට පෙනෙන්නේ යුරෝපීය ශාස්ත්‍රාලීය විග්‍ර කලාවේ ස්වාභාවිකවාදී ලක්ෂණ සහිතව ඔහුටම ආවේණික විග්‍ර ශෛලියක් ගොඩ නගාගෙන ඇති බවයි.

- මොහු ලංකා කලා සංගමයට අයත් අධ්‍යාපන යුගයේ විග්‍ර ශිල්පියෙකි. ඩේවිඩ් ජේන්ටර් ගේ නිර්මාණ සඳහා වස්තු විෂය වූ තේමා පහත අයුරු දැක්වීමට පුළුවන.

- ✓ ප්‍රතිරූප
- ✓ භූමිදර්ශනය
- ✓ මානව රූප සම්පිණ්ඩනය
- ✓ මහනුවර ත්‍රිත්ව දෙව් මැදුරේ බිතු සිතුවම්

- නිර්මාණවල ඇති කලා ලක්ෂණ

- ❖ ජීව ගුණය හා කායික සුන්දරත්වය මනාව විග්‍රනය කිරීම
- ❖ විග්‍රයේ ගැඹුර හා පර්යාවලෝක ලක්ෂණ නිරූපණය
- ❖ මිනිස් ඉරියවු ලාලිත්‍යයෙන් හා හැඟීම් ප්‍රකාශනයෙන් යුතු වීම.
- ❖ ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ සහිතව දීප්තිමත් වර්ණ මාලාවක් භාවිතා කර තිබීම.(රෝස, දුඹුරු, රතු) වර්ණවල ප්‍රභේද
- ❖ ක්‍රිස්තියානි තේමා නිරූපණයේ දී යුරෝපීය සංස්කෘතිය හා භූතලය (භූමිය) වෙනුවට ශ්‍රී ලාංකීය සමාජ පසුබිමක විග්‍රනය කර තිබීම.(උදා - ශ්‍රී ලාංකීය ජනයා හා මන්නාරම වියළි කඳුසහිත ප්‍රදේශ වල භූමි දර්ශන)

✚ පේරුසෙලමට ඇතුළුවීම විත්‍රය

- ජයග්‍රාහී පේරුසෙලමට ඇතුළුවීම විත්‍රය ජාතික කලා භවනේ නිත්‍ය ප්‍රදර්ශනයට තබා ඇත. තෙල් සායම් මාධ්‍යයෙන් කරන ලද නිර්මාණයකි.
- විත්‍රයේ දැක්වෙන මානව රූප ඉරියව්‍ව කායික සුන්දරත්වය දක්වන ලාලිතයෙන් යුතුව විත්‍රනය කර ඇති අතර ඒවා හැඟීම් ප්‍රකාශනයෙන් යුතුව නිරූපණය කර තිබේ.
- තලය මත රූප සංරචනය කිරීමේ දී පෙරබිම, මැදබිම හා පසුබිම මත රූප පිහිටුවමින් විත්‍රයේ ගැඹුර හා පර්යාලෝක ලක්ෂණ නිරූපණය කර ඇත.
- ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ සහිතව වඩාත් රෝස පැහැයට හුරු දීප්තිමත් වර්ණ මාලාවක් භාවිතා කර ඇත.
- විත්‍රයේ පසුබිම සඳහා දක්වා ඇත්තේ පේරුසෙලමේ කාන්තාරය වෙනුවට ලාංකිය වියළි කලාපීය කඳු සහිත භූ පරිසරයකි.

✚ යහපත් සමරිතානුවරයා විත්‍රය

- යහපත් සමරිතානුවරයා නැමති සිතුවම් මහනුවර ත්‍රිත්ව දෙව් මැදුරේ බිතු සිතුවමකි. මින් නිරූපණය වන්නේ ජේසුස් වහන්සේ දේශනා කරන ලද උපමා කථාවක අවස්ථාවන්ය.
- යහපත් සමරිතානුවරයා පහර දීමකට ලක්වී තුවාල ලැබූ පුද්ගලයෙකු හට පිහිටවන ආකාරය මෙයින් නිරූපණය කෙරේ.
- ජේසුස් වහන්සේගේ කතා පුවත සහිත මහනුවර ත්‍රිත්ව දෙව් මැදුරේ බිතු සිතුවම් වල සුවිශේෂත්වය වන්නේ යුරෝපීය සංස්කෘතිය හා භූ තලය වෙනුවට ශ්‍රී ලාංකේය සමාජ පසුබිම නිරූපණය කර තිබීමයි.
- ශ්‍රී ලාංකීය මිනිස් රූප ඇදුම් පැළඳුම් හා පරිසර ස්වාභාවය මෙම විත්‍රයේ කැපී පෙනෙන ලක්ෂණය.
- යුරෝපීය ශාස්ත්‍රාලීය විත්‍ර කලාවේ සංරචන සිද්ධාන්ත ලක්ෂණ වන ගැඹුර නිරූපණය කරන පර්යාලෝක ලක්ෂණ හා ත්‍රිමාන ලක්ෂණ භාවිතය මෙම නිර්මාණවල දැකිය හැකිය.

පහත දැක්වෙන ප්‍රශ්න වලට පිළිතුර ලියන්න.

1. ඩේවිඩ් ජේන්ටර් මහතා උපන් ස්ථානය නම් කරන්න.
2. මෙතුමා විත්‍ර කලාව පිළිබඳව අධ්‍යාපනය ලැබූ ආයතනයේ නම සඳහන් කරන්න.
3. මෙතුමා අයත් කලා සංගමය කුමක් ද?
4. මෙතුමා විසින් සිතුවම් කර ඇති දෙව් මැදුර කුමක් ද?
5. විත්‍ර නිර්මාණය සඳහා ලබා ඇති ආභාෂය කුමක් දැයි සඳහන් කරන්න.

- විත්‍ර 02 ඇසුරෙන් කලාත්මක ඇගයීමක් කරන්න.

1. තේමාව.....
2. ශෛලිය.....
3. ආභාෂය.....
4. ශිල්ප ක්‍රමය.....
5. කලා ලක්ෂණ.....

01. තේමාව.....
02. ශෛලිය.....
03. ආභාෂය.....
04. ශිල්ප ක්‍රමය.....
05. කලා ලක්ෂණ.....

කාර්ය පත්‍රිකාව

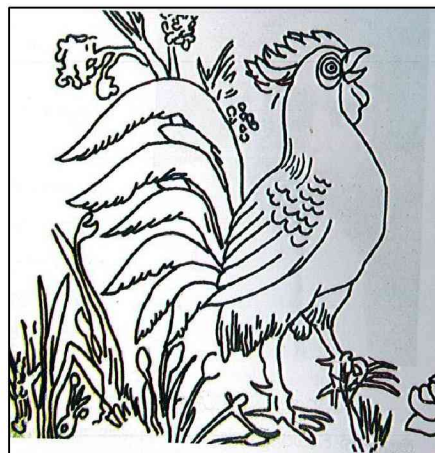
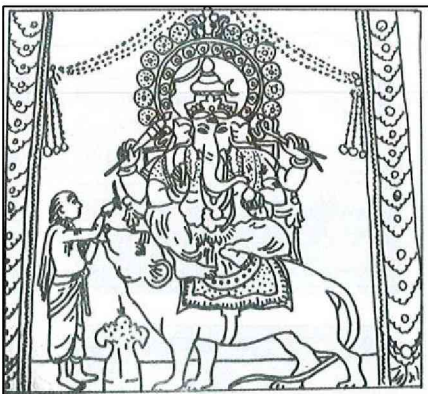
පාඩම/පාඩම් ඒකකය: තාවඩ් මු තුරෙයිසාම් ශිල්පියාගේ නිර්මාණය අගයමු - 6.1.5 ශ්‍රේණිය

නම: අප්පි රණවක

කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය - අම්පාර

071-1484957

- දුවේ පුතේ අද ඔයාලට හඳුනවා දෙන්නේ අපේ රටේ සිටි දමිළ ජාතික විග්‍ර ශිල්පියෙක් පිළිබඳවයි. ඔහු තමයි තාවඩ් මුත්තයිසා තුරෙයිසාම්. මෙතුමා 19 වන සියවස අග භාගයේ යාපනයේ තාවඩ් ප්‍රදේශයේ ජීවත් වුණා.
- මොහු දකුණු ඉන්දීය තන්ජාවූර් සිතුවම්වල ශිල්පක්‍රම තම නිර්මාණ සඳහා භාවිතා කර තිබෙනවා. ඒ වගේම යුරෝපා යථාර්ථවාදය (Realism) හා පෙරදිග සිතුවම් ලක්ෂණ වල සම්මිශ්‍රනයක් මොහුගේ සිතුවම්වල දක්නට ලැබෙනවා.
- මෙතුමාගේ සිතුවම් වල ස්වාභාවික වර්ණ භාවිතයත් පෙරදිග සම්ප්‍රධාය අනුගමන කරමින් ලා වර්ණ වලින් ඇඳීමත් දකින්නට පුළුවන්.
- විශේෂයෙන් ලා දුඹුරු වර්ණ භාවිතා කර තිබීම දැකීමට පුළුවන්. හුණු බදාමය මත ප්‍රෙස්කෝ සිකෝ ශිල්ප ක්‍රමයට බිතු සිතුවම් ඇඳ තිබේ.(වියලි බදාමය මත)
- මෙතුමා යාපනයේ නල්ලූර් හි සට්ටනාදර් ශිව දේවාලයේ සිතුවම් ඇඳ තිබේ. ඒ අතර සුදු අත් ඇති පූජක රුව ගණපති රූපය හා සැරසිලි විශිෂ්ට නිර්මාණයන් ය.
- මෙතුමා තාවඩ් මුරුගන් මූර්ති කෝවිලේ ද සිතුවම් නිර්මාණය කර තිබේ. ඒ සිතුවම් අතර කාවඩ් කරුවා, වල්ලි දෙවභන බිහිකල මුව දෙන, වශිෂ්ටර් භාකාරම්, කතරගම දෙවියන්, මහළු බමුණකුගේ වෙස්ගෙන අලියාගෙන් වල්ලි දෙවභන බේරීම හා වැදි රූපය වැදගත් නිර්මාණ වේ.

සුදු කුකුළාගේ විග්‍රය

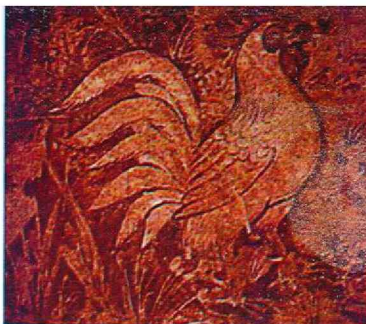
- සට්ටනාදර් ශිව දේවාලයේ සිතුවම් කර ඇත.
- යුරෝපීය යථාර්ථවාදී ආභාෂය ඇත.
- ගාම්භීර පෙනුමක් සහිතව කුකුළාගේ වලනය තාත්විකව දක්වා ඇත
- ලා පැහැයට හුරු දුඹුරු වර්ණමාලාවක් දක්නට ලැබේ.
- වියලි බදාමය මත සිතුවම නිර්මාණය කර තිබේ.

- සුදු අත් සහිත පූජක රුව - සට්ටනාදර් ශිව දේවාලයේ ඇඳ තිබේ.
- සුදු අත් සහිත පූජකයෙකු ගණපතිට පුද පූජා පවත්වයි.
 - ලා දුඹුරු වර්ණ සමඟ ලා වර්ණ සිතුවම ඇඳීමට භාවිතා කර තිබේ.
 - දකුණු ඉන්දීය තන්පුවර් හා යථාර්තවාදී සිතුවම්වල ආභාෂය ඇත.
 - අලංකාර තොරණක් සහිත ගණපති රූපය දැක්වේ.
 - ස්වාභාවිකව සකස් කර ගත් වර්ණ භාවිතයෙන් වියලි හුණු බදාමය මත සිතුවම ඇඳ තිබේ.

පහත දැක්වෙන ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු ලියන්න.

1. මෙම විග්‍ර ශිල්පියා උපන් ප්‍රදේශය නම් කරන්න.
2. මෙතුමාගේ සිතුවම් වල දක්නට ලැබෙන ආභාෂ මොනවා ද?
3. සිතුවම් ඇඳි ස්ථානය නම් කරන්න.
4. සට්ටනාදර් කෝවිලේ ඇති සිතුවම් දෙක නම් කරන්න.
5. මෙතුමා සිතුවම් ඇඳ ඇති තවත් කෝවිලක් ඇත. ඒ කුමක් ද?

- මෙම සිතුවම් පිළිබඳ කලාත්මක ඇගයීමක් කරන්න.

1. තේමාව.....
2. ශෛලිය.....
3. ආභාෂය.....
4. ශිල්ප ක්‍රමය.....
5. කලා ලක්ෂණ.....

1. තේමාව.....
2. ශෛලිය.....
3. ආභාෂය.....
4. ශිල්ප ක්‍රමය.....
5. කලා ලක්ෂණ.....

පාඩම් / ඒකකය - 6.1.6

10 ශ්‍රේණිය

ගුරුවරු වරයාගේ නම- අජිත් රණවක

පාසල -කලාප කාර්යාලය අම්පාර

- දුවලා පුතාලට අද හඳුන්වා දෙන්නේ අපේ රටේ සිටි දමිළ ජාතික තවත් විග්‍ර ශිල්පියෙකු පිළිබඳවයි. එතුමා තමයි යාපනය නල්ලූර් හි උපත ලබා (1920.09.21-2006.03.15) දින අප අතරින් වෙන් වූ පෙරියතම්බි සුබ්‍රමණියම්. ස්ව උත්සාහයෙන් විග්‍ර කලාව ඉගෙන ගෙන විග්‍ර ශිල්පි මණියම් නමින් පොදු ජනයා අතර ප්‍රසිද්ධියට පත් වූණා.
- මෙතුමාගේ සිතුවම් වල ඉන්දියානු කලා කරු රවි වර්මාගේ සිතුවම් ශෛලිය ඇත. රවි වර්මාගේ විග්‍රවල දක්නට ලැබෙන දෘෂ්ටි මායා ප්‍රකාශන ශිල්ප ක්‍රමය සුබ්‍රමණියම් ශිල්පියාගේ සිතුවම් ආශ්‍රිතව හඳුනා ගත හැකිය.
- කෝවිල් බිත්තිවලට අමතරව තිරරෙදි විග්‍ර නිර්මාණය කිරීම, විශාල ප්‍රමාණයේ බැනර් හා කටවුට් විග්‍ර ද මෙතුමා නිර්මාණය කර තිබේ.
- පෙරියතම්බි සුබ්‍රමණියම් කෝවිල් විග්‍රවල කලා ශෛලිය සඳහා රවි වර්මාගේ පුරාණ ඓතිහාසික දර්ශන, විග්‍රකරණය, ඉන්දියා සිනමාව, දින දර්ශන, රූප, පෝස්ටර් වෙළඳ දැන්වීම් ආදිය හරහා ව්‍යාප්ත වූ දේව රූප ආභාෂය බලපැවේය.
- සිතුවම් අදින ලද ස්ථාන
 - ✓ නල්ලූර් කෙළාස පිල්ලෙයාර් කෝවිල
 - ✓ ඉණුවිල් පරරාපසේකර පිල්ලෙයාර් කෝවිල
 - ✓ සුදු මලෙයි අම්මාන් කෝවිල
 - ✓ වැල්වැට්තුරෙරෙ සිවන් කෝවිල
 - ✓ නල්ලූර් වීර කාලි අම්මාන් කෝවිල
 - ✓ වෙලණෙයි අම්මාන් කෝවිල
- අගස්තියාර් හා විනයාගර් සිතුවම
 - ❖ මෙම සිතුවම ඉණුවිල් පරරාපසේකර පිල්ලෙයාර් කෝවිලෙහි දැකිය හැක.
 - ❖ මෙම සිතුවමෙන් දකුණු ඉන්දියාවේ පිහිටි කාවේරි නදියේ උප්පත්තිය දක්වන පුරාණ කථාව දක්වා ඇත.
 - ❖ තලය මත කථාව රාමු තුනක් වශයෙන් පෙළ ගස්වා ඇත.
පළමු අවස්ථාව - කපුටා පලවා හරින අගස්තියාර්. දෙවනුව අගස්තියාර් විසින් දරුවකු පලවා හරිනු ලබයි. මෙහිදී දරුවා සමච්චල් කරන අයුරුත් අගස්තියාර් කෝප වී සිටින අයුරුත් දැක්වේ. තෙවන අවස්ථාවේ දී කපුටා හා දරුවෙකු ලෙස පැමිණියේ විනයාගර් බව හඟුණු අගස්තියාර් විනයාගර්ට යටහත් පහත් ලෙස වදින ආකාරය දක්වයි.
දර්ශන තුනක් ලෙස සිතුවම් කර තිබුණ ද පසුබිම එකම භූමි දර්ශනයක් ලෙස දැක්වීමෙන් සිද්ධි තුන එකට සම්බන්ධ කිරීමට හැකියාව ලැබී ඇත.
 - ❖ හුණු බිත්තිය මත තලය සකස් කිරීමකින් තොරව එනමල් වර්ණ යොදා සිතුවම නිර්මාණය කර ඇත. ස්වාභාවික ප්‍රමාණයට නිර්මාණය කර ඇති සිතුවම ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ වලින් යුක්ත වේ. පර්යාවලෝකන ලක්ෂණ දක්වා ඇත.

- ඇතා වල්ලිව ඵලවාගෙන යාම
 - ❖ දුනුවිල් පරරාසසේකර පිල්ලෙයාර් කෝවිල් දක්නට ලැබේ. ඇත් වෙසින් පැමිණි විනයාගර්, වල්ලි ඵලවාගෙන යනු ලබන අතර වල්ලි තාපස වෙසින් පැමිණි මුරුගණගෙන් පිළිසරණ ලැබීම මෙම සිතුවමෙන් නිරූපිතය. ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ හා පර්යාවලෝක ලක්ෂණ දක්වා ඇත. දීප්තිමත් වර්ණ යොදා ඇත. එනමල් වර්ණයෙන් සිතුවම් කර තිබේ. ඇතාගේ භයානක ස්වරූපය හා වල්ලිගේ බිය මුසු හැඟීම් නිරූපණය මෙම සිතුවමෙන් දක්වා තිබේ.
- පහතදැක්වෙනප්‍රශ්නවලටපිළිතුරුලියන්න.
 1. විග්‍ර ශිල්පි මණියම් උපත ලැබුවේ කොහේ දී ද?
 2. මෙතුමාගේ සිතුවම් වල දක්නට ලැබෙන ශෛලිය හඳුන්වන්න.
 3. සිතුවම් ඇඳි කෝවිල් දෙකක් නම් කරන්න.
 4. සිතුවම් ඇඳීමට ගත් වර්ණ සඳහන් කරන්න.
 5. රූපවල සීමාවක් දක්වා තිබේ ද?
- පහත දැක්වෙන සිතුවම් පිළිබඳව කලාත්මක ඇගයීමක් කරන්න.

1. තේමාව.....
2. ශෛලිය.....
3. ආභාෂය.....
4. ශිල්ප ක්‍රමය.....
5. කලා ලක්ෂණ.....

1. තේමාව.....
2. ශෛලිය.....
3. ආභාෂය.....
4. ශිල්ප ක්‍රමය.....
5. කලා ලක්ෂණ.....

කාර්ය පත්‍රිකාව

පාඩම/පාඩම් ඒකකය: ලියනාඩෝ ඩාවින්චි ශිල්පියාගේ නිර්මාණ අගයමු - 6.2.1

නම: අපීත් රණවක

කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය - අම්පාර

071-1484957

ශ්‍රේණිය: 10

- දුවේ පුතේ අද අපි ඉගෙන ගන්නට යන්නේ පුනරුද යුගයේ ජීවත් වූ ශ්‍රේෂ්ටතම විග්‍ර ශිල්පියෙක් වූ ලියනාඩෝ ඩාවින්චි පිළිබඳවයි. ඉතාලියේ චින්ඨි නුවර වර්ෂ 1452 දී උපත ලද මෙතුමා වෙරකියෝ නම් විග්‍ර ශිල්පියා යටතේ විග්‍ර ශිල්පය හදාරනු ලැබුවා. විග්‍ර ශිල්පයට පමණක් නොව ගණිතය, විද්‍යාව, ඉංජිනේරු ශිල්පය, සංගීතය, ගෘහ නිර්මාණ මෙන්ම සැලසුම් ශිල්පයට ද මෙතුමා එකසේ දක්ෂතාව පෙන්වනු ලැබුවා.
- සබ්මැරීනය, ගුවන් යානා ආදියේ සැලසුම් ඇද තිබූ බවට ඔහු ගේ විග්‍ර වල දල සටහන් සැලසුම් වලින් දකින්නට පුළුවනි.
- පුනරුද යුගය හෙවත් නැවත පිබිදීම යුරෝපයේ 14,15,16 වන සියවස්වල ඉතාලියේ ජ්‍යෙෂ්ඨතම නගරය කේන්ද්‍ර කර ගනිමින් ඇරඹුණා. ඉතාලිය ආර්ථික වශයෙන් පොහොසත්වීම, වෙළඳාම දියුණු වීම, ධනපති පංතියක් බිහිවීම, ඔවුන් ග්‍රීක රෝම කලා ලැදි පිරිසක් බිහිවීම, ධනවතුන් විසින් මාලිගා ඉදිකිරීම හා අලංකාර කිරීමට පෙලඹීම මේ යුගයේ දී සිදුවිය.
- ලියනාඩෝ ඩාවින්චිගේ කලා නිර්මාණවලට ග්‍රීක රෝම කලා නිර්මාණ වල මූලික කලා ලක්ෂණ හා විද්‍යාත්මක නව සොයාගැනීම් ප්‍රවේශ පදනම් වී ඇත.
- ලියනාඩෝ ඩාවින්චිගේ සිතුවම් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

1. පර්වත මස්තකයේ දේව මැණියෝ (Vergin of the rocks)

- ✓ මෙම සිතුවම මිලාන් නගරයේ සිටියදී අදින ලද්දකි.
- ✓ ලන්ඩනයේ ජාතික කලාගාරයේ ප්‍රදර්ශනයට තබා ඇත.
- ✓ මෙම සිතුවමෙන් දැක්වෙන්නේ මරියතුමිය අසලින් සිටින ජේසු බිලිඳා සහ ශාන්ත ජොන් බැස්ටිස් සමඟ සුරඳුනියයි.
- ✓ ත්‍රිකෝණාකාර ආකෘතියක් මත රූප සම්පිණ්ඩනය කර ඇති මෙම සිතුවම කැන්වසය මත තෙල් සායම් මාධ්‍යයෙන් නිර්මාණය කර තිබේ.
- ✓ දේව මැණියන්ගේ මුහුණෙන් කරුණාහරිත බවත් දරුවන්ගේ මොලකැටි බව මෙන්ම හැඟීම් ප්‍රකාශනය ඉතාමත් හොඳින් පෙන්වා තිබෙනවා.
- ✓ සිතුවමෙහි පසුබිම පැළෑටි, විවිධ භාණ්ඩ හා උස් ගල්කුළු පෙන්වා ඇති අතර පර්යාලෝක ලක්ෂණ සහිතව ඇතට විහිදී ගිය භූමි දර්ශනයක් දක්නට ලැබෙනවා.
- ✓ අඳුර තුළින් ආලෝකය වඩාත් ත්‍රීව ලෙස දක්වා තිබෙනවා. මෙම වර්ණ ගැන්වීමේ සිද්ධාන්තය කියරොස්කුරෝ ලෙස හඳුන්වනවා.
- ✓ දුඹුරු වර්ණයේ විවිධ ප්‍රභේද සහිත අඳුරු වර්ණ මාලාවක් භාවිතා කර තිබේ.

2. අවසන් භෝජන සංග්‍රහය (The last supper)

- ✓ මිලානයේ ජීවත් වූ අවධියේ දී මෙම සිතුවම නිර්මාණය කර තිබේ.
- ✓ ශාන්ත මරියා ඩෙලාග්‍රේහි නැමැති තාපස කන්‍යාරාමයේ භෝජනාගාරයේ බිත්තියක ප්‍රෙස්කෝ සිකෝ ශිල්ප ක්‍රමයට (වියලි බදාමය මත) නිර්මාණය කර ඇත.
- ✓ සිතුවම මධ්‍යයේ ජේසුස් වහන්සේ හා දෙපස ගෝලයන් දොළොස් දෙනා සිතුවමට නගා ඇත. ජුදාස් නැමැති පාවාදෙන්නාගේ මුහුණෙහි කුතුහලය හොඳින් පෙන්වා තිබේ.

- ✓ විනය වර්ණ ගැන්වීමේ දී දුඹුරු වර්ගයේ ප්‍රභේද සහිත අඳුරු වර්ණ මාලාවක් ත්‍රිමාණ හා පර්යාලෝක ලක්ෂණ සහිතව යොදා ඇත.
- ✓ කියොරොස්කුරෝ වර්ණ කිරීමේ සිද්ධාන්තය අනුව වර්ණ ගන්වා තිබේ.

3. මොනාලිසා විනය

- ✓ ජ්‍යෝර්න්ස් නුවර ජීවත් වූ අවධියේ අදින ලද්දකි (ක්‍රි.ව.1503 – 1505) පොස්ලර් ලියක තෙල් සායමෙන් නිර්මාණය කර ඇත.
- ✓ ප්‍රැන්සිස් ජියෝ කොණ්ඩාගේ බිරිඳ වූ ලිසාගේ උඩුකය රුව දැක්වෙන බව එක් මතයකි.තවත් බොහෝ මත ඇත. පසුබිම පර්යාලෝක ලක්ෂණ සහිත භූමි දර්ශනයකි. මුහුණේ ආලෝකය මෙන්ම මද සිනහව හා බැල්ම සිතුවමට ගෙන දෙන්නේ ආකර්ශනයකි.

- ඩාවිංචි විසින් අදින ලද නිර්මාණ කිහිපයක්

- පහත සිතුවම් පිළිබඳව ඇගයීමක් කරන්න.

1. තේමාව.....
2. ශෛලිය.....
3. ආභාෂය.....
4. ශිල්ප ක්‍රමය.....
5. කලා ලක්ෂණ.....

1. තේමාව.....
2. ශෛලිය.....
3. ආභාෂය.....
4. ශිල්ප ක්‍රමය.....
5. කලා ලක්ෂණ.....

1. තේමාව.....
2. ශෛලිය.....
3. ආභාෂය.....
4. ශිල්ප ක්‍රමය.....
5. කලා ලක්ෂණ.....

විග්‍ර කලාව

10 ශ්‍රේණිය

පාඩම් ඒකකය :- 6.2.2

ගුරු භවතාගේ නම :- ආර්.නිසංසලා සඳමාලි

පාසල :- අම්/උභන ජාතික පාසල

කාර්ය පත්‍රිකාව

දෙව් මැදුරක අඳුරු මුල්ලක දමන ලද කිරිගරුඬින් කරන ලද ඉතා විශිෂ්ඨ ගණයේ මූර්තියකි. ඒ අසල දෙව් මැදුරට යන එන අයගේ කසු කුසුවකි.

අහා! මෙය නම් ඉතා විශිෂ්ඨ මූර්තියක්.

ඕ හැබෑමයි. කවුද දන්නාහැ මේ මූර්තිය කරන්න ඇත්තේ.....

ආ..... අපේ ගමේ සොහොන් ගල් කැටයම් කරන

බාසුන්නැහේගේ වැඩක්

මේ දෙබස දෙව් මැදුරේ හුන් තවකෙකුගේ කන වැකුණි. ඔහු වෙත කවරෙකු හෝ නොව, මේ කෘතියේ සැබෑ නිමැවුම්කරුවාය. රාත්‍රී කාලය ළඟා වන තෙක් සිටි ඔහු කටුවක් හා මිටියක් රැගෙන දේවස්ථානයට ඇතුළු වී තම විශිෂ්ඨ නිර්මාණයේ තම නම කෙටුවේය.

“මෙම මූර්තිය මයිකල් ආන්ජිලෝ වන මා විසින් නිර්මාණය කරන ලදී.”

ඉතින් දරුවානේ, මේ මූර්තිය තමයි රෝමයේ ශාන්ත පීතර දෙව් මැදුරේ අදටත් පවතින මියගිය පේසුතුමාගේ දේහය උකුළු මත හොවාගෙන සිටින ඔහුගේ මැණියන් වන මරියතුමිය දැක්වෙන පියෙටා නම් අතිවිශිෂ්ඨ කලා කෘතියයි. ඒ වගේම මයිකල් ආන්ජිලෝගේ නම සඳහන් කර ඇති එකම කලා කෘතියත් මේ පියෙටා නිර්මාණය පමණයි.

දුවේ, පුතේ, පුතරුද යුගයේ බිහිවූ විශිෂ්ඨගණයේ විග්‍ර හා මූර්ති ශිල්පියෙක් වන මයිකල් ආන්ජිලෝ දි ලොඩවිකෝ බුවෝනෙරොත්ති සයිමොකි නම් විශිෂ්ඨය පිළිබඳ තවදුරටත් ඉගෙන ගනිමු.

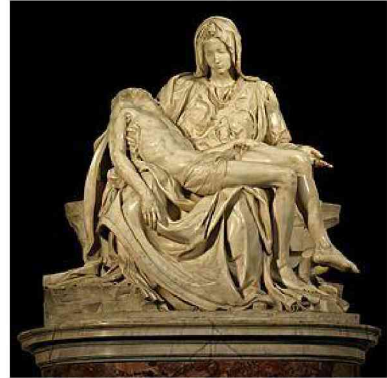
- මයිකල් ආන්ජිලෝ ක්‍රි.ව. 1475 ඉතාලිය ෆ්ලොරන්ස් නගරයේ කාසල් කැප්ටිස් නම් ස්ථානයේ දී උපත ලැබීය.
- ඔහු විග්‍ර, මූර්ති, හා කැටයම් කලාව හා වාස්තු විද්‍යාව සඳහා සහජ දක්ෂතාවයක් දැක් වූ අතර පුබුදු යුගයේ බිහි වූ විශිෂ්ට කලා ශිල්පියෙකු ලෙසින් හැඳින්විය හැකිය.
- ඔහු විසින් කිරිගරුඬ මාධ්‍යයෙන් කරන ලද විශිෂ්ඨ මූර්ති පහතින් දැක්වේ.
 - පියෙටා
 - ඩෙවිඩ්
 - මෝසෙස්
 - මියයන වහලා
 - කැරලිකාර වහලා
 - ii ජුලියස් පාප් තුමාගේ සොහොන් ගෙය

➤ බෲගස්හි මරිය මව්තුමිය

- මයිකල් ආන්ජිලෝ ශිල්පියා සිස්ටයින් දෙව් මැදුරේ අදිනලද සිතුවම් වලට අමතරව ශුද්ධ වූ පවුල නමින් කැන්වසය මත තෙල් සායම් මාධ්‍ය සිතුවමක්ද නිර්මාණය කර තිබේ.

පියෙටා (Pieta)

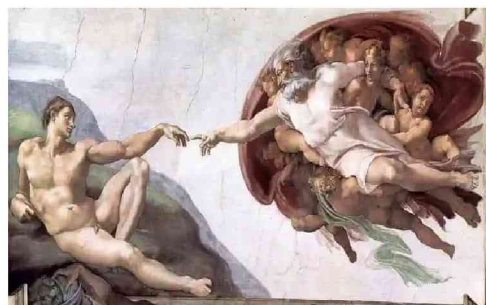
- මයිකල් ආන්ජිලෝ මෙම මූර්තිය නිර්මාණය සඳහා තේමා කරගෙන ඇත්තේ කුරුසියෙන් ඉවත් කරන ලද මියගිය ජේසුස් වහන්සේගේ අප්‍රාණික සිරුර මරිය මව්තුමිය විසින් උකුළෙහි භාවාගෙන සිටින ආකාරයයි.
- කිරිගරුඩ මාධ්‍යයෙන් මාධ්‍යයේ නෙළා ඇති මෙම පූර්ණ උන්නත මූර්තිය රෝමයේ ශාන්ත පිතර් දෙව් මැදුරේ ප්‍රදර්ශනය කර ඇත.
- ජේසුස් වහන්සේගේ අප්‍රාණික ශරීර ස්වභාවය තාත්ත්විකව හා මරියතුමියගේ සළුපිළි වල රිද්මයානුකූල බව ඉතා ස්වාභාවිකව කිරිගරුඩ මාධ්‍යයෙන් නිරූපණය කර ඇත.
- මව සහ පුතු සමවයස් ව දැක්වීමෙන් දිව්‍යමය ස්වාභාවය මතු කිරීමට උත්සාහයක් දරා ඇත.
- මානුෂිකත්වය පිළිබඳ අනුවේදනීය තත්ත්වය මෙම නිර්මාණයෙන් ධ්වනිත කරයි.

ඩේවිඩ් (David)

- ශක්තිය, නිර්භීතභාවය, මානව දයාව හා තාරුණ්‍ය යන ගුණාංග මෙම මූර්තියෙන් මැනවින් නිරූපිතය.
- කිරිගරුඩ මාර්ගයෙන් පූර්ණ උන්නතව නිර්මාණය කර ඇති මෙම ප්‍රතිමාව අඩි 14 අඟල් 3 පමණ උසින් යුතු නග්න පුරුෂ රුවකි.
- ග්‍රීක - රෝම මූර්ති සම්ප්‍රදායට අනුව මානව දේහයේ සුන්දරත්වය කඩවසම් බව හා රිද්මය ස්වාභාවිකව හා තාත්ත්විකව නිරූපණය කර ඇත.

ආදම් මැවීම (the creation of adam)

- මයිකල් ආන්ජිලෝ විසින් රෝමයේ සිස්ටයින් දෙව්මැදුරේ ප්‍රෙස්කෝ සිකෝ ශිල්ප ක්‍රමයෙන් නිර්මාණය කරන ලද වියන්තල සිතුවම් අතුරින් වැදගත් නිර්මාණයකි.
- මෙහි විශේෂත්වය වන්නේ දෙවියන් වහන්සේගේ රුව බොහෝ ක්‍රිස්තියානි ශිල්පීන්

විසින් නිරූපණය නොකරන ලද ලෙස සාමාන්‍ය මිනිස් රුවක් ස්වරූපයෙන් නිර්මාණය කර දැක්වීමයි.

- මෙම සිදුවීමෙන් නිරූපණය වන්නේ දේව දූතයන් සමඟ සිටින දෙවියන් වහන්සේ ආදම් වෙත ඇඟිල්ල දිගු කර සිටින අතර ආදම් විසින් දෙවියන් වහන්සේ වෙත අත දිගු කර සිටින ආකාරයයි.
- මෙහිදී දෙවියන් වහන්සේගේ මහලු ස්වරූපය සහ ආදම්ගේ කාරුණ්‍ය මැනවින් නිරූපණය කර තිබේ.
- ඔහුගේ මුර්ති වල දැකිය හැකි ශක්ති සම්පන්න හා ජවසම්පන්න බව මෙම විග්‍ර නිර්මාණයෙහි ද මැනවින් දැකිය හැකිය.

අන්තිම විනිශ්චය (last judgement)

- රෝමයේ වතිකානු නගරයේ සිස්ටයින් දෙව්මැදුරේ අල්තාර ය පිටුපස බිත්තියේ මෙම සිතුවම නිර්මාණය කර ඇත.
- ලොව විශාලතම ප්‍රෙස්කෝ සිකෝ සිතුවම ලෙස සැලකෙන මෙය අඩි 48 x 44 ජර්මාණයෙන් යුක්තය.
- මයිකල් ආන්ජිලෝ විසින් මෙම විග්‍රය ප්‍රධාන කොටස් 3 කට 3කට බෙදා එය ස්වර්ගය, මනුලොව හා පරලොව ලෙස සංකේතාත්මකව නිරූපණය කර ඇත.
- ශිල්පියාට ආවේණික වූ ස්වාභාවික හා තාත්වික ශෛලිය ලක්ෂණ සහිතව මෙම විග්‍රය සංරචනය කර තිබේ.
- එහිදී මිනිස් රූප වල කායික ලක්ෂණ හා ක්‍රියාකාරී ලක්ෂණ සමග හැඟීම් ප්‍රකාශනය මැනවින් නිරූපණය කර ඇත.

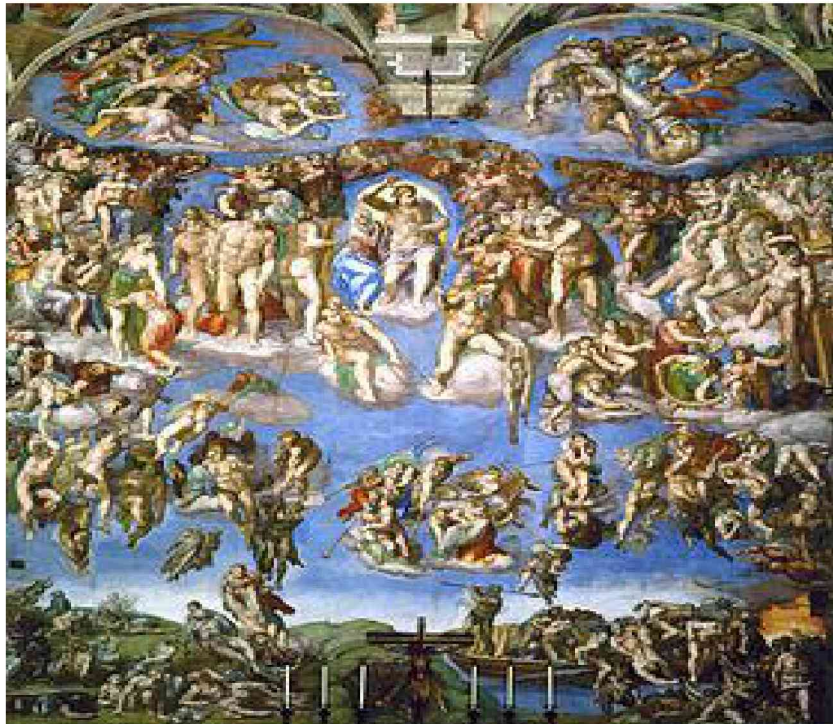
➤ හිස්තැන් පුරවන්න.

1. මයිකල් ආන්ජිලෝ ක්‍රි. ව.1475 ෆ්ලෝරන්ස් නගරයේ කාසල් කැප්ටස් නම් ස්ථානයේ උපත ලැබීය.
2. ඔහු විග්‍ර, මුර්ති, කැටයම් කලාව හා සඳහා සහජ දක්ෂතාවයක් පෙන්වීය.
3. මයිකල් ආන්ජිලෝ සිතුවම් අදින ලද්දේ දෙව් මැදුරේ ය.
4. පියෙටා කෘතියෙහි මව සහ පුතු සමවයස් දැක්වීමෙන් මතු කිරීමට උත්සාහයක් දරා ඇත.
5. රෝමයේ වතිකානු නගරයේ සිස්ටයින් දෙව්මැදුරේ අල්තාර පිටුපස බිත්තියෙහි සිතුවම නිර්මාණය කර ඇත.

➤ නිවැරදි පිළිතුර සඳහා (✓) ලකුණක් වැරදි පිළිතුර සඳහා (X) ලකුණක් යොදන්න.

1. මයිකල් ආන්ජිලෝ කිරිගරුඩ තම මුර්ති නිර්මාණය මාධ්‍ය ලෙස යොදා ගත්තේය. ()
2. ආන්ජිලෝගේ ශුද්ධ වූ පවුල සිතුවම කැන්වසය මත තෙල් සායමින් අඳින ලද්දේ ය. ()
3. මෝසෙස් ආන්ජිලෝගේ මුර්තියක් නොවේ. ()
4. ඩේවිඩ් කිරිගරුඩ මාධ්‍යයෙන් කළ අදි උන්නත නග්න පුරුෂ රුවකි. ()
5. සිස්ටයින් දෙව්මැදුරේ දෙව් මැදුරේ සිතුවම් ප්‍රෙස්කෝ සිකෝ ශිල්ප ක්‍රමයට නිර්මාණය කර ඇත. ()

➤ පහත සඳහන් කරුණු යටතේ මයිකල් ආන්ජිලෝ ශිල්පියාගේ නිර්මාණය ඇගයීමට ලක් කරන්න.

1. තේමාව :-
2. ශෛලිය :-
3. ආභාසය :-
4. ශිල්පක්‍රමය :-
5. කලා ලක්ෂණ
 - i. රූප හා හැඩතල භාවිතය :-
 - ii. භාව ප්‍රකාශනය :-

පාඩම් ඒකකය

6,2,3

10 ශ්‍රේණිය

ගුරුවරයාගේ නම

එස්.එච්. නන්දනී ස්වර්ණලතා

පාසල අම්/ගාමිණි මහ විදුහල

රූපයල් සන්සියො කියන්නේ ඉතාලියේ පුබුදු යුගයේ හිටිය අති දක්ෂ කලාකරුවන් තුන් දෙනෙකුගෙන් එක් කෙනෙක්. මොහු මයිකල් ඇන්ජලෝ සහ ලේනාඩෝ ඩාවින්චි ශිල්පීන් දෙන්නාගෙන් ඉගෙන ගෙනදැනුම වර්ධනය කර ගත් අයෙක්. මොහු 1483 වර්ෂයේ උර්බිගේ නගරයේ ඉපදිලා තියෙන්නේ මේ ශිල්පියාගේ නිර්මාණ වල ග්‍රීක රෝම කලා කෘති වල දකින්න ලැබෙන මූලික කලා ලක්ෂණ පේන්න තිබෙන බව දැනගන්න පුතේ දුවේ.

මේ ශිල්පියාගේ නිර්මාණ බොහෝමයක් තියෙනවා ඒ අතරින් කිහිපයක් මම කියන්නම්

1 ඇතන්ස් ගුරු කුලය චිත්‍රය

2 මැඩෝනා චිත්‍රය

3 තණ පිටියේ සිටින මැඩෝනා

4 මැඩෝනා ඩෙලා සේදියා කියන චිත්‍ර කීපයක් හොඳේ

දරුවන් මේ චිත්‍ර බොහොමයක් අතරින් ඔයාලට විෂය කරුණු සඳහා කරන්න තියන කොටස අතුරින් මැඩෝනා චිත්‍රය, තණ පිටියේ සිටින මැඩෝනා චිත්‍රය, ඇතන්ස් ගුරු කුලය චිත්‍රය යන චිත්‍ර කිහිපය පමණක් ඉගෙන ගනිමු. ඒ අතරින් ඇතන්ස් ගුරු කුලය චිත්‍රය ගැන කතාකරන විට පුතේ දුවේ පැරණි ග්‍රීක දාර්ශනික ගුරු කුලය තමයි

මේ චිත්‍ර යෙන් පෙන්වලා තියෙන්නේ. ප්ලේටෝ සහ ඇරිස්ටෝටල් සහ තවත් දාර්ශනිකයන් රැසක් හා සංවාදයේ යෙදී සිටින ආකාරය තමයි තේමාව වශයෙන් යොදාගෙන තියෙන්නේ. පුතේ දුවේ වර්ණ ලෙස දුඹුරු වර්ණයේ ප්‍රභේද අදුරු කහ වර්ණ වල විවිධ වූ ප්‍රභේද තඹ පාට සහ සුදු වර්ණ යොදාගෙන තියනවා චිත්‍රයේ උඩ කොටස ආරුක්කු කුලුණු වලින් යුක්තව පෙන්වලා තියනවානේද පරයාලොක න්‍යායන් පෙන්වාල තියනවා චිත්‍රය දෙස විමසීමෙන් බැලූ විට වාස්තු විද්‍යාත්මක නිර්මාණ වල ලක්ෂණ හොඳට පේන්න තියනවා නේද චිත්‍රය දිහා හොඳට බලන්න බලලා තේරුම් ගන්න. පැරණි ග්‍රීක රෝම සම්ප්‍රදායට අයත් මූර්ති ලක්ෂණ මෙම චිත්‍ර තුළින් පෙන්නුම් කරලා තියනවා.

ඊලගට දුවේ පුතේ රඟයල් ශිල්පියාගේ මැඩෝනා චිත්‍රය ගැන කතා කරමුකෝ

මැඩෝනා කියන්නේ මරිය තුමිය සහ ජේසු බිළිදා ඇතුළත්ව අදින ලද සියලුම චිත්‍ර හඳුන්වන්නේ මැඩෝනා නමිනි. මේ චිත්‍රය දිහා බලන්නකෝ තෙල් සායම් මාධ්‍යයෙන් තමයි වර්ණ කරලා තියෙන්නේ. කැන්වස් රෙද්දේ තමයි මේ ශිල්පියා චිත්‍ර ඇන්දේ මෙම චිත්‍ර ත්‍රීකෝනාකාර ආකෘතියක් මත රූප පිහිටුවා තිබීම විශේෂත්වයක් වෙනවා.

අනිත් චිත්‍රය තමයි තණ පිටියේ සිටින මැඩෝනා චිත්‍රය.

ඒ චිත්‍රයන් ඉස්සර වෙලා කතාකරපු චිත්‍ර වගේම මරිය තුමිය සහ ජේසු බිළිදා සහ ශාන්ත බැප්ටිස් ලදරුවා නිදහසේ සිටින අයුරු පෙන්වුම් කරලා තියනවා. මෙම චිත්‍රයෙන් පරයාලෝක ලක්ෂන පෙන්වලා තියනවා භූමි දර්ශනය (ගහ කොළ, මල් සහිත සැබෑ ගැමි පරිසරයක්) නිර්මාණය කරල තියනව වගේම සාමන්‍ය ගැහැණියක් ලෙසට මරිය තුමිය පෙන්වලා තියනවා. මෙම චිත්‍රයක් කැන්වස් රෙද්ද මත තෙල් සායමෙන් නිර්මාණය කර තියනවා ඇයගේ පිරුණු ශරීරය, මෘදු සොම්නස් හා සෙනෙහසින්, පිරුණු මුහුණකින් යුක්තව හැඟීම් බරව නිර්මාණය කරලා තියනවා නේද. හොඳට චිත්‍රය දිහා බලලා තේරුම් ගන්න දුවේ පුතේ. මේ චිත්‍රය දැනට තියනවා කියන්නේ ප්‍රංශයේ ලුවර් කෞතුකාගාරයේ.

දැන් පුතාලා දුවලා මේ ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු ලියන්න.

පහත චිත්‍ර හඳුනාගෙන වෙන් වෙන් වශයෙන් චිත්‍ර වල කරුණු පෙළගස්වන්න

- I. තේමාව
- II. ශෛලිය
- III. ආභාසය
- IV. ශිල්ප ක්‍රමය
- V. කලා ලක්ෂණ - රූප භාවිතය
වර්ණ භාවිතය
තලය භාවිතය
භාව ප්‍රකාශනය

පාඩම්/ඒකකය :- 7.1.1 (10 ශ්‍රේණිය)

ගුරුවරයාගේ නම:- එච්.ඒ.එන්.එස්.අඹේපිටිය. පාසල :- අම්/ ඩී.එස්.සේනානායක ජාතික පාසල

ගඩලාදෙණි විහාරය

දුවේ පුතේ..., අපි ඉගෙන ගන්නේ ගම්පොළ යුගයට අයත් ගඩලාදෙණි විහාරය ගැන.මේ විහාරයට සද්ධර්මනිලක විහාරය කියලත් කියනවා.හතරවන බුවනෙකබාහු රජුගේ කාලයට තමයි අයත් වෙන්නේ.මේ විහාරයේ නිර්මාණ කටයුතු ඒ කියන්නේ සැලැස්මේ ඉඳන් කළේ ධර්මකීර්ති කියන ස්වාමීන් වහන්සේගේ කීමට නැතිනම් අනුශාසනාව පරිදි සේනාධිලංකාර කියන ඇමතිගේ මූලිකත්වයෙන්.

ඉතිං දරුවනේ,මේ විහාරයේ ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පියා තමයි දකුණු ඉන්දීය ශිල්පියෙකු වූ ගනේෂ්වරාචාර්ය හා ඔහුගේ ගෝලයින්.මේ විහාරය තනි කලු ගලෙන් කරලා තියෙන්නෙ. ඒ වගේම මණ්ඩපය,අන්තරාලය හා ගර්භ ගෘහය කියලා කොටස් තුනකුත් තියෙනවා.පාදමෙහි නටත්තන්ගේ සහ වයන්තන්ගේ රූප පෙළක් කැටයම් කරලත් තියෙනවා.ඒවා ජීවි සහ චලනමය ස්වභාවයෙන් යුක්තයි. මෙතනදි චලනමය කියලා කියන්නේ සෙලවෙනවාට නෙවෙයි.හරියට නටමින් ඉන්නවා වගේ ජෙන තරමට ලස්සනට කැටයම් කරලා තියෙනවා.ඒ වගේම දොරටුව ඉදිරිපිට තුනු ඇඳුතු ගල් කුළුණු තුනකි.තුන් ඇඳුතු කියලා කියන්නෙ පුතේ ගල් කණු තුනක් එකට බද්ධ වෙලා තියෙනවා කියන එකට.මේ කුළුණු පහළ සිට ඉහළට යත්ම සිව්දස් (හතරස්) හා අටුස් හැඩයෙන් යුක්තය. මෙම සිව්දස් කුළුණෙහි පාදමෙහි හිස ඔසවා ගත් සිංහ රුවක් තියෙනවා.කණුවේ මුදුනතෙත් සිංහ රුවක් තියෙනවා.කණුවේ මැද ගවයෙකුගේ පිට සිටින මිනිස් රුවක්. ඒ වගේම, මාළුවෙකු පිට හිඳ ගත් මිනිස් රුවකුත් තියෙනවා.

දරුවනේ, මේ විහාරගේ වහලයත් විශේෂයි.මෙහි වහලය වෘත්තාකාරයි.දාගැබක හැඩය ගන්නවා. එයට "ගෙඩිගෙය " කියලත් කියනවා.මේ ලක්ෂණය නැතිනම් විදිහ දකුණු ඉන්දීය "විජය නගර් " ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පයේ ලක්ෂණයක්.මේ විහාරයේ තියෙන විශේෂ ලක්ෂණයක්න තමයි, විශාල කුළුණකට කුඩා කුළුණු සම්බන්ධ කිරීමට ගල් පටියක් යොදා ගැනීම.

ගඩලාදෙණි විහාරයේ තියෙන වැදගත් කලා නිර්මාණ මොනවද කියලා බලමු.

- 1) විජයෝත්පාය
- 2) ප්‍රතිමා ගෘහයේ ඇති බුදු පිළිමය

අපි දැන් විජයෝත්පාය ගැන කතා කරමු.

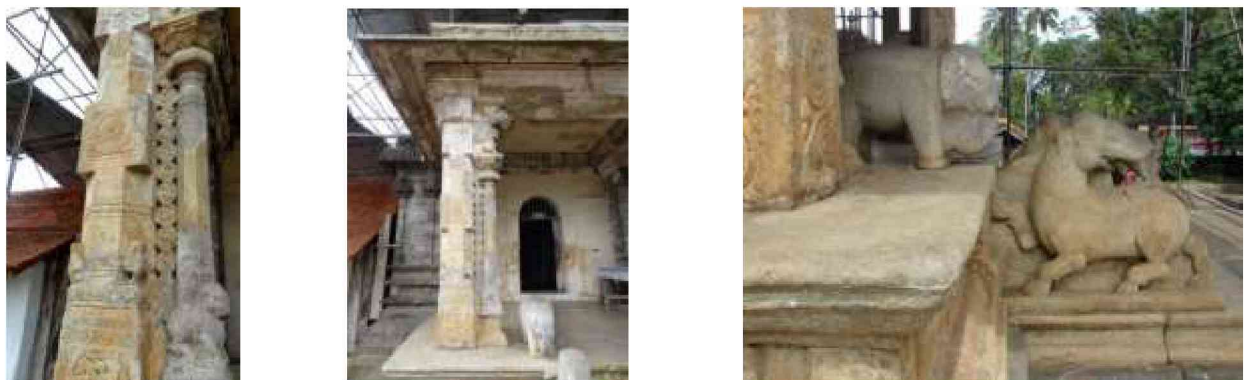
ගඩලාදෙණියෙහි තියෙන මෙය විහාර ගෙයකි.අඩි 12ක් පමණ උස අඩිතාලමක් මත තමයි ගොඩනගා තියෙන්නෙ.මෙහි ගලින් නිමවූ ප්‍රතිමා ගෘහ සතරක් දක්නට ලැබෙනවා.ඒ වගේම,මෙම ප්‍රතිමා ගෘහ සතරෙහි පියස්සෙහි කුඩා ස්තූප සතරක් ගොඩනගා තියෙනවා.මේවාට කියන්නේ පරිවාර ස්තූප කියලයි.ගොඩනැගිල්ලේ මැද ඉඳන් අඩි 40ක් පමණ උසින් තමයි පියස්ස නැතිනම් වහලය

තියෙන්නේ.එයට පහළින් ප්‍රධාන ස්තූපය පිහිටලා තියෙනවා.මෙම විහාරගෙයි පැති 8 කට මුහුණලා ඇත් රූප 8ක් ඉදිකොට තියෙනවා.

අපි දැන් බලමු විජයෝත්සවය මොනවගේද කියලා.

අපි දැන් බලමු තුන් ඇඳුතු ගල් කුළුණු.මේ ගල් කුළුණු තුන එක ගල් පටියකින් සම්බන්ධ කරලයි තියෙන්නේ. ඒ වගේම පහත ඇති තුන්වන ඡායාරූපයේ ඇත් රුවට පහළින් ඇත්තේ ගජ සිංහ රුවකි.ගජසිංහ- ඇත් හිසක් හා සිංහ ශරීරයකින් යුතු මනක:කල්පිත සත්ත්ව රුවකි.

අපි දැන් කතා කරන්නේ ප්‍රතිමා ශාභයේ තියෙන බුද්ධ රූප ගැන.

ගර්භ ශාභය,ප්‍රතිමා ශාභය නැතිනම් බුදු ගෙය තුල හිඳි පිළිමයක් හා හිටි පිළිම සතරක් තියෙනවා.මෙම ප්‍රතිමාවල මහනුවර යුගයේ කලා ලක්ෂණ තමයි පෙන්නුම් කරන්නේ.ඒ ලක්ෂණ විදිහට,මෙහි තියෙන හිඳි පිළිමය රත්වත් පැහැයෙන් වර්ණ ගන්වලයි තියෙන්නේ.බුදු පිළිමයට පිටුපසින් අලංකාර මකර තොරණක් දක්නට ලැබෙනවා.

- I. විවෘත දෙනෙත්
- II. දිය රැළි නැතිනම් තරංගාකාර විවරයේ රැළි
- III. හිස මත ඇති සිරස්පත
- IV. ධ්‍යාන මුද්‍රාව සහ වීරාසන ක්‍රමය, වගේ ලක්ෂණ දකින්න ලැබෙනවා.

ප්‍රතිමා ගෘහයේ ඇති හිඳි බුද්ධ ප්‍රතිමාව

පාඩම හොඳින් කියවා ,අවබෝධය ලබාගෙන ,රූප සටහන් මතකයේ තබාගෙන පහත දී ඇති ප්‍රශ්නවලට සාර්ථකව පිළිතුරු සපයන්න.

පහත සඳහන් ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.

➤ **පහත අංක 01 සිට 05 තෙක් අසා ඇති ප්‍රශ්න වලට නිවැරදි පිළිතුරු සපයන්න.**

- 1) ගඩලාදෙණි විහාරය කිනම් යුගයකට අයත්ද?
- 2) ගඩලාදෙණි විහාරය හඳුන්වන වෙනත් නමක් ලියන්න.
- 3) මෙම විහාරය නිමවා ඇත්තේ කිනම් මාධ්‍යයෙන්ද?
- 4) මෙම විහාරයේ ගෙඩිගෙය නමින් හඳුන්වන්නේ කිනම් අංගයද?
- 5) ගඩලාදෙණි විහාරයේ නිර්මාණ ශිල්පියා කවුද?

➤ **ප්‍රශ්න අංක 06 සිට 10 තෙක් අසා ඇති වාක්‍ය නිවැරදිනම් හරි(V) ලකුණද වැරදිනම් වැරදි ලකුණද(X) ඉදිරියේ ඇති තිත් ඉර මත යොදන්න.**

- 6) ගඩලාදෙණි විහාරය කර ඇත්තේ දෙවන බුවනෙකබාහු රජ සමයේදීය (.....)
- 7) සේනාධිලංකාර ඇමතිගේ මූලිකත්වයෙන් විහාරයේ නිර්මාණ කටයුතු කර ඇත. (.....)
- 8) විහාරයේ පියගැටපෙළ දෙපස ඇති කොරවක් ගල්වල ගජසිංහ රුව දක්වා ඇත. (.....)
- 9) මෙහි එකට බද්ධ වූ ගල් කුළුණු ආබද්ද කුළුණු නමින් හඳුන්වයි. (.....)
- 10) විහාරගෙයි වහලය හතරැස් හැඩය ගනී. (.....)

➤ **ප්‍රශ්න අංක 11 සිට 15 තෙක් දී ඇති වචනවල තේරුම ඉදිරියේ ඇති තිත් ඉර මත ලියන්න.**

- 11) තුනු ඇඳුතු -.....
- 12) ගෙඩි ගෙය -
- 13) මකරතොරණ -
- 14) තරංගාකාර හැඩය -
- 15) සිරස්පත -.....

පාඩම් / ඒකකය - - 7.1.2

10 ශ්‍රේණිය

ගුරුවරු වරයාගේ නම- ඩී එම් ඩී කල්පන

පාසල -අම්/ පොල්වත්ත මහා විද්‍යාලය

ලංකාතිලක විහාරය

දූවේ පුනේ ගම්පොළ යුගයේ ඉදි වූ ලංකාතිලක විහාරය පැන්හල්ගල නම් වූ ගල්තලාවක් මත ඉදිකර ඇත. සතරවන බුවනෙකබාහු රජු කාලයට (ක්‍රි.ව.1341 -1351) අයත් මෙම ගොඩනැගිල්ල සේනාධිලංකාර අමාත්‍යවරයාගේ උපදෙස් මත නිර්මාණය කරන ලද්දකි. ලංකාතිලක විහාරයේ නිර්මාණ ශිල්පියා වන්නේ ඉන්දියාවේ ස්ථපතිරායර නම් ශිල්පියායි.

වාස්තු විද්‍යා නිර්මාණ- ලංකාතිලක විහාරය

මෙම ගෘහ නිර්මාණය සඳහා ගඩොල් හා හුණු බදාම යොදා ගෙන ඇති අතර අතීතයේදී එය මහල් හතරකින් යුක්ත විය. පිටත බිත්තියේ නිර්මාණය කරන ලද ඇත් රූප හා පැන්නම් කුළුණු විහාරයට අලංකාරයක් ගෙන දෙන වාස්තු නිර්මාණ අංග වේ. ප්‍රතිමා ගෘහයට සම්බන්ධ කර සතර දිසාවේ සමන්, විභීෂණ, උපුල්වත්, කතරගම හා ගණ දෙවියන් උදෙසා සාදන ලද දේවාල පහක් හා ඒවායේ දේව ප්‍රතිමා දක්නට ලැබේ.

බුද්ධ ප්‍රතිමා

ප්‍රතිමා ගෘහයේ ඇති හිඳි බුද්ධ ප්‍රතිමාවේ දෙනෙත් විවෘතව මෙන්ම විවරයේ රැළි තරංගාකාරව යොදමින් බුදුන් වහන්සේගේ අධ්‍යාත්මික ගුණ සමුදායට වඩා බාහිර ලක්ෂණ පෙන්නීමට ශිල්පියා උත්සාහ ගෙන ඇත. එමෙන්ම ප්‍රතිමාව සෘජු දැඩි ප්‍රකාශනයක් පිළිබිඹු කරයි. විරාසන ක්‍රමයට වැඩ හිඳින බුදු පිළිමයෙහි ධ්‍යාන මුද්‍රාව මෙන්ම උෂ්ණිෂය මත සිරස් පත නිර්මාණය කර තිබීම දැකිය හැකිය. මල්කමින් හා ලියකමින් සරසන ලද මකර තොරණක් වර්ණවත් ප්‍රතිමාවට පිටුපසින් නිර්මාණය කර ඇත.

සිතුවම්

මහනුවර යුගයේ සිතුවම් සම්ප්‍රදායට නෑකම් කියන ලංකාතිලක විහාර සිතුවම් අතර සුවිසි විවරණය සොලොස්මස්තානය, සත්සතිය ආදී සිතුවම් වැදගත් ස්ථානයක් ගනී. එසේම කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජු හා සේනාධිලංකාර අමාත්‍යවරු විග්‍රණයකර තිබීම දැකිය. පාරම්පරික සැරසිලි මෝස්තර අතර මෙහි වියත් තලයේ නිර්මාණය කර ඇති සිව් හංස පූට්ටුව මෙන්ම අලංකාර ලියවැල් මෝස්තර විශිෂ්ට නිර්මාණ වශයෙන් සැලකේ.

ලංකාතිලක රජ මහා විහාරය

බුද්ධ ප්‍රතිමා

සුරිසි බුදුරුවන්ගේ නිර්මාණ අතර
"කෝණාංක සුරිසි"

සිව් කාස සුරිසි

sirisaraweb

© Samarasinghe NH

පහත සඳහන් ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සපයන්න.

❖ අංක 01 සිට 05 දක්වා ඇති වාක්‍ය වල හිස්තැන් පුරවන්න.

1. ලංකාතිලක විහාරයයුගයේ ඉදි වූ විහාරයකි.
2. මෙම ගොඩනැගිල්ලඅමාත්‍යවරයාගේ උපදෙස් මත නිර්මාණය කරන ලද්දකි.
3. ලංකාතිලක විහාරයරජුගේ කාලයට අයත් වේ.
4. එය නිර්මාණය කරනු ලැබූ ශිල්පියා වන්නේය.
5. මහනුවර සම්ප්‍රදායට අයත් ලංකාතිලක විහාර සිතුවම් අතර විවරණය විශ්‍රයද වේ.

❖ අංක 06 සිට 10 තෙක් දී ඇති ප්‍රශ්න වලට F,G,H,I,J, යන රූප සටහන් ඇසුරින් පිළිතුරු සපයන්න

F

G

H

I

J

6. F අක්ෂරයෙන් දැක්වෙන රූපය හඳුන්වන්නේ කවර නමකින්ද.....
7. G අක්ෂරයෙන් දැක්වෙන රූපය හඳුන්වන්නේ කවර නමකින්ද.....
8. H අක්ෂරයෙන් දැක්වෙන රූපය හඳුන්වන්නේ කවර නමකින්ද.....
9. I අක්ෂරයෙන් දැක්වෙන රූපය හඳුන්වන්නේ කවර නමකින්ද.....
10. J අක්ෂරයෙන් ගොඩ නැගිල්ලේ කිනම් අංගයක් හැඳින්වේද

❖ ප්‍රශ්න අංක 11 සිට 15 තෙක් දී ඇති වචනවල අර්ථය පැහැදිලි වන සේ සම්පූර්ණ වාක්‍ය බැගින් ලියන්න

11. පැන්හල් ගල
12. ද්වාතිදේව
13. තරංගාකාර
14. පැන්නුම් කුළුණු
15. ලියකම්

පාඨම :- 7.1.3 -

ගුරුවරයාගේ නම :- S.W.A සරණාරුවන්ති

10 ශ්‍රේණිය

පාසල - අම්/වුචංගලමහාවිදුහල

- ✓ දුවේ පුනේ අපි අද අපි ඉගෙන ගන්න යන්නේ අම්බැක්කේ දේවාලය ගැන. ඉතින් මේ දේවාලයේ ඇති කැටයම් කලාව ගැන ඉගෙන ගැනීමේදී විශාල කරුණු ප්‍රමාණයක් අපට ඉගෙන ගන්න තියෙනවා
- ✓ ඉතින් ඒ අතරින් ඔයාලට වැදගත්ම කොටස බොහෝම ලේසියෙන් මතක තබා තියාගන්න පුළුවන් විදිහට කරුණු කෙටි කරලා රූප සටහන් වැඩි ප්‍රමාණයක් ඇතුලත් කලේ ඔයලට මතක තබා තියාගන්න ලේසි වෙන්න
- ✓ දරුවනේ බලන්න මේ විදිහට ඔයාලට මතක තබා ගන්න ලෙසිද කියලා
- ✓ බෙර වයන්නෙකු දුටු සිහිනයක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස කතරගම දෙවියන් උදෙසා අම්බැක්ක දේවාලය නිර්මාණය කල බව පන ප්‍රවාදයේ සඳහන් වේ. තුන්වන වික්‍රමබාහු රජ දවස දෙල් මඩ මූලාචාරි සහ ඔහුගේ ගෝලයින් විසින් මෙම දේවාලයේ නිර්මාණකට යුතු කර ඇත. ගම්පොල යුගයේ ඉදිවූ අම්බැක්ක දේවාලය මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ උඩුනුවර මැද පලාත කෝරලයේ පිහිටා ඇත.

අම්බැක්කේ දේවාලය - ගම්පල යුගය

ගම්පල රජ කළ 3 වන වික්‍රමබාහු රජු විසින් 11 වන සියවසේ දී අම්බැක්ක දේවාලය ඉදිකරන ලද්දේ සැලකේ.

දෙල් මඩ මූලාචාරි ප්‍රධාන ගෝල පිරිස විසින් නිර්මාණ කටයුතු කරනු ලැබ ඇත.

මෙම දේවාලය ඉදි කර ඇත්තේ කතරගම දෙවියන් වෙනුවෙනි.

අම්බැක්ක දේවාලය කොටස් ගණනාවකින් සකස් වී තිබේ. ඒ අතුරින් පහත ස්ථාන කැටයම් සම්බන්ධයෙන් වැදගත්ය

01. දිග්ගෙය හෙවත් හේවිසි මඩුව -

මෙහි ලි කණු 32 කි. ඒවායේ සතර පැත්තේ පනේල කැටයම් 128 ක් ඇත.

02. වාහලේකඩ මණ්ඩපය

මෙහි ලි කණු 10 කි. ඒවායේ සතර පැත්තේ පනේල කැටයම් 40 කි

0. මඩොල් කුරුපාව

මෙහි වැදගත් ගෘහ නිර්මාණාංගයකි. වහලයේ පරාල 26 ක් එක් ලි ඇණකට සම්බන්ධ වන අයුරින් ඉදි කර ඇත.

අම්බැක්කේ දේවාලයේ කැටයම් සඳහා ගම්මාලු, පිහිඹියා, යන දැව වර්ග භාවිත කර ඇත.

කැටයම් සංරචනය කර ඇත්තේ වතුරසාකාර පතේලි තුළය.

සෑම කැටයමක් වටා ම අලංකාර ජානමිතික රූපි සැරසිලි මාලාවකි.

ජනප්‍රවාදයේ එන පරිදි බෙර වයන්තෙකු උඩු සිහින්යක ප්‍රතිමාවක් ලෙස කතරගම දෙවියන් උදෙසා ඇතිබැක්ක දේවාලය නිර්මාණය කළ බව සඳහන් වේ.

මෙහි කැටයම් ප්‍රධාන කාණ්ඩ පහක් යටතේ වර්ග කළ හැකිය.

01- කල්පිත සත්ත්ව රූප

සෙරුණේඩ පක්ෂියා, සෙරුණේඩ පක්ෂියා, අසාදාද ලුහුණායා, සෙරුණේඩ පක්ෂියා, සප්තරූප, සිදුරු රූපය

සෙරුණේඩ පක්ෂියා කිතුරු රූපය ඇත්තෙකු ලුහුණියා සැරසෙන්නේයා වෘෂභ කුසුද්ජරය ගුප්තියා

02- සත්ත්ව රූප

සිංහයා, හස්තියා, හංසියා

03. සමකාලීන සමාජීය හා ජන ජීවිතය තේමා

රහත් වයන්තා, මල්ලව පොරය, දරණා හා පොරගණ හා

විදේශීය හේවායා, දේශීය හේවායා, රහත් වයන්තා, දුරුවාට කිරි පොවන මව, නළගන, මල්ලව පොරය

04-වාරි මෝස්තර (ලිස්තර)

අරිමවුව, ගල් බිංදුව, කුන්දිරික්කන් වැනි නිර්ජීව මෝස්තර

කෙළුම් මල් ලියවැල් වැනි උද්භිත මෝස්තර

05. මල්කම් සහ ලියකම්

ලියවැල, බිනරමල, නෙළුම් මල

මල්ලව පොරය, නළගන රූව, හස්තිකුම්භ විදාරණය, විදේශීය සොල්දාදුවා වැනි කැටයම් මෙහි ඇති සෙසු ප්‍රකට තේමා වේ.

වෘෂභ කුසුද්ජරය හස්තිකුම්භ විදාරණය

❖ 1 සිට 2 තෙක් දී ඇති ප්‍රශ්න වලට වඩාත් සුදුසු පිළිතුර තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න

1) ගම්පොළ යුගයේ නිර්මාණයක් වන අම්බැක්ක දේවාල කැටයම්

1. සම්මත හා කල්පිත සැරසිලි ඇසුරෙන් නිර්මාණික අල්පෝන්නත කැටයම් වේ.
2. සම්මත සැරසිලි, කල්පිත රූ හා මානව රූ අල්පෝන්නතව නෙලා ඇත.
3. ස්වාභාවික හා කල්පිත රූ සටහන් අල්පෝන්නතව නෙලා ඇත
4. පුෂ්පලතා හා සත්ව මෝස්තර ගැඹුරට භාරා ඇත.

2) අම්බැක්කේ ශිල්පීන්ගේ කැටයම් මිනීමය වඩාත් කැපී පෙනෙනුයේ

1. මඩොල් කරුපාව නිසා ය.
2. සිවුරැස් පනේල කැටයම් නිසා ය.
3. පේකට කැටයම් නිසා ය.
4. කැටයම් නෙලා ඇති ශිල්ප ක්‍රම නිසා ය.

❖ 3 සිට 4 තෙක් දී ඇති වචනවල අර්ථය පැහැදිලිව නිසේ සම්පූර්ණ වාක්‍ය බැගින් ලියන්න

3) මඩොල් කරුපාව

4) පනේල

❖ පහත සඳහන් ඡායාරූපය ඇසුරු කරගෙන 5 සිට 9 තෙක් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න

- 5) මෙම ඡායාරූපයෙන් දැක්වෙනුයේ _____ න් උපුටා ගන්නා ලද්දකි.
- 6) මෙහි නිර්මාණශීල්පියා ලෙස _____ ට ජාතියේ ගෞරවය හිමිවේ.
- 7) මෙම කැටයම _____ නමින් හැඳින්වේ.
- 8) මෙහි සමස්ථ නිර්මාණය සඳහා යොදාගෙන ඇත්තේ _____ මාධ්‍යයි.
- 9) _____ යුගයේ රජ කල තුන්වන වික්‍රමබාහු රජ දවස ඉදිවූ නි යැයි සැලකේ.

❖ 10 සිට 15 තෙක් ප්‍රශ්නවලදී ඇතිවැනි වල හිස්තැනට සුදුසු වචනය යොදා හිස්තැන් පුරවන්න

- 10) අම්බැක්ක දේවාලයේ පරාල 26ක් සම්බන්ධ කරමින් යොදන ලද _____ හෙල කලාකරුවාගේ ගෘහනිර්මාණ කලාවේ අපූර්වත්වය නිරූපනය කරන්නකි.
- 11) ගම්පොළ යුගයේ දී දෙල් මඩ මූලාචාරීන් විසින් දැව මාධ්‍යය භාවිතයෙන් නිමවන ලද වාස්තු විද්‍යානිර්මාණය _____ නමින් හඳුන්වයි.
- 12) දැව මාධ්‍යයේ ස්වාභාවය රැකගෙන පරිදිකරන ලද මෙම කැටයම _____ ශිල්ප ක්‍රමය අනුව නෙලා ඇත.
- 13) අම්බැක්ක දේවාලයේ ඇති කැටයම් වල පනේල වටා අරිම්බුව හා _____ යන මෝස්තර යොදා ඇත.
- 14) මෙම ලී කැටයම් අතර සුවිශේෂී නිර්මාණ ලෙස සැලකෙනුයේ සමකාලීන _____ සම්බන්ධ අවස්ථා නිරූපණය කරන කැටයමය.
- 15) අම්බැක්කේ දේවාලයේ ලී කැටයම් _____ හා _____ දැවයෙන් නිර්මාණය කර ඇත.

පාඨමි / ඒකකය - 7.2.1

10 ශ්‍රේණිය

ගුරුවරු වරයාගේ නම- ඩී එම් ඩී කල්පන

පාසල -අම්/ පොල්වත්ත මහා විද්‍යාලය

සංකඩගල දළදා වරුණ

ආදරණීය දුටුවේ පුතේ අද අපි කතා කරන්නේ ශ්‍රී ලාංකීය බෞද්ධ ජනතාවගේ මුදුන් මල්කඩ බදු ශ්‍රී දළදා මාලිගාව පිළිබඳවයි. ශ්‍රී දළදා මාලිගාව විවිධ ප්‍රතිසංස්කරණයට භාජනය කරමින්, දෙවන විමලධර්මසූරිය රජතුමා විසින් ක්‍රි. ව (1687 – 1707) ගොඩනඟා ඇති බව සඳහන් වේ. දළදා මාලිගාවට අයත් ගොඩනැගිලි සංකීර්ණය දළදා මැදුර, මගුල් මඩුව, පත්තිරිප්පුව, උල්පැන්ගේ, දියතිලක මණ්ඩපය, මුලාදැනි මන්දිරය ආදී වශයෙන් නම් කළ වාස්තු විද්‍යාත්මක නිර්මාණ රැසකින් යුතු වේ.

මගුල් මඩුව

පත්තිරිප්පුව

උල්පැන්ගේ

දියතිලක මණ්ඩපය

දළදා මැදුර

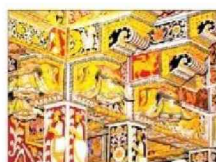
මගුල් මඩුව - රජතුමා හා ඇමතිවරු රැස් වන ස්ථානය, පත්තිරිප්පුව - රජතුමා මහජනතාව අමතන ස්ථානය , උල්පැන්ගේ - රජතුමාගේ බිසෝවරු ස්නානය කරන ස්ථානය

දුටුවේ පුතේ මෙහි ඇති සුවිශේෂී ගෘහ නිර්මාණ අංගය වන්නේ පත්තිරිප්පුවයි. අටපට්ටම් හැඩයෙන් යුතු මෙම ගොඩනැගිල්ල වටා ජේශාවන් ඇති අතර කවුළු, කුළුණු හා ගරාදි වැට්ටල් ක්‍රමානුකූලව නිර්මාණය කර තිබේ.

පත්තිරිප්පු නිර්මාණය කරනු ලැබූ ශිල්පියා වන්නේ දේවේන්ද්‍ර මූලාවාර්ත්ය.

ඒ වගේම ශ්‍රී දළදා මාලිගාවේ මහනුවර සම්ප්‍රදායට අයත් සිතුවම් රැසක් දකින්න පුළුවන්. ඒ අතර ලියකම් (ලිය වැල්) මල්කම් හා (මල්කම් ලෙස හඳුන්වන්නේ විවිධ මල් වර්ග නිර්මාණශීලීව ඇද ඇති ඒවා, කතිරමල, නෙළුම් මල, කඩුපුල්මල, සීත මල, වැටකේ මල ආදිය) කල්පිත රූප (ඒ කල්පිත රූප කියන්නේ හිතින් මවා ගත්ත රූප- සරපෙන්දා, ගජසිංහ, මකරා ආදී රූප වලට දරුවන්) සුවිශේෂී වෙනවා.

පහත මාලයේ දැකිය හැකි භංස පුවටුව දළදා පෙරහැර පැරණි සිතුවම් වේ.

ඒ වගේම දරුවන් මහනුවර යුගයේ දක්නට ලැබෙන හොඳම සඳකඩ පහණ දළඳා මාලිගාවේ දක්නට ලැබෙනවා. ත්‍රිකෝණාකාර හැඩයක් ගන්නා මෙම සඳකඩපහණ මධ්‍යයේ මදක් උස්වූ පද්මයක් හා දෙපස මල්කම් ලියකම් දැකිය.

දෙවන විමලධර්මසූරිය රජතුමා

පහත සඳහන් ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සපයන්න.

❖ අංක 01 සිට 05 දක්වා ඇති වාක්‍ය වල හිස්තැන් පුරවන්න.

1. ශ්‍රී ලාංකීය බෞද්ධ ජනතාවගේ ශ්‍රී දළඳා මාලිගාව ලෙස හඳුන්වයි.
2. ශ්‍රී දළඳා මාලිගාව රජතුමා විසින් ගොඩනඟා ඇති බව සඳහන් වේ.
3. ශ්‍රී දළඳා මාලිගාවේ සුවිශේෂී ගෘහ නිර්මාණ අංගය වන්නේයි.
4. එය නිර්මාණය කරනු ලැබූ ශිල්පියා වන්නේය.
5. මහනුවර සම්ප්‍රදායට අයත් සිතුවම් රැසක් ඇති අතර ලියකම්රූප සුවිශේෂී වේ

❖ අංක 06 සිට 10 තෙක් දී ඇති ප්‍රශ්න වලට F,G,H,I,J, යන රූප සටහන් ඇසුරින් පිළිතුරු සපයන්න

F

G

H

I

J

6. F අක්ෂරයෙන් දැක්වෙන ගොඩනැගිල්ල හඳුන්වන්නේ කවර නමකින්ද.....
7. G අක්ෂරයෙන් දැක්වෙන ඉදිකිරීම හඳුන්වන්නේ කවර නමකින්ද
8. H අක්ෂරයෙන් දැක්වෙන්නේ කුමන යුගයක නිර්මාණයක්ද
9. I අක්ෂරයෙන් දැක්වෙන ගොඩනැගිල්ල කුමක් සඳහා භාවිතා කළේ ද
10. J අක්ෂරයෙන් කවුරුන් දැක්වෙයි ද

❖ ප්‍රශ්න අංක 11 සිට 15 තෙක් දී ඇති වචනවල අර්ථය පැහැදිලි වන සේ සම්පූර්ණ වාක්‍ය බැගින් ලියන්න

11. උල්පැන් ගෙය
12. පත්තිරිප්පුව
13. කල්පිත රූප
14. මල්කම්
15. ලියකම්

පාඩම්/ඒකකය :- 7.2.2(10 ශ්‍රේණිය)

ගුරුවරයාගේ නම:- එච්.ඒ.එන්.එස්.අඹේපිටිය. පාසල :- අම්/ ඩී.එස්.සේනානායක ජාතික පාසල.

මැදවල ටැම්පිට විහාරය

දුවේ පුතේ,අපි අද ඉගෙන ගන්නේ මහනුවරට ආසන්නයේ මැදවල කියන ගමේ තියෙන ටැම්පිට විහාරය ගැන.අපි බලමු මුලින්ම මොකක්ද මේ ටැම්පිට විහාරයක් කියන්නෙ කියලා.පුතේ, වැඩිය උස් නොවු කෙටි ගල් කණු මතගොඩනගන ලද නැතිනම් ඉදිකරන ලද විහාර අපි ටැම්පිට විහාර කියලා හඳුන්වනවා.

එතකොට මේ මැදවල විහාරයේ තියෙන ගල් කණුවක උස අඩි 1 යි අහල් 8ක් වෙනවා.මේ වගේ ගල් කණු 34 ක් යොදාගෙන ඒ මත තමයි මේ විහාරය ගොඩනගලා තියෙන්නෙ. මේ විහාරයේ ඇතුලත බිත්ති වල විත්‍ර දකින්න ලැබෙනවා.මේ විත්‍ර මැද මහනුවර සම්ප්‍රදායට අයත් වෙන්නේ.ඒ කියන්නෙ පුතේ..අපි මහනුවර යුගයේ විත්‍ර ප්‍රධාන ලෙස කොටස් දෙකකට බෙදනවා.ඒවා තමයි උඩරට හා පහතරට කියන සම්ප්‍රදාය නැතිනම් වර්ග දෙක.මැදවල විහාරයේ විත්‍ර මේ අතරින් උඩරට සම්ප්‍රදායටයි අයත් වෙන්නේ.

පුතේ, මේ විත්‍ර තීරු සංරචනය නැතිනම්,බිත්තිය තීරු කිහිපයකට තිරස් අතට බෙදලා ඒ තීරු වල තමයි විත්‍ර ඇඳලා තියෙන්නෙ.ඒකට තමයි අපි කියන්නෙ තීරු සංරචනය කියලා.ඉතා සියුම්ව,ලස්සනට මේ විත්‍ර ඇඳලා තියෙනවා.

මේ විත්‍රවල මාතෘකා විදිහට ජාතක කතා සහ සත් සතිය විශේෂ වෙනවා.ජාතක කතා අතර වෙස්සන්තර ජාතකය හා උරග ජාතකය විශේෂ තැනක් ගන්නවා.

අපි දැන් බලමු මේ විත්‍රවල දකින්නට ලැබෙන විශේෂ ලක්ෂණ මොනවද කියලා.

1. පාර්ශව දර්ශී බව (රූප පැත්තකට හැරුණු ආකාරයට ඇඳ තිබීම)
2. අඛණ්ඩ කථන ක්‍රමය (විත්‍රයක් නොකඩවා ගලාගෙන යන ආකාරයට එකම චරිතය තැන් තැන්වල යොදමින් කතාන්දරයක් සේ කියා පෑම)
3. ද්විමාන ලක්ෂණ සහිත පැතැලි වර්ණ භාවිතය (වර්ණ කිරීම තුල අඳුර එළිය නොදක්වා වර්ණ කිරීම)
4. ප්‍රෙස්කෝ සිකෝ ශිල්ප ක්‍රමය (වියළි හුණු බදාමය මත බනිජ වලින් තනා ගන්නා ලද වර්ණ වලින් ඇඳීමේ ශිල්ප ක්‍රමය)

5. රූප වටා එහි නිමාව පෙන්වන සියුම් රේඛාකරණය
6. පසුබිම සඳහා අඳුරු රතු පැහැයට හුරු ගුරු වර්ණය යෙදීම
7. පසුබිමේ අවකාශය නැතිනම් හිස් බව පිරවීමට විවිධ සැරසිලි මෝස්තර ඇඳ දැක්වීම
8. විග්‍රයේ පරිමාණය හා පර්යාලෝකය හෙවත් ළඟ ඇති වස්තුව විශාලවත් ඇතට යන විට කුඩාවටත් පෙන්වීම නොසලකා හැර තිබීම

අපි දැන් බලමු මැදවල ටැම්පිට විහාරය හා එහි ඇති සිතුවම් කිහිපයක්.

අඩි 1 යි අඟල් 8 ක් උස්වූ ගල් කණු මත ඉදිකළ විහාර ගෙය

මැදවල වැම්පිට විහාරයේ ඇති සිතුවම්.

වෙස්සන්තර ජාතකයේ කොටසක්

රහතන් වහන්සේලාගේ රූප

පහත අසා ඇති ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.

අංක 01 සිට 05 තෙක් ප්‍රශ්න වලට නිවැරදි පිළිතුර ඉදිරියේ ඇති තිත් ඉර මත ලියන්න.

1. මැදවල වැම්පිට විහාරය අයත් වනුයේ කිනම් දිස්ත්‍රික්කයකටද?.....
2. වැම්පිට විහාරයක් යනු කුමක්ද?
3. මැදවල වැම්පිට විහාරය ගොඩ නගා ඇති ගල්කණු වල උස කීයද?.....
4. මැදවල වැම්පිට විහාර සිතුවම් තේමාත්මකව කොටස් දෙකකට බෙදේ. ඒ මොනවාද?
.....
5. මැදවල වැම්පිට විහාර සිතුවම් අයත් සම්ප්‍රදාය කුමක්ද?.....

අංක 06 සිට 10 තෙක් ප්‍රශ්න වලට නිවැරදි පිළිතුර හරි නම්() ලකුණද වැරදි නම් () ලකුණද ඉදිරියේ ඇති තිත් ඉර මත යොදන්න.

6. මැදවල වැම්පිට විහාරයේ සිතුවම් ඇඳ ඇත්තේ තීරු සංරචනයටයි (.....)
7. මැදවල වැම්පිට විහාරයේ සිතුවම්වල ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ හොඳින් පෙන්වා ඇත (.....)

8. මැදවල වැම්පිට විහාරයේ සිතුවම්වල පර්යාලෝක ලක්ෂණ නොසලකා හැර ඇත (.....)

9. මැදවල වැම්පිට විහාරයේ සිතුවම් අතර උරග ජාතකයද දැකිය හැක (.....)

10. මැදවල වැම්පිට විහාරයේ සිතුවම් සිරස් තීරුවල ඇඳ ඇත (.....)

අංක 11 සිට 15 තෙක් ප්‍රශ්න වල දී ඇති වචන වල අර්ථය පැහැදිලි වන සේ ඉදිරියේ ඇති තිත් ඉර මත ලියන්න.

11. ප්‍රෙස්කෝ සිකෝ-

.....

12. අඛණ්ඩ කථන ක්‍රමය-

.....

13. තීරු සංරචනය-

.....

14. ද්විමාන ලක්ෂණ-

.....

15. පර්යාලෝකය -

.....

විග්‍ර කලාව

10 ශ්‍රේණිය

පාඩම් ඒකකය :- 7.2.3. දෙගල්දොරුව රජමහා විහාරය

ගුරු භවතාගේ නම :- ආර්.නිසංසලා සඳමාලි

පාසල :- අම්/උභන ජාතික පාසල

කාර්ය පත්‍රිකාව

දිනක් දෙවරගම්පල සිල්වත් තැන පලංවියේ නැග විහාර විනයක් අදිමින් සිටියේ ය. මුවේ තිබූ බුලත් හපය දැන් ඉවත දැමීමට ඔහුට උවමනා විය. ඔහු බුලත් හපය ඉවතට ගෙන පහළ සිටි ගෝලයාගේ අත මත තැබූයේ මඳක්වත් පිටුපස නොබලාය. එතරම් ඔහු විනය ඇදීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කොට සිටියේය. එහෙත් අවසනාවක මහත, පහළ සිටියේ ගෝලයා නොව තුන්හෙළයට රජු වූ කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජුය. තම බුලත් හපය ඉවතට ගෙන ගොස් ඉවතට දැමූයේ රජු බව දැනගත් සිත්තරා රජු ඉදිරියේ වැද වැටී සමාව ඇයදියා. රජු ඔහුගේ සිත සනසා බිය තුරන් කොට තව දුරටත් සිතුවම් කරණයේ යෙදෙන ලෙස පැවසුවා.

දුවේ, පුතේ, ඔයාලා දන්නවාද මේ සිදුවීම වුණේ කොහෙදී ද කියලා ? නැහැ නේද? ඒක සිද්ධ වුණේ මහනුවර යුගයේ දී දෙගල්දොරුව රජමහා විහාරයේ විග්‍ර ඇන්ද දෙවරගම්පල සිත්තරාට තමයි මේ සිදුවීමට මුහුණ දෙන්න වුණේ. දෙගල්දොරුව විහාරය කියන්නේ, මහනුවර යුගයේ ඉදිවුණ ලෙන් විහාර අතුරින් ඉතා වටිනා සිතුවම් රැසක් සහ තවත් කලා අංග වන සඳකඩ පහණ, පෙතිකඩ විග්‍ර ආදිය රැගත් සුවිශේෂී කලාගාරයකි.

දුවේ, පුතේ, අපි දෙගල් දොරුව විහාරය පිළිබඳ තවදුරටත් සොයා බලමු.

දෙගල්දොරුව රජමහා විහාරය

- ලෙන් විහාර වර්ගයට අයත්, මහනුවර යුගයේ සිතුවම් හමුවන සුවිශේෂී ස්ථානයකි.
- කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජතුමා (ක්‍රි.ව.1747 - 1782) විසින් මෙම ලෙන් විහාරය ගොඩනගන ලදී.
- දෙවරගම්පල සිල්වත්තැන මෙහි සිතුවම් ඇඳ ඇති අතර, කොස්වත්තේ සිත්තර නයිදේ හා නීලගම පටබැන්දා මොහුට සහාය වී ඇති බව පොත පතෙහි සඳහන් වේ.
- ගර්භගෘහයට ඇතුළුවන දොරටුව දෙපස ඇති තීරු විග්‍ර සංවරන අතර වෙස්සන්තර ජාතකය හා සුතසෝම ජාතකය සුවිශේෂී නිර්මාණ වශයෙන් දැක්වේ.
- විශේෂයෙන් වෙස්සන්තර ජාතක කතාව තුළ ගැබ්ව ඇති ඇලි අතු දන්දීම දැක්වෙන විනය විශිෂ්ට නිර්මාණයක් වශයෙන් සැලකේ.
- ඇතුන්ගේ සජීවී වලනය හා රිද්මය නිරූපණය ඊට හේතු වේ.

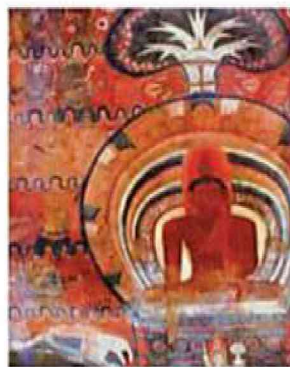

සිතුවම් නිර්මාණ ආශ්‍රිත දැකිය හැකි ප්‍රධාන ලක්ෂණ

- කිරු විග්‍ර සංවර්තවල අඛණ්ඩ කථන ක්‍රමය හා පාර්ශව දර්ශී රූප
- ද්විමාන ලක්ෂණ සහිත පැතලි වර්ණ භාවිතය හා පසුබිම සඳහා අඳුරු රතු වර්ණය භාවිතය
- වර්ණ සඳහා කහ, කොළ, රතු, කළු, සුදු වර්ණ භාවිතය
- ප්‍රෙස්කෝ සිකෝ හෙවත් වියළි බදාම මත සිතුවම් ඇඳීමේ ශිල්ප ක්‍රමය
- රූප වටා නිමාව දක්වන ප්‍රශස්ත මට්ටමින් යුතු සියම් රේඛාකරණය
- පසුබිම අවකාශය පිරවීම සඳහා විවිධ සැරසිලි මෝස්තර භාවිතය
- සමස්ත සංවරණය තුළ පරිමාණය හා පර්යාලෝක රීතීන් නොසැලකීම
- විහාර වියන් තලයේ විශාල විග්‍ර සංවර්තයක් ලෙස නිරූපණය කර ඇති මාර පරාජය සිතුවම සුවිශේෂී සමාජ ප්‍රකාශනයක් සහිත නිර්මාණයක් වශයෙන් සැලකේ.
- මාර පරාජය සිතුවමින් තුවක්කුවක් අතින් ගත් මාරයකු දක්වා තිබීමෙන් මෙම සිතුවම් තුළ සමකාලීන අත්දැකීම් හා ද්‍රව්‍ය නිරූපණය කිරීමට ශිල්පියා ගත් උත්සාහය හඳුනාගත හැකිය.
- සිතුවම්වලට අමතරව පිහිටි ගලෙහි නෙලා ඇති සඳකඩ පහණ මහනුවර යුගයේ සුවිශේෂී නිර්මාණයක් වන අතර එහි ප්‍රධාන මෝස්තරය ලෙස තිරිහිතලය යොදා ඇත.

➤ පහත දැක්වෙන පින්තූර ඇසුරින් අසා ඇති ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

1. ඉහත A රූපයෙන් දැක්වෙන විහාරය වන්නේ ?
2. එම විහාරයේ සුවිශේෂී බව කුමක්ද?
.....
3. එම විහාරය අයත් වන යුගය වන්නේ ?
4. එම විහාරය නිර්මාණය කරන ලද්දේ කිනම් රජු විසින් ද?

5. මෙම විභා‍රයේ සිතුවම් නිර්මාණය සඳහා දායක වී ඇති ශිල්පීන් තිදෙනෙකු නම් කරන්න.

.....

6. මෙම විභා‍රයේ දක්නට ලැබෙන සිතුවම් අයත් වන සම්ප්‍රදාය වන්නේ?

7. එම විභා‍රයේ දක්නට ඇති සිතුවම් සඳහා තේමා වී ඇත්තේ ?

8. එම විභා‍රයේ ජාත්‍යක කතා අතර දක්නට ලැබෙන ජාත්‍යක කතා වන්නේ ?

9. ඉහත C අක්ෂරයෙන් දක්නට ඇති සිතුවම් කොටස සඳහා පාදක වූ තේමාව කුමක්ද?

.....

10. එම සිතුවම විභා‍රයේ දක්නට ඇති ස්ථානය ?

11. එම සිතුවමින් සමකාලීන අත්දැකීම් හා ද්‍රව්‍ය නිරූපණයක් දැකිය හැක.මීට හේතු වී ඇත්තේ ?

.....

12. ඉහත B අක්ෂරයෙන් දක්නට ඇති සිතුවම කිනමින් හැදින්වේද?

13. එම සිතුවම අයත් වන ජාත්‍යක කතාව කුමක්ද?

14. මෙම විභා‍රයේ දක්නට ඇති පිහිටි ගලෙහි නිර්මිත සදකඩපහණෙහි යොදා ඇති සුවිශේෂී
 කැටයම කුමක්ද?

.....

15. මෙම සිතුවම් නිර්මාණය සඳහා යොදාගත් ශිල්ප ක්‍රමය කුමක්ද?

.....

පාඩම/ඒකකය - 7.2.4 (10 ශ්‍රේණිය)

ගුරුභවතාගේ නම - ආර්.එම් තිළිණි කාන්තා

පාසල - අම්/හුලංනුගේ විදුහල

ආයුබෝවන් ආදරණීය දුවේ පුතේ. අද අපි ඉගෙනගන්න හදන්නේ අපේ රටේ ඓතිහාසික සිද්ධස්ථානයක් ගැනයි.

දඹුලු ගලේ රූ වරුණා

දුවේ පුතේ දඹුලු විහාරය තියෙන්නේ මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ. විහාරයට ඇතුලු වෙන කොටම මේ පින්තූරයෙ තියෙන ගොඩනැගිල්ලයි පිටුපසින් තියෙන බුදු පිළිමයයි අපට දකින්න පුළුවන්. ඒවා මෑත කාලයේ තමයි ඉදි කරල තියෙන්නේ. අනෙක් පින්තූරයෙ තියෙන්නෙ පිළිමගෙවල් පහක් බවට පත් කර ඇති දඹුළු ලෙන් සංකීර්ණයයි. පිළිම ගෙවල් එකකට වඩා වැඩි සංඛ්‍යාවක් තියෙන නිසා තමයි ලෙන් සංකීර්ණයක් කියන්නේ. මීටර් 160ක් පමණ උස ගල් තලාවක තමයි මෙම ලෙන් සංකීර්ණය තියෙන්නේ.

ක්‍රිස්තු වර්ෂ 1 වන සියවසේ ඒ කියන්නේ දරුවනේ අනුරාධපුර යුගයේ දී වළගම්භා රජතුමා තමයි දරුවනේ මෙම විහාරය කරවල තියෙන්නේ. ඉතිහාස කතා වල තියෙන විදියට වළගම්භා රජතුමාගෙ කාලෙ අපේ රටට ආක්‍රමණිකයින් පිරිසක් ඇවිල්ල තියෙනවා. මේ ආක්‍රමණිකයින්ගෙන් ආරක්ෂා වෙන්න වළගම්භා රජතුමා ගිහිල්ල තියෙන්නෙ මේ දඹුලු ලෙන් තියෙන ප්‍රදේශයටලු. ඒකට කළ ගුණ සැලකීමක් විදියට තමයි දුවේ පුතේ දඹුලු ලෙන් සංකීර්ණය කරවල භික්ෂූන් වහන්සේලාට පූජා කරල තියෙන්නේ.

රිටපස්සෙ කාල වල දී නිශ්ශංකමල්ල රජතුමා, කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ වගේ රජවරු විවිධ ප්‍රතිසංස්කරණ කරල තියෙනවා. මේ නිසා දඹුලු ලෙන් සංකීර්ණයේ අනුරාධපුර සහ මහනුවර කියන යුග වල නිර්මාණ දකින්න තියෙනවා. එහෙනම් අපි බලමු දරුවනේ විවිධ යුගවල විවිධ රජවරු නිර්මාණය කරපු විශිෂ්ට කලා නිර්මාණ තියෙන දඹුලු ලෙන් පහට කියන නම් මොනවද කියලා.

පළමු ලෙන - දේවරාජ ලෙන (දිව්‍යමය රජුගේ ලෙන)

දෙවන ලෙන - මහා රාජ ලෙන (මහ රජුගේ ලෙන)

තෙවන ලෙන - මහා අලුත් විහාරය

සිවුවන ලෙන - පශ්චිම විහාරය

පස්වන ලෙන - දෙවන අලුත් විහාරය

දඹුලු ලෙන් විහාර ප්‍රතිමා

දූවේ පුනේ අපේ රටේ ප්‍රතිමා නියෙන ස්ථාන වලින් දඹුළු ලෙන් විහාර ප්‍රතිමා වලට වැදගත් තැනක් ලැබෙනවා. මේ ලෙන් වල බුද්ධ ප්‍රතිමා 153ක්, ශ්‍රී ලාංකික රජවරුන්ගේ ප්‍රතිමා 3ක්, දෙව් දේවතාවියන්ගේ ප්‍රතිමා 4ක් සහ බෝධිසත්ව ප්‍රතිමා 2ක් ඔයාලට දැක ගන්න පුළුවන්.

දඹුලු ලෙන් ප්‍රතිමා අතරින් ප්‍රතිමා ගොඩක් දකින්න ලැබෙන්නේ මහාරාජ ලෙනෙහි යි. මෙහි හිඳි බුදු පිළිම 40ක්, හිටි බුදු පිළිම 16ක්, වළගම්භා රජුගේ හා නිශ්ශංකමල්ල රජුගේ පිළිම සහ සමන් හා විෂ්ණු දෙව්වරුන්ගේ ප්‍රතිමා දකින්න පුළුවන්. මීට අමතරව මේ ලෙනේ වම් පැත්තෙ සැතපෙන පිළිමයක් හා මෙහි බෝධිසත්වයන්ගේ හා අවලෝකිතේශ්වර හෝ නාථ බෝධිසත්වයන්ගේ කියල හිතන්න පුළුවන් ප්‍රතිමා තියෙනවා.

දේවරාජ ලෙනෙහි පිහිටි ගලෙහි නෙළන ලද මීටර් 14ක වර්ණ කරන ලද බුදු පිළිමයක්, එම බුදු පිළිමය පාමුල සිටින ආනන්ද තෙරුන්ගේ පිළිමය සහ විෂ්ණු දෙවියන්ගේ පිළිමයක් තියෙනවා. මහා අලුත් විහාරයේ බුද්ධ ප්‍රතිමා 50ක් සහ කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජුගේ පිළිමයක් තියෙනවා.

දූවේ පුනේ දඹුලු විහාරයේ ප්‍රතිමා වල තියෙන්නේ මහනුවර යුගයේ කලා ලක්ෂණ. මහනුවර යුගයේ ලක්ෂණ කියන්නෙ සිවුරේ රැළි දිය රැළි ආකාරයෙන් (තරංගාකාර රැළි) දක්වා තිබීම, උෂ්ණිෂය සමඟ සිරස්පත දක්වා තිබීම, දෙනෙත් විවෘතව දැක්වීම වගේ ලක්ෂණ යි.

දඹුලු ලෙන් විහාර සිතුවම් -

දූවේ පුනේ දඹුලු විහාරයේ සෑම ලෙනක ම සිවිලිමේ හා බිත්ති පුරාම සිතුවම් ඇඳල තියෙනවා. දඹුලු විහාරයේ සිතුවම් වල තියෙන්නේ මහනුවර යුගයේ කලා ලක්ෂණ. තව අනුරාධපුර යුගයේ ලක්ෂණ තියෙන සිතුවම් කොටසකුත් තියෙනවා. මහනුවර ලක්ෂණ තියෙන දඹුලු සිතුවම් ඇඳල තියෙන්නේ නීලගම සිත්තර පරම්පරාවේ අය යි. මහනුවර යුගයේ ලක්ෂණ තියෙන සිතුවම් මෙන් ම මේ විදියට වර්ග කරල තියෙනවා.

★ බෝධිසත්ව වර්ත අවස්ථා - සුවිසි විවරණය, ජාතක කතා

★ බුද්ධ වර්තයේ විවිධ අවස්ථා - මාර පරාජය, රත්නාසි අතුරා ජේතවනය පුජා කිරීම

★ ඓතිහාසික සිදුවීම් - විජයාගමනය, මහින්දාගමනය, ශ්‍රී මහා බෝධිය වැඩම කරවීම, එළාර දුටුගැමුණු යුද්ධය

මාර පරාජය සිතුවම - දූවේ පුනේ දඹුලු විහාරයේ තියෙන විග්‍ර අතරින් වියන්තලයේ විශාල ප්‍රදේශයක ඇඳල තියෙන මාර පරාජය සිතුවම සුවිශේෂී නිර්මාණයක් වශයෙන් සලකනවා. මෙහි බුදුන් වහන්සේ භූමි ස්පර්ශ මුද්‍රාවෙන් නිරූපණය කරල තියෙනවා. මේ අවස්ථාවේ මහී කාන්තාව බුද්ධත්වය සනාථ කිරීමට සාක්ෂි වෙමින් පොළොවෙන් නැගී සිටින අයුරු දක්වල තියෙනවා. පැත්තකින් මාර දූවරු තුන්දෙනා සහ මාර සේනාවක් දක්වලා තියෙන නිසා ක්‍රියාකාරී ඉරියව් තියෙන ප්‍රකාශනාත්මක බවින් ඉහළ නිර්මාණයක් වශයෙන් සලකනවා.

අනෝතප්පක විල සිතුවම - දූවේ පුනේ මේ සිතුවමත් දඹුලු සිතුවම් වල සුවිශේෂී සිතුවමක්. මේකෙ අනෝතප්පක විල ඇඳල තියෙන්නේ අභසෙ ඉඳල ජේත විදියට. ඒකට ආකාශ පර්යාලෝකය කියනවා.

බුද්ධත්වයෙන් පස්වන සතිය-මාර
දූවරු පරාජය කිරීම

මාර පරාජය සිතුවමේ කොටසක්

දහසක් බුදුවරුන්ගේ රූප

අනෝගප්පන වල

සිතුවම් නිර්මාණ වල සුවිශේෂ ලක්ෂණ

★ ප්‍රෙස්කෝ සිකෝ ශිල්ප ක්‍රමය - දඹුලු විහාර ශිල්පීන් ගල් බිත්තියේ බදාමයක් ආලේප කරගෙන තමයි විග්‍ර අඳින්න තලය සකස් කර ගෙන තියෙන්නේ. මේ බදාමය වේළුනාට පස්සෙ තමයි සිතුවම් ඇඳල තියෙන්නේ. මේ ශිල්ප ක්‍රමයට දරුවනේ ප්‍රෙස්කෝ සිකෝ ශිල්ප ක්‍රමය කියල කියනවා.

★ පාර්ශවදර්ශී රූප - පාර්ශවදර්ශී කියන්නේ පැත්තෙන් ජෙන විදිය නැන්නම් පැති පෙනුම කියනවා. බලන්න මාර දූවරු පරාජය කිරීම කියන පින්තූරය. මුහුණ පැත්තට හැරිල ඇඟ ඉස්සරහට හැරිල තියෙන රූප තියෙනව නේද? ඒ තමයි පාර්ශවදර්ශී ලක්ෂණය.

★ තීරු විග්‍ර සංරචනවල අඛණ්ඩ කථන ක්‍රමය - දහසක් බුදුවරුන්ගේ රූප පින්තූරයෙ වගේ රූප ජෙළි විදියට අඳිනවට කියනවා දරුවනේ තීරු විග්‍ර සංරචනය කියලා. නැවතුමක් නැතිව/අවසානයක් නැතිව ඇඳල තියෙනවට තමයි අඛණ්ඩ කථන ක්‍රමය කියන්නේ.

★ ද්විමාන ලක්ෂණ සහිත පැතලි වර්ණ භාවිතය - ද්විමාන කියන්නේ ගණත්වයක් නැතිව දිග පළල විතරක් තියෙනව කියන එකට. පැතලි වර්ණ කියන්නේ එළිය අඳුර පෙන්වන්නෙ නැතිව වර්ණ කිරීමට.

★ වර්ණ සඳහා කහ, කොළ, රතු, කළු, සුදු වර්ණ භාවිතය හා පසුබිම සඳහා රතු වර්ණය - පැරණි ශිල්පීන් වර්ණ හදා ගෙන තියෙන්නේ පරිසරයෙන් ලබා ගත්ත ස්වභාවික ද්‍රව්‍ය වලින් නිසා මේ වගේ සීමිත වර්ණ මාලාවක් තමයි භාවිත කරල තියෙන්නේ.

★ රූප වටා නිමාව දක්වන ප්‍රශස්ත මට්ටමින් යුතු සියුම් රේඛාකරණය - දඹුළු සිතුවම් ශිල්පියා සිතුවම් වර්ණ කරල ඉවර වෙලා රූප වටේ රේඛා වලින් ඇඳල තියෙනවා.

★ පසුබිම අවකාශය පිරවීම සඳහා මල් වර්ග යොදා ගැනීම- දූවේ පුතේ මාර දූවරු පරාජය කිරීම කියන පින්තූරයෙ ඔයාලට ජෙනව නේද පසුබිමේ මල් වල රූප තියෙනවා. මේ විදියට පසුබිම පිරවීමට නෙළුම් මල්, පිට්ටි මල්, සපු මල්, වැටකේ මල් වගේ මල් වර්ග ඇඳීමත් දඹුලු විහාරයේ සිතුවම් වල තියෙන තවත් ලක්ෂණයක්.

★ සමස්ත සංරචනය තුළ පරිමාණය හා පර්යාලෝක රීතීන් නොසැලකීම - දඹුලු සිතුවම් ශිල්පියා රූප අඳිනකොට ඒවගෙ ප්‍රමාණය ගැන හිතල නෑ. උදාහරණයක් විදියට අලියෙකුයි මිනිහෙකුයි අඳින කොට අලියට වඩා මිනිහ ලොකුවට ඇඳල තියෙනවා. පර්යාලෝකය පෙන්වද්දීත් ඒ වගේ තමයි කරල තියෙන්නේ. පර්යාලෝකය කියන්නේ දරුවනේ දුර ඇති දේ කුඩාවටත් ලඟ ඇති දේ විශාලවත් දැක්වීමටනේ. ඉතින් මේ නිර්මාණ ශිල්පියා මේ ගැනත් සැලකිලිමත් වෙලා නෑ.

★ පහත පින්තූරය හඳුනාගෙන සුදුසු වචන යොදා හිස් තැන් පුරවන්න.

ක්‍රිස්තු වර්ෂ 1 සියවසේ කරවා ඇති දඹුලු විහාරයේ සිතුවම් කර ඇති මෙම සිතුවමේ තේමාව වන්නේ
01 යි. මෙහි බුදුන් වහන්සේ 02 මුද්‍රාවෙන් නිරූපණය
කර ඇත. දඹුලු ලෙන් සංකීර්ණයේ 03 පුරා ඇද ඇති මෙම සිතුවමින්
04 යුගයේ ලක්ෂණ පෙන්වුම් කරයි. පොළොවෙන් නැඟී සිටින මහී
කාන්තාව, මාර දූවරු හා මාර සේනාවේ ක්‍රියාකාරී ඉරියව්‍ව දක්වා ඇති මෙම සිතුවම 05
බවින් ඉහළ ය.

★ පහත සඳහන් ප්‍රකාශ හරි නම් (✓) ලකුණ ද වැරදි නම් (X) ලකුණ ද වරහන තුළ යොදන්න.

06. දඹුලු විහාරයේ සිතුවම් ඇද ඇත්තේ ප්‍රෙස්කෝ බුවනෝ ශිල්ප ක්‍රමයට ය. (.....)
07. දඹුලු විහාර ලෙන් සංකීර්ණයේ ඇත්තේ ලෙන් පහකි. (.....)
08. අඛණ්ඩ කථන ක්‍රමය යනු කතාව නොනවත්වා ඇද තිබීම යි. (.....)
09. පසුබිම අවකාශය පිරවීමට සත්ත්ව රූප යොදා ගැනීම මහනුවර යුගයේ බිතු සිතුවම් වල දැකිය
හැකි ලක්ෂණයකි. (.....)
10. දඹුලු ලෙන් සිතුවම් වල පසුබිම වර්ණ කිරීම සඳහා රතු වර්ණය යොදා ගෙන ඇත. (.....)

★ පහත සඳහන් ප්‍රශ්න වලට නිවැරදි පිළිතුර තෝරා යටින් ඉරක් අඳින්න.

11. දඹුලු විහාරය කරවා ඇත්තේ,
1 දුටුගැමුණු රජතුමා ය. 2 දේවානම්පියතිස්ස රජතුමා ය.
3 වළගම්භා රජතුමා ය. 4 මහසෙන් රජතුමා ය.
12. දඹුලු ලෙන් සංකීර්ණයට අයත් ලෙනක් නොවන්නේ,
1 දේවරාජ ලෙන 2 මහාරාජ ලෙන 3 බිල්ලුව ලෙන 4 පශ්චිම විහාරය
13. දඹුලු ලෙන් විහාරයේ සිතුවම් අතරින් ඓතිහාසික සිදුවීමක් නොවන්නේ මින් කුමක් ද?
1 විජයාගමනය 2 මහින්දාගමනය 3 මාර පරාජය 4 එළාර දුටුගැමුණු යුද්ධය
14. දඹුලු ලෙන් විහාරයේ සිතුවම් ඇඳීමේ ගෞරවය හිමි වන්නේ,
1 දෙවරගම්පළ සිල්වත් තැනට ය. 2 දෙල්මඩ මූලාවාරිට ය.
3 නිලගම සිත්තරාට ය. 4 සාර්ලිස් ශිල්පියාට ය.
15. දඹුලු විහාරයේ සිතුවම් වල දැකිය හැකි ලක්ෂණයක් නොවන්නේ මින් කුමක් ද?
1 පාර්ශවදර්ශී රූප 2 ප්‍රෙස්කෝ බුවනෝ ශිල්ප ක්‍රමය
3 අඛණ්ඩ කථන ක්‍රමය 4 පරිමාණය හා පර්යාලෝක රීතීන් නොසැලකීම

කාර්ය පත්‍රිකාව

පාඨම/පාඨම් ඒකකය: ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයේ නිර්මාණ අගයමු

ශ්‍රේණිය: 10

නම: අපේක් රණවක

කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය - අම්පාර

071-1484957

- දූවේ පුනේ අද අපි සොයා බලන්නේ ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයට අයත් ගෘහ නිර්මාණ හා මූර්ති පිළිබඳවයි. ශ්‍රීමත් ජොන් මාෂල්ගේ මතයට අනුව මෙම ශිෂ්ටාචාරය ක්‍රි.පූ.3250-2750 අතර කාලයට අයත් වන බව විශ්වාසයයි. මෙය මොහෙන්ජොදාරෝ හරප්පා ශිෂ්ටාචාරය වශයෙන් හඳුන්වනවා. ශිෂ්ටාචාරයේ ස්වර්ණමය යුගය ක්‍රි.පූ.2500-1500අතර කාල වකවානුවට අයත් බව පුරා විද්‍යාඥයින්ගේ මතය වී තිබේ. හින්දි භාෂාවේ මොහෙන්ජොදාරෝ යනු මළවුන්ගේ කන්ද වශයෙන් ද හඳුන්වන අතර වර්තමානයේ පකිස්තානයට අයත් සින්ධිහි ලර්කානා දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. හරප්පාව වර්තමාන පකිස්තානයේ බටහිර පන්ජාබ් ප්‍රදේශයේ මොන්ට්ගෝමරි දිස්ත්‍රික්කයේ රවි නදි ඉවුරේ පිහිටා ඇත. ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරය විශාල භූමි ප්‍රදේශයක පැතිර ඇති අතර වැදගත් ස්ථාන 70ක් පමණ සොයාගෙන ඇත.

මොහෙන්ජොදාරෝ හරප්පා ශිෂ්ටාචාරයට අයත් නගර වැසියන් උසස් කලා කෞෂලයෙන් හෙබි ජන කොටසක් බව කැනීම් වලදී හමු වූ ද්‍රව්‍ය හා මෙවලම් වලින් පැහැදිලි වී ඇත. මෙම කලා නිර්මාණ අතර ගල් හා ලෝහ ප්‍රතිමා ආභරණ හා මෙවලම්, මුද්‍රා, සෙල්ලම් බඩු, වාස්තු විද්‍යා නිර්මාණ ප්‍රධාන වේ.

- ඉන්දු නිම්න මූර්ති

❖ පූජකරුව

මෙම රුව සොයාගෙන තිබෙන්නේ මොහෙන්ජොදාරෝ නගරයෙනි. පුරුෂයෙකු උඩුකය දැක්වේ. ජීවමාන පූජක රුවක් නිර්මාණය කිරීමට ගත් උත්සාහයක් බව පෙනේ. සෙ.මි.19ක් උස්වන මෙය සුදු හුණු ගලින් නිර්මාණය කර ඇත. ඒකාංශ කරන ලද සළුව, අඩවන් දෙනෙත් හා අඩක් හිස මුඩු කොට තිබීම දැකිය හැක. මෙම රුව භාවනායෝගී පූජක රුවකි. ඒකාංශ කරන ලද පොරවනය කොළයක හැඩය ගත් රටාවකින් සරසා ඇත. නලල මත ගංවුව සහිත නලල් පටියකි. ශෛලිගත සම්ප්‍රදායක් අනුව නිරූපණය කරන හැඩතල දක්නට ඇත.

❖ නලගත රුව

මෙම රුව හරප්පාවෙන් හමු වී තිබේ. ඉන්දු නිම්න වැසියන්ගේ ලෝහ වාත්තු කිරීමේ ශිල්පීය තාක්ෂණය මෙමගින් පෙන්වා දී ඇත. පූර්ණ උන්නතව නිර්මාණය කර තිබේ. උස අඟල් 4 ½කි. නග්න රුවක් වූ මෙය කලාත්මකයි මෙයින් දෙවොලක රහන ස්ත්‍රියක් නිරූපණය වන බව එක් මතයකි. දැනට මෙම මූර්තිය නවදිල්ලි ජාතික කෞතුකාගාරයෙන් තැන්පත් කර ඇත.

❖ රතු වැලි ගලින් කළ කවන්ධ මිනිස් රුව

මානව දේහයේ සුන්දරත්වය ඉතා සියුම් ලෙස හා මට සිලුටු ලෙස දක්වා තිබීම මෙහි විශේෂ ලක්ෂණයකි. රතු පැහැති හුණුගලින් නිර්මාණය කර තිබේ. ශ්‍රීක සම්භාව්‍ය කෘතිවල මූර්තිමය ලක්ෂණ ඇත. සෙ.මි.10 ක් උස්වන මෙය රතු හුණුගලින් නිමවා තිබේ. හිස් අත් පා නොමැත. ඒවා වෙනම කොටස් වශයෙන් තනා තිබෙන්නට ඇති බව පෙනේ. අත්පා කොටස් සවි කිරීමට සිදුරු භාවිත කොට ඇති බව දැකිය හැක. ශිව දෙවියන්ගේ මූලාදර්ශයකි.

❖ අළු වැලි ගලින් කළ කවන්ද මිනිස් රූව

හරස්පාවෙන් හමු වී ඇත. කවන්ද රූව පූර්ණ උන්නත ශිල්ප ක්‍රමය අළු වැලි ගලින් නිර්මාණය කර තිබේ. ශිව දෙවියන්ගේ නර්තන ස්වරූපය පෙන්නුම් කරන බව බොහෝ දෙනාගේ අදහසකි. ග්‍රීක රෝම මූර්තිවල දක්නට ලැබෙන ස්වාභාවික තාත්වික ලක්ෂණ මෙම කවන්ද රූපයේ දැක්වේ.

❖ මොල්ලිය සහිත ගව රූපය

මෙම ශිෂ්ටාචාරයෙන් හමු වූ මුද්‍රා අතරින් කලාත්මක ප්‍රකාශනයක් සහිත මුද්‍රාවකි. ශිව දෙවියන්ගේ වාහනය වූ නන්දි ගවයා මින් සංකේතවත් වන බව අදහසයි.

❖ අං සහිත දෙවියා

මෙම මුද්‍රාවෙන් ශිවගේ එක් වේෂයක් වන පශුපති නිරූපණය වන බව සර් ජෝන් මාෂල්ගේ අදහසයි.

පහත දැක්වෙන ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු ලියන්න

1. ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයේ ස්වර්ණමය යුගයට අයත් කාල වකවානු සඳහන් කරන්න.
2. මෙම ශිෂ්ටාචාරයට අයත් නගර දෙක නම් කරන්න.
3. පකිස්තානයේ බටහිර පන්ජාබ් ප්‍රදේශයේ මොන්ට්ගෝමරි දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇති නගරය කුමක් ද?
4. මෙම ශිෂ්ටාචාරයට අයත් නගර වැසියන්ගේ උසස් කලා කෞශල්‍යයන් පෙන්නන මෙවලම් මොනවා ද?
5. පූජක රූව හමු වූ නගරය කුමක් ද?
6. පූජක රූව ගැන කෙටි විස්තරයක් කරන්න.
7. ලෝකඩ නලභන රූව හමු වූ නගරයේ නම කුමක් ද?
8. මෙම පිළිමයේ නිර්මාණ තුළින් ඉන්දු නිම්න වැසියන්ගේ කුමන දක්ෂතාවයක් පිළිබිඹු වේ ද?
9. මෙම මූර්තිය පිළිබඳ ඉදිරිපත් කරන මතය කුමක් ද?
10. කවන්ද මිනිස් රූව නිර්මාණය කළ මාධ්‍ය කුමක් ද?
11. ඒ පිළිබඳ කෙටි විස්තරයක් කරන්න.
12. අළු වැලි ගලින් කළ කවන්ද රූවෙන් කුමන දෙවියෙකු පිළිබිඹු වේ ද?
13. මෙම මූර්ති වලට කිනම් මූර්ති වල ආභාෂය ලැබී තිබේ ද?
14. ඉන්දු නිම්නයේ හමු වූ මුද්‍රා දෙකක් සඳහන් කරන්න.
15. නන්දි ගවයා කිනම් දෙවියන්ගේ වාහනය වශයෙන් සැලකේ ද?

• **ඒකකය :- 7.4.1 - 10 ශේණිය**

• **ගුරුවරයාගේ නම :- S.P චන්දිමා දිල්හානි**

• **පාසල :- අම්/වාචින්න විද්‍යාලය**

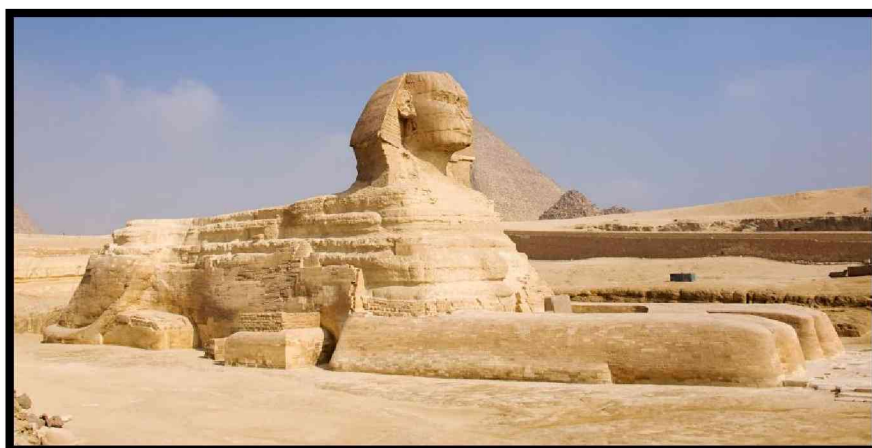
- දූවේ පුනේ ඔයාලා දන්නවා ඇති පැරණි සෑම ශිෂ්ටාචාරයක් ම බිහිවෙලා තියෙන්නේ ගංගා ආශ්‍රිත ව කියලා ලොව ප්‍රසිද්ධ පැරණි ඒ වගේම එක් ශිෂ්ටාචාරයක් තමයි ඊජිප්තු හෙවත් මිසර ශිෂ්ටාචාරය කියන්නේ.
- නයිල් ගංගාව අසලින් තමයි මේ ශිෂ්ටාචාරය ඉදිවුණේ මිසරයේ සිටි පරාවරු නම් රජවරුන්ගේ සොහොන් තමයි ඊජිප්තු ශිෂ්ටාචාරයේ තොරතුරු ලොවට හෙළි කළේ පරාවරු මරණින් පසු යළි ඉපදෙන බව විශ්වාස කළා. කෙනෙකු මැරුණු පසු මිනිසු සමඟ තමන්ට අයත් ආහාර, ඇඳුම් ගෘහ භාණ්ඩ, ආදී සියලු දේ සොහොනේ තැන්පත් කළා. මොවුන් මිනි ලිනත් රෙදි වල ඔතා වෙස් මුණු පළඳා රන් ආලේප කර විසිතූ ලෙස සකස් කරනවා, ඒ මිනිසු “මමි” යනුවෙන් හැඳින්වූවා ධනවත් රජවරු ක්කර 13 තරම් ප්‍රදේශවල තම සොහොන් ඉදිකළා මේවා පිරමීඩ කියලයි කියන්නේ.
- දැනට එවැනි පිරමීඩ හැක්කුවත් පමණ හමුවෙලා තියෙනවා. අවර්ණා, ගීසා, තිබ්ස් නගරාශ්‍රිතව මේවා දැකිය හැකිය. මේ සොහොන් ගෙවල්වල විත්‍ර/මුල් දකින්න තියෙන්නේ මේවා නිර්මාණයට පාරා වරුන්ගේ ජීවිතේ සිද්දි, සිතින් මවාගත්(කල්පිත) තේමා, රජ හා බිසෝවරු තේමාව කරගත්තා.

උදා:- කුූෆු පිරමීඩය

- 10 ශ්‍රේණියේ පාඩමට අදාළව විග්‍ර හා මූර්ති එකින් එක ඉගෙන ගනිමු මිසර කලාවට අයත් බොහෝ නිර්මාණ හමුවන්නේ සොහොන් ගැබ් වලින්ය ඒවා මෙතන ආගම හා බැඳී ඇත මියයන අය ජීවමානව සිටියදී අගය කළ දේවල් ප්‍රිය කළ දේවල් ඔවුන්ගේ සොහොන් වල තැන්පත් කළා. මේවා පිළිබඳ එකින් එක විස්තර දැනගැනීම ඉතා වැදගත්ය.

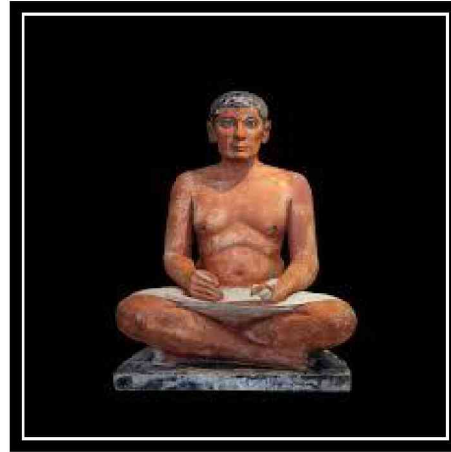
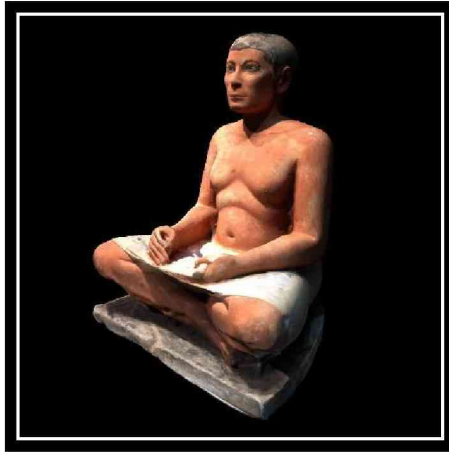
• **ඊජිප්තු මූර්ති කලාව**

1) ස්පින්ක්ස් මූර්තිය

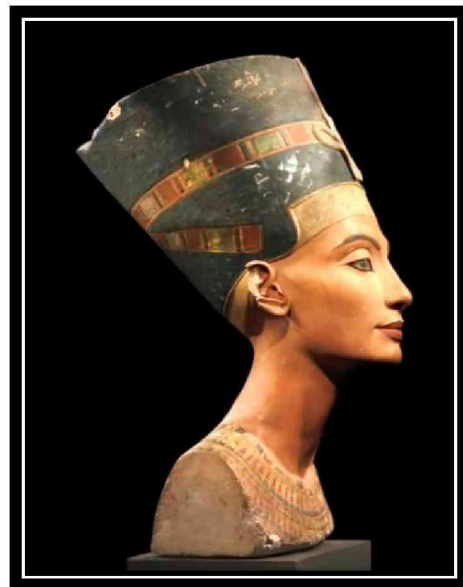
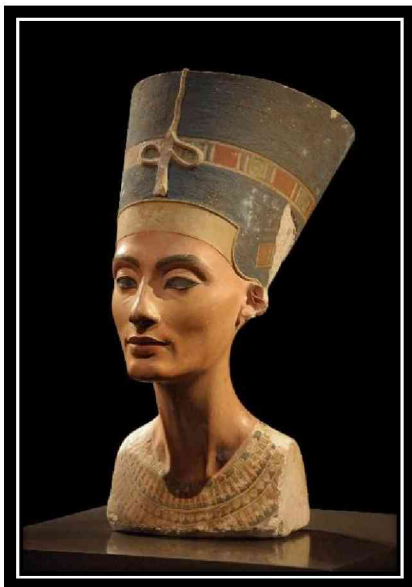
- මෙය සිංහ ශරීරයකට මිනිස් හිසක් එකතු කර සෑදූ මූර්තියකි. kufu පිරමීඩය ඉදිරිපිට ඇති මෙම මූර්තිය උසින් අඩි 66 වේ. අනේ කල්පිත (මවාගත්) රුවකි. සොහොන් ඉදිරිපිට මෙම මූර්ති යොදයි. ඒ එහි ආරක්ෂාවටයි.

2) ස්ත්‍රිය (ලියන්නා)

- සක්කාරා ප්‍රදේශයෙන් හමුවී ඇති පැරණි යුගයට අයත් වන ස්ත්‍රියකු මූර්තියට තමයි 'ලියන්නා' කියන්නේ. අඩි 2ක් උසැති මෙය හුණුගලින් නිම කර තිබේ. පූර්ණ උන්නත මූර්තියකි. මෙහි ඇස් 'ක්‍රිස්ටල්' නම් ගල්වලින් පුරවා තිබේ. ස්වාමියා පවසන දේ අසා සිට ලිවීමට සැරසී ඉන්න මිනිසෙකු මින් නිරූපණය වේ.

3) නෙෆ්ටිසි

- නව රාජධානි යුගයට (අම්රණා යුගයට) අයත් මෙය උඩුකය මූර්තියකි. ආක්නේටන් රජුගේ බිසව මින් නිරූපනය කරයි. අඟල් 20ක් පමණ උස මෙය හුණු ගලින් නෙළා වර්ණ කර තිබේ. පූර්ණ උන්නතව නෙළා ඇති මෙහි උස් වූ දිගැටි ඔවුන්නක් හා විසිතුරු මාලයක් දැකිය හැක. ශෛලිගත ක්‍රමයෙන් මිදී ස්වාභාවිකව නිමකල මේ මූර්තිය බර්ලින් කෞතුකාගාරයේ තබා ඇත.

• රීපිප්තු විග්‍ර කලාව

- පිරමිඩ වලින් හමුවෙන රීපිප්තු විග්‍ර කල්පිත තේමා, ජන ජීවිතයේ සිද්ධි, රජ හා බිසෝවරු වැනි මාතෘකා මුල් කරගෙන තිබේ. මේවා පාර්ශව ගත (පැත්තකට හැරුණු) ද්විමාන (පැති දෙකක් පෙනෙන) ක්‍රමයට තමයි ඇඳලා තියෙන්නේ.

1) මිඩමිහි පාත්තයෝ

- පැරණි රාජධානි යුගයේ විනයකි. මිඩමිහි මස්ටාබා වර්ගයට අයත් සොහොන් ගෙයකින් මෙය හමුවී ඇත. එකා පසුපස යන පාත්තයන් හයදෙනෙකු මින් දැක්වේ. තිදෙනා බැගින් දෙපැත්තට යන ලෙස කළු, සුදු, දුඹුරු වර්ණ ප්‍රථමයෙන් යොදා ඇඳ තිබේ.

2) කුරුලු දඩයම

- මෙම විනය නව රාජධානි යුගයට අයත් ය. තිබ්ස් වල ‘නෙබාමුන්’ සොහොන් ගෙයකින් හමුවී ඇත. වංශාධිපතියෙකු ඔරුවක නැගී බුමර-ගයක් භාවිතා කරමින් කුරුල්ලන් දඩයම් කරන අයුරු මින් දැක්වේ. නඟි කාන්තා රූප 2කි. ඒ දියණිය හා භාර්යාව බව සැලකේ. පැමරස් පදුරු අතරේ කුරුල්ලන් දඩයම් කරන බළලෙකු සිටියි. මිනිස් රූප ශෛලිගත මත් ශාක හා සතුන් ස්වභාවික වත් ඇඳ තිබේ. වියලි බදාමය මත (ප්‍රෙස්කෝ සිකෝ) අඳුරු කහ, රතු, කළු, සුදු වර්ණය යොදා ඇඳ තිබේ. විනය පසුබිමේ රූපාක්ෂර හෙවත් ‘හයිරෝග්ලිපික්ස්’ නම් අකුරු දැකිය හැකිය. මෙය ලන්ඩනයේ බ්‍රිතාන්‍ය කෞතුකාගාරයක තබා තිබේ.

• **මේ පාඩම කියවලා පහත පැවරුම කරන්න**

➤ **හිස්තැන් පුරවන්න**

- 1) පැරණි යුගයට අයත් ස්ත්‍රිය බිහි වූයේ මුර්තිය හුණු ගල් වලින් නිපදවා ඇත.
- 2) නම් චිත්‍රය තිබිය වල නොබාවුන් සොහොන් ගෙයකින් හමුවූවකි.
- 3) මිසර චිත්‍ර වල පසුබිමේ ඇති අක්ෂර හමුවන්නේ නමිනි.
- 4) මිඩමිහි පාත්තයේ චිත්‍රය නම් සොහොන් ගෙයකින් හමුවිය.
- 5) මිසර චිත්‍ර ඇඳීමට ගත් එක තේමාවකි.

➤ **දී ඇති ප්‍රකාශන නිවැරදි නම් හරි ලකුණ ද වැරදි නම් වැරදි ලකුණ ද යොදන්න**

- 6) ඊජිප්තු හෙවත් මිසර ශිෂ්ටාචාරය ගංගානම් ගඟ පදනම ගොඩ නැගුණි. ()
- 7) මිසර ලියන්නාට ස්පින්ක්ස් යැයි කියනු ලැබේ. ()
- 8) නෙල්ට්ට් යනු ආක්ෂේපයේ රජගේ බිසවයි. ()
- 9) සිංහ ශරීරයකින් හා මිනිස් හිසකින් සැදුණු මුර්තිය ස්පින්ක්ස් නම් වේ. ()
- 10) පිරමීඩයේ ආරක්ෂාව සඳහා ස්ත්‍රිය බිහි මුර්ති සාදා ඇත. ()

➤ **දී ඇති ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න**

- 11) ඊජිප්තු නිර්මාණ හමු වන්නේ මොනවායින්ද ?
- 12) සොහොන් ගෙවල් තුළින් හමුවූ මුර්ති තුනක් ලියන්න
- 13) මැරුණු කෙනා සමග ආහාර, ඇඳුම්, ගෘහ භාණ්ඩ ආදිය පිරමීඩ වල තැන්පත් කරන්නේ ඇයි ?
- 14) සොහොන් ගෙවල් තුළින් හමු වූ චිත්‍ර 2ක් ලියන්න
- 15) ඊජිප්තු නිර්මාණ වලට තේමාව වූයේ මොනවාද ?

පාඩම/ඒකකය:- 7.4.2 (10 ශ්‍රේණිය)

ගුරුවරයාගේ නම:- ටී.පී.දිසිකා ද සිල්වා

පාසල:- අම්/ සද්ධාතිස්ස ජාතික පාසල

ග්‍රීක මූර්ති නිර්මාණ

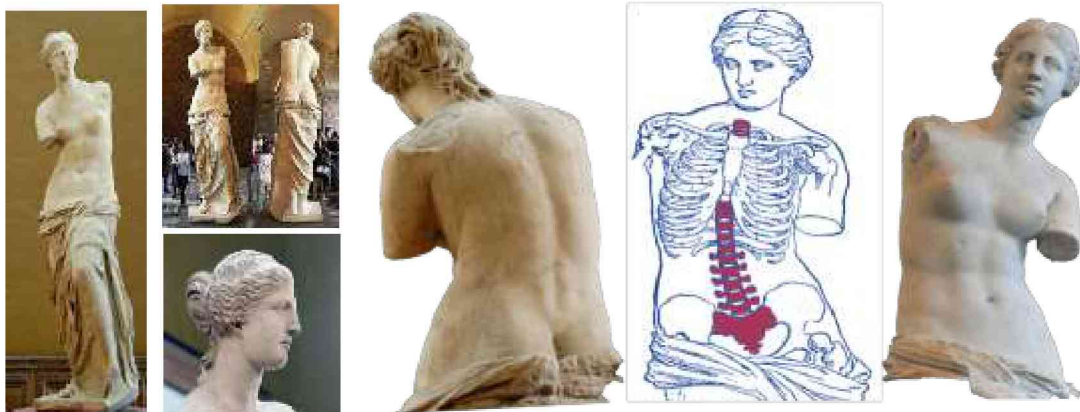
දූවේ, පුතේ . . ග්‍රීක සංස්කෘතිය මිනිසා මුල් කරගෙන නිර්මාණය වූවක්. ඒ වගේම නිරෝගී කඩවසම් සිරුරක්, නිරවුල් මනසක් තිබීම ඔවුන් උතුම් කොට සැලකුවා. ඒ නිසා ඔවුන්ගේ මූර්ති වලත් ඒ ලක්ෂණ දකින්න ලැබෙනවා. ඒ වගේම නිරුවත් මානව රූප නිර්මාණය ග්‍රීක මූර්ති කලාවේ ප්‍රධාන ලක්ෂණයක්.

දරුවන් . . සෘජු කාය ලක්ෂණයන්ගෙන් තොරව ලාලිත්‍යමය හා ජීවමය ඉරියව් සහිත මූර්ති ග්‍රීසියේ සම්භාව්‍ය යුගයේදී නිර්මාණය වුනා. දෙවියන්ට පවා මනුෂ්‍යත්වය ආරෝපණය කරන්න මේ යුගයේ මූර්ති ශිල්පීන් සමත් වුනා. උදාහරණ ලෙස සියුස්, ඇතීනා, විනස් දෙවියන් හඳුන්වන්න පුළුවන්.

දැන් අපි ඉතා කලාත්මක ග්‍රීක මූර්ති කිහිපයක් ගැන කතා කරමු.

"විනස් දි මෙලෝ" ප්‍රතිමාව

දරුවන් . . මේ මූර්තිය අයිති වෙන්නේ ග්‍රීක සම්භාව්‍ය යුගයට. කිරි ගරුඩ මාධ්‍යයෙන් පූර්ණ උන්නතව නෙලලා තියෙන්නේ. දැන් මූර්තියේ දෙඅත් කැඩීලා ගිහිල්ලා. විචාරකයෝ පවසන විදියට මේ මූර්තියෙන් පෙන්නුම් වන්නේ වමතට ගත් කැඩපතින් තමන්ගේ රූ සපුට නරඹන කාන්තාවක් බවයි. දූවේ, පුතේ මේ මූර්තිය ක්‍රි.ව. 1820 දී මෙලෝ දිවයිනෙන් සොයා ගත්තේ. මේ මූර්ති නිර්මාණය කරලා තියෙන්නේ "ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රොස්" ශිල්පියා. ඉතාමත් සුන්දර නාරි ලාලිත්‍යයක් ඇති මේ මූර්තියේ බඳ වටේ අති වස්ත්‍රයේ රැළි කඩා හැලෙන ආකාරය ස්වභාවිකව දක්වලා තියෙනවා. දැනට මේ මූර්තිය ප්‍රංශයේ ලුවර් කෞතුකාගාරයේ ප්‍රදර්ශනයට තබලා තියෙනවා.

"කවපෙත්ත විසි කරන්නා" මූර්තිය

දූවේ, පුතේ ක්‍රීඩා ඉරියව්වක් දැක්වෙන මේ මූර්තියත් අයිති වෙන්නේ ග්‍රීක සම්භාව්‍ය යුගයට. කව පෙත්ත විසි කිරීම සුදානම් වන ආකාරයට මේ මූර්තිය නෙලලා තියෙනවා. ක්‍රීඩා ඉරියව්වක තියෙන කායික ජවය, ශක්තිය, වලනය, සිරුරේ සමබරතාවය හා රිද්මය මේ මූර්තියේ විශිෂ්ට ලෙස නිරූපණය කරලා තියෙනවා. දරුවන්. . මේ මූර්තියේ මුල් ආකෘතිය ලෝකඩ වලින් තිබූ බවට මතයක්

තියෙනවා. නමුත් මේ මූර්තිය කිරි ගරුඬ මාධ්‍යයෙන් පූර්ණ උන්නතව නෙලලා තියෙන්නේ. මේ මූර්තිය “මයිරන්” නැමැති ශිල්පියාගේ නිර්මාණයක්

"හර්මිස් සහ ඩයෝනිසස්" මූර්තිය

දුවේ, පුතේ. . දැන් අපි ඉගෙන ගන්නේ හර්මිස් සහ ඩයෝනිසස් ප්‍රතිමාව ගැන. පුතේ මේ ප්‍රතිමාව හමුවෙලා තියෙන්නේ ග්‍රීසියේ ඔලිම්පියාවෙන්. මේ මූර්තියත් ග්‍රීක සම්භාව්‍ය යුගයට අයත් වෙනවා. කිරිගරුඬ මාධ්‍යයෙන් පූර්ණ උන්නතව නෙලලා තියෙන්නේ. මේ මූර්තිය අඩි 7 අඟල් 1 ක් පමණ උසයි. හර්මිස් දකුණු පාදයට බරදී වම් දණ හිස නවාගෙන සිටිනවා. වම අතින් ඩයෝනිසස් නම් දරුවා වඩාගෙන සිටිනවා. දකුණු අත බිඳිලා තියෙන්නේ. විවාරකයන්ගේ මතය ඒ අතින් මිදි පොකුරක් අල්ලා ගෙන සිටින්නට ඇති බවයි. දරුවනේ හර්මිස් ප්‍රතිමාව ඉතා උසස් නිර්මාණයක් ලෙස සලකන්න පුළුවන්. මේ මූර්තියේ මාංශ පේෂිවල ස්වභාවය, පෞරුෂ ලක්ෂණ, පරිමාණ ලක්ෂණ නිවැරදිව දක්නට ලැබෙනවා. නමුත් පුතේ ඩයෝනිසස් නම් දරුවා ඇති සුරතල් බව මෘදු මොලොක් බව දක්වන්න ශිල්පියා සමත් වෙලා නෑ. වමතින් දරාගෙන ඇති සළුව නිසා මූර්තියේ සමබරතාවය රැකෙනවා. ඒවගේම ආධාරකයක් ලෙසත් මූර්තියේ බර දරා ගැනීම සඳහාත් යෙදූ බව තියන්න පුළුවන්. මේ මූර්ති නිර්මාණ ශිල්පියා “ජැක්සිටෙලස්”. දැනට පුතේ, මේ මූර්ති තැන්පත් කරලා තියෙන්නේ ග්‍රීසියේ ඔලිම්පියාහි පුරාවිද්‍යා කෞතුකාගාරයේ.

"ඇතීනා දෙවභන" මූර්තිය

ක්‍රි.පූ. 5 වන සියවසේ ග්‍රීසියේ හිටියා **"පිඩියස්"** කියලා මූර්ති ශිල්පියෙක්. ඒ මේ මූර්ති ශිල්පියාගේ නිර්මාණයක් තමයි ඇතීනා දෙවභන. මේ මූර්තියත් ග්‍රීක සම්භාව්‍ය යුගයට අයත් වෙනවා. දරුවනේ. . . මේ මූර්තිය දැවයෙන් නිර්මාණය කරලා රතීන් සහ ඇත් දළින් ආවරණය කරලා තියෙන්නේ. මෙයත් පූර්ණ උන්නත මූර්තියක්. අඩි 48 ක් පමණ උසයි. මේ පිළිරුවේ වමතින් හෙල්ලක් හා පළිහක් දරා සිටිනවා. දකුණු අත්ලේ නයික් නම් ග්‍රීක දෙවභනගේ රුවක් දැක්වෙනවා. නයික් කියන්නේ පුතේ ජයග්‍රහණය සංකේතවත් කරන ග්‍රීක දෙවතාවියක්. දුවේ, පුතේ. . . මේ මූර්තියේ පළිහ, පාදම, හිස් වැස්ම, පාවහන් ආදී ස්ථානවල ග්‍රීක ජනප්‍රවාද දර්ශන වලින් අලංකාර කරලා තියෙනවා. සිනිඳු ඇඳුමක ඇති රැළිවල සියුම් බව ඉතාමත් සියුම්ව මතු කිරීමට පිඩියස් ශිල්පියා සමත් වෙලා තියෙනවා. ඒ වගේම තමයි දරුවනේ මේ මූර්තියේ සුන්දරත්වය වගේම ප්‍රාප්ත බව, රණ ශූරත්වය, එඩිතර බව, සෘජු බව දක්වන්නා ශිල්පියා සමත් වෙලා තියෙනවා.

Phidias, Athena sculpture (inside Parthenon)
438 BC
High Classical

"ලැම්කුන්" මූර්තිය

අපි දැන් මුලින් කතා කළ මූර්ති වලට වඩා වෙනස් සංකීර්ණ, අති විශිෂ්ට නිර්මාණය තමයි පුතේ ලැම්කුන් මූර්තිය. මෙය **හෙලනිස්තික් යුගයටයි** අයිති වෙන්නේ.

ලැම්කුන් සහ ඔහුගේ පුත්‍රයින් දෙදෙනා මුහුදු සර්පයෙකුගෙන් බේරීමට ගන්නා උත්සාහය මේ මූර්තියෙන් පිළිබිඹු වෙනවා. අඩි 8 ක් පමණ උස මෙම මූර්තිය කිරි ගරුඩ මාධ්‍යයෙන් නෙලලා තියෙන්නේ.

දුවේ පුතේ. . . මේ මූර්තියේ පියාගේ මහලු බවත්, පුතුන්ගේ තාරුණ්‍යයත්, පියාගේ ධෛර්යය සම්පන්න බවත් ,ශක්තියත් ඉතාමත් තාත්විකව නිර්මාණය කරලා තියෙනවා. වේදනාව, හය, ත්‍රාසය, උත්සාහවන්ත බව වැනි අභ්‍යන්තර හැඟීම් මතුකරලා තියෙන්නේ යථාර්තවාදී ශෛලියට. දැනට මේ ප්‍රතිමාව **රෝමයේ වතිකානු කෞතුකාගාරයේ** තැන්පත් කරලා තියෙනවා.

පහත සඳහන් ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.

1. ක්‍රිස්තු වර්ෂ 1820 දී මේලෝ දිවයිනෙන් සොයාගත් මූර්තිය කුමක්ද?
2. එම මූර්තිය කුමන යුගයකට අයත්ද?
3. එම මූර්තියේ නිර්මාණ ශිල්පියා නම් කරන්න.
4. කාන්තාවගේ සුන්දරත්වය පිළිබිඹුවන මෙම මූර්තිය පිළිබඳව විවාරක මතය කුමක්ද?
5. දැනට මෙම මූර්තිය ප්‍රදර්ශනයට තබා ඇති ස්ථානය නම් කරන්න.
6. කිරිගරුඬ මාධ්‍යයෙන් කරන ලද ක්‍රීඩකයකුගේ ඉරියව්වක් දැක්වෙන මූර්තිය කුමක්ද?
7. මෙම මූර්තිය නිර්මාණය කරන ලද ශිල්පියා කවුද?
8. ක්‍රි.පූ.450 ට අයත් මෙම මූර්තියේ මුල් නිර්මාණය කර ඇති මාධ්‍යය කුමක්ද?
9. ග්‍රීසියේ ඔලිම්පියාවෙන් හමුවූ විශිෂ්ට මූර්තිය නම් කරන්න.
10. මෙම මූර්තිය නිර්මාණය කළ මූර්ති ශිල්පියා කවුද?
11. ග්‍රීක සම්භාව්‍ය යුගයට අයත් අඩි 48ක් උස ප්‍රතිමාව කුමක්ද?
12. මෙම මූර්තිය නිර්මාණය කර ඇති මාධ්‍යය ලියන්න.
13. මෙහි නිර්මාණ ශිල්පියා නම් කරන්න.
14. මුහුදු සර්පයෙකුගෙන් බේරීමට තැත් කරන පියා සහ පුතුන් දෙදෙනා දැක්වෙන මූර්තිය නම් කරන්න.
15. පහත දැක්වෙන මූර්ති කොටස අයත් ග්‍රීක මූර්තිය කුමක්ද?

